
ARTIS
AURIFE-
RAE

ARTIS AVRIFERAE, QVAM CHEMIAM VOCANT,

Volumen Tertium.

QVOD CONTINET

Lullij, aliorumq́ scripta quædam maiori ex parte hactenus non edita:

Quæ versa pagina indicantur.

Cum INDICE Rerum & Verborum locupletissimo.

BASILEÆ,

Typis CONRADI WALDKIRCHII.

CIƆ IƆ C X.

MDCX

AVCTORES.

LVLLII
- Vltimum Teſtamentum.
- Elucidatio Teſtamenti totius ad R. Odoardum.
- Poteſtas diuitiarum, cum optima expoſitione Teſtamenti Hermetis.
- Compendium artis Magicæ, quoad compoſitionem lapidis.
- De Lapide & Oleo Philoſophorum.
- Modus accipiendi aurum potabile.
- Compendium Alchimiæ & naturalis philoſophiæ.
- Lapidarium.

Alberti Magni ſecretorum tractatus.

Abbreuiatio quædam de ſecretis ſecretorum Ioannis pauperum.

ARNALDI
- Quæſtiones de arte tranſmutationis
- Teſtamentum.

RAY-

RAYMVNDI LVLLII BALEARIS VLTIMVM TESTAMENTVM AD SErenissimum Carolum Regem.

CVM ad nos venisti (dilectissime fili ac princeps inuictissime) in tali passu & mortis articulo valdè quieuit anima mea. Cùm à te paternam & antiquam patris tui illustriss. amicitiam, quam per dedignationem interruperã, recuperatam intelligam. Ideo mi Carole dilecte te in filium sapientissimum, dilectissimum, vti fidei Catholicæ ampliatorem eligam, & vt rebelles eiusdem sacræ fidei expellere possis, & alia alta peragere, tibi Magisterium per nos multis voluminibus librorum, sub philosophica occultatione diffusum, clarè completeque tradideram. Et tamen quæ tibi declaranda dixero, ex parte summi Creatoris admoneo, vt tàm secretò quàm poteris retineas, ne thesaurum inter indignos dispergas & Deus iudicium à te deposcat.

Accipe igitur in nomine sanctæ Trinitatis & æternæ Vnitatis vinum rubeum, quod liquorem Lunariæ appellamus, & nigrum nigrius nigro vocamus. Fili per hoc elucidatur tibi capitulum libri Metheororũ, quod incipit: Tu accipies de liquore Lunariæ quantum vis, & in principio nostri Accurtatorij quod incipit: ℞. nigrum nigrius nigro, & distilla totam aquam ardentem in balneo, & illam rectificabis, quousque sine phlegmate sit. Quod cognoscis quando comburit petiam, propter sui ardorem, quod facies in quinque vicibus,

quandoque in tribus. Fili in hoc tibi declaratur clausula nostræ epistolæ tuo Illustriss. patri missæ. In clausula quæ dicit: Et hoc in quinta via contingere solet. Multi arbitrantur vsque ad septem vices rectificari: sed tibi dico ter sufficit. Et cùm habueris tale signum, diuides illas in duas partes. Et vnam partem serua pro menstruo creando, & cum alia parte abstrahes animam à terra per modum quem dicam tibi. Fili modus est: Quod tu distilles phlegma quousque maneat ad modum picis liquidæ. Et tunc pone super illam de aqua, quam rectificasti tantum quod supernatet quatuor digitis. Et bene clauso vase, pone in fimo vel balneo per sex dies. Postea distilla in cinerib. calidis totam aquam in qua est anima, & serua. Postea infunde de alia aqua vt priùs, & pone in putrefactione per sex dies vt priùs. Postea distilla in cinere vt priùs, primò abstrahendo aquam, postea oleum, & sic continua magisterium per eundem modum, quousq; per aquam attraxeris totam animam à terra. Serua illam, quia est animata aqua. Serua, postea auge ignem aliquãtulum & abstrahe oleum & serua pro tinctura. Fili per hoc dilucidatur liber in illa parte quæ dicit: Illam aquam diuide in duas partes. Et in illa quæ dicit, Serua oleum pro tinctura. Et in libro lucis Mercuriorum. Postea terram siccam & induratam accipe & in vase bene clauso sustinente ignem pone, & da sibi ignem calcinationis quousque terra albescat. Fili in Dei amore precor, noli hoc secretum reuelare. Terra nostra dealbata, est sal depuratum per ingenium Artistæ. Et per hoc elucidatur clausula libri lucis Mercuriorum quæ incipit: Calcina per duos dies cum igne sublimationis. Et super talem terram debes dare fili animam, quæ est in aqua reseruata. Fili modus est iste: Accipe terram albam & depuratam, & scias pondus, & depone in vitro, & super ea infunde octauam partem aquæ animatæ. Et vase optimè clauso pone in balneo nostro per tres dies quousque videas spiritum condensatum. Tunc superposito alembico extrahe humiditatem sine gustu. Quia anima amplexata est spiritum, qui est in ea parte. Et per hoc elucidatur tibi capitulum libri Meteororum quod

incipit vnus spiritus intrat alium. Et imbibe secundò cum septima parte prædictæ aquæ animatæ, & digere vt priùs, & distilla humiditatem. Tertiò imbibas cum humiditate vt suprà. Quartò des quintam partẽ & digere vt supra. Quintò des quartã partẽ & digere vt supra. Et continua cum sexta parte & digere & destilla quarta parte humiditatẽ vt supra, quarta parte semp digerẽdo & abstrahendo humiditatem, quousque terra nostra sit prægnans & alba. Fili per hoc elucidatur tibi capitulum nostri Codicilli intitulati Illustriss. Patri tuo quod incipit: Partus verò terræ. Fili scias quod illud capitulum est generale ad omnem sublimationem Mercuriorum. Tunc accipe terram prægnantem, & pone in vase sublimatorio lutato & bene clauso in igne tertij gradus per 24 horas, & sublimes purum ab impuro, & sic habebis fili vegetabilem Mercurium sublimatum, clarum, resplendentem in sale mirabili. Fili scias quod Philosophi & nos appellamus propriè vegetabilem materiam, vegetabile sulphur, Sal armoniacum, Sulphur nostrum, Sulphur naturæ: & tamen omnia idem sunt.

Fili cum Dei auxilio istud sulphur potest mirabiliter accurtari. Et modus talis est: Quod accipias picem nostram liquidam, & illam ponas in cucurbita in igne tertij gradus, & extrahes oleum quousq; sicca maneat & combusta. Fili calcina vt te docui & depura terram, scil. separa sal ab ea, & super illam da quartam partem spiritus, qui est in secunda aqua, & digere vt suprà & extrahe humiditatem vt suprà. Et iterum da quartam partem, & digere & exicca vt priùs, quousq; terra sit prægnans. Signum erit quod ampliùs nihil distillabit. Tunc fili sublima vt priùs, & habebis vegetabile sulphur, mundum & purum & eiusdem virtutis cum primo. Fili cum Dei timore te moneo, ne hoc excellentissimũ accurtamentum alicui reueles. Fili spiritum aquæ secundæ debes abstrahere post distillationem primę. Et memorare fili, quòd rectificatur à terra & super terrã dealbatam. Fili per hoc elucidatur tibi capitulũ nostri Apertorij quod dicit præpara terram cum secunda aqua, & aquam cum terra commisceto, id cum sale extracto à terra dealbata per calcinationẽ. Et cap. quod incipit: Fili des sibi quar-

tam partem animæ secundæ. Et cap. quod incipit: Fili istam proportionem continuabis cum quarta vsque ad vltimam prægnationem terræ. Fili elucidatur tibi clausula artis matrimonialis, quæ incipit: Et sale depurato & anima secunda cum quarta proportione. Fili fit matrimonium & vegetabilium partus.

Fili nolumus te ignorare, quòd argentum viuum vegetabile nostrum poteris in alia manerie à sua abstrahere minera. Fili per hoc elucidatur tibi capitulum tertij libri Apertorij, quod incipit: Est & alia maneries abstrahendi argen. viu. Fili modus est quòd tu accipias herbam, quæ dicitur portulaca marina, Apiū & squilla, Euforbium, piper longum, Chelidonia, & pones quodlibet illarum in vase suo vitreo ac bene clauso, & pone in igne cinerum. Et abstrahe aquam illam in balneo, & per septenum rectifices, & addas illam aquam sic rectificatam super feces, & pone in fimo calidissimo per mēsem cum dimidio. Fili per hoc elucidatur tibi capitulum nostræ artis matrimonialis, quod incipit: Fili nostra argenta viua vegetabilia aliter putrefiūt per longum tempus. Et capitulum nostri libri intitulati, Origo naturę argentorum vegetabilium, quod incipit: Abstracta aqua post putrefactionem, à quocunq; vegetabili vel ab omnib. simul. Et hæc sunt nostra acuentia vegetabilia. Et sic intelleximus cùm diximus acuta cum vegetabilibus acuentibus scil. de istis salibus & non de herbis simplicibus. Tunc superposito Alembico abstrahe aquā in balneo, & illam rectifica simul, & in cineribus deinde abstrahe totum vnctuosum scil. oleum. Fili per hoc elucidatur tibi capitulum nostri libri Apertorij quod incipit: Fili vnctuosum nō est de nostra contrariatione. Et illam aquam serua, postea feces quæ remanserunt calcina, vt supra te docuimus. In calcinatione aliorum vegetabilium, scil. in vase vitreo bene clauso, non aperiēdo illud quousq; bene infrigidatum sit. Quia cū senserit aërem, inflammabitur terra calcinata. Tūc extrahe sal cū aqua, quam seruasti. Postea aquam per balneum distilla cum sale. Et scias pondus secundæ terræ dealbatæ aceto salis abstracti. Et ponas tantum sui ponderis, desuper de aqua seruata aceti de illa quam extraxisti de sale, &

digere

digere per dies quinq; in fimo vel balneo. Postea extrahe humiditatem, sequendo regimen supradictorum vegetabilium. Et continuabis totum istud regale Magisteriũ vsq; ad octo vices. Postea dissolue in balneo Marię & congela, & iterum dissolue & congela & cõtinua vsq; ad quinq; vices. Et habebis sal herbarum vegetabilium acuẽtium. Et hoc idem sal & quodcunq; sal vegetabile extractum à vino vel ab herbis appellamus sal tartari vel vitri. Et hoc intellexi fieri in arte Magica, cùm diximus, calcina feces vitri vel tartari, & imbibe eas cũ aqua vitæ rectificata & acuta quinquies. Quia illę Calcinationes nihil aliud sunt quàm distillationes. Et per hunc modum augmentabis & perficies sal vegetabile Vini & herbarum cum sua propria aqua. Et de hac acuitione & perfectione valdè locuti fuimus in libro intitulato Artis lumen tuo principi Illust. condito. In capitulo quod incipit: Fili acuitio & perfectio istorum salium fit cum aqua sua. Et de hoc intelleximus sc. de his salibus in clausula nostræ Magicæ, quæ diu acuas cum vegetabilibus pertinentib. quę sunt Apium, squilla, &c.

Menstruum Vegetabile.

Fili diximus tibi cum reuelatione & auxilio Dei, omnem modum faciendi vegetabilia sulphura nostra siue argenta viua, cum declaratione omnium capitulorum ad illa pertinentium. Nunc auxilio eius, qui est trinus in personis & vnus in essentia, elucidationem mẽstrui vegetabilis, ab his salibus descendentibus tibi dabimus Deo fauente & auxiliante. Et fili modus est ꝙ tu accipias illam partem aquæ, quam tibi præcepimus seruare pro acuitione menstrui vegetabilis, quæ nihil aliud est quàm aqua ardens summè rectificata. Et illum per hũc modum acuas ad menstruum reducendo.

Fili ℞. De sulphure vegetabili quod fecisti, vel de vino, vel de herbis vnciam vnam, & pone in vase vitreo, & superinfunde vncias tres de aqua superius tibi reuelata: & vase bene clauso cum coopertorio suo pone in balneo Philosophico per vnum diem naturalem. Postea distilla in cineribus quousq; quod poterit ascendere ascendat. Postea scias fili pondus salis remanentis in

fundo vasis: & infunde desuper tres partes plus sui ponderis, aquæ ardentis superius dictæ. Et pone in nostro balneo per diem vnam naturalem. Postea in cinere distilla & sic facias tribus vicibus. Tunc totum sal vegetabile transactum est per alembicũ cum sua propria aqua. Et facta est mixtio & aqua clara, quam simplex menstruum vocamus. Fili per hoc tibi elucidatur clausula lucis, quæ dicit fac mixtionem cum aqua, & pone in balneo, & dicitur aqua clara, quam menstruum vocamus. Et clausula capituli nostri Codicilli, quod incipit: Opus nanq; Margaritarum, &c. Et clausula illa quæ dicit: Accipe aquam cum qua sit aqua Mercurij vulgi. Et similiter illud capitulum quod dicit: ℞. aquam ardentem prout in tertia rectificatione. Fili intelleximus tertiam rectificationem, quando in tribus vicibus fecimus transire sal cum aqua, & non aquã simplicem prout vulgares intelligũt. Fili hæc est aqua, quam menstruũ simplex, & menstruum resolubile vocamus, quod in resolutiuum menstruum per circulationẽ deduci potest, vt intelleximus in capitulo facto per multos dies. Et elucidatur tibi quæstio illa quæ dicit Menstruum resolubile & resolutiuum, &c.

Fili ℞. vas vitreum quod sit vitrũ album & solidum, & sit vas magnum, & pone intus libras quatuor vel sex ad plus huius menstrui simpliciter sic soluti. Et vase bene clauso & sigillato pone in balneo nostro vel fimo. Et in 60. dierũ spacio, & in isto tempore conuertetur in 5. essentiam gloriosam & odoriferam propter modum. Quod cognosces quando in fundo vasis videbis hypostasin ad modum iuuenis bene complexionati. Et erit clara resplendens vt stella cœli: Serua illam in loco calido & humido vt est balneum. Priùs separando illam à sua hypostasi, & optimè sigilletur vas. Fili per hoc elucidatur tibi capitulum in lib. quintæ essentiæ quod incipit: Non reputes me mendacium dixisse: Et in clausula in eodem lib. quæ dicit, si eã posueris super terram attrahet aues, &c. Et in anima metallorum in capitulo quod incipit: Sed tandem priùs oportet te Princeps serenissime eam per circulationem perficere. Et in testamento in capitulo quod incipit. ℞. duas vncias de

vegetabili,

vegetabili, licet ibi de minerali intelligatur fieri quod sit per eandem similitudinem, vt declarabimus suo loco. Et de hoc intelleximus fieri in capitulo testamentali quod incipit: Tu accipe de liquore lunariæ: & in anima artis in capitulo quod incipit: In virtute Dei accipe aurum, & pone in Menstruo nostro. Et in Lucidario super testamentum quod incipit: Tu in virtute Dei accipe Solem, & proijce ipsum in aquã vegetabilem: & in practica sermocinali operis minoris in capitulo quod incipit: Modus liquefactionis cum vegetabili. Et in anima artis In capitulo quod circa ista tria nomina in clausula eiusdẽ capituli, quæ dicit, Materia nostri lapidis & omnium lapidum quæ per vegetabilia fiunt tam prætiosorum virtuosorum qui per artificium fiunt est omnia metalla. Et menstruum nostrũ vegetabile acutum rectificatum cœlificatũ, seu lucerna cœlica quæ apud Philosophos & nos vocatur Mercurius vegetabilis ortus à vino rubeo vel albo.

Et in anima artis in capitulo quod incipit Liber pręsens diuiditur in partes &c. Et in clausula eiusdẽ capituli quę dicit, Sed tamẽ per primum oportet te serenis. princeps nostrum vegetabile menstruum à morte & fecibus vini & flegmatis extrahere per rectificationem Alembici, &c.

Et in capitulo nostri Codicilli quod incipit principia nostra transfusa, &c.

Et in capitulo quod incipit de ista nostra, hoc est illa humiditas permanens de qua diximus in nostro Codicillo in capitulo quod incipit: Nostra humiditas est aqua vegetabilis per totum. Et clausula eiusdem Codicilli quæ dicit, Est consolatio vltima corporis humani nostrum vegetabile menstruum cœlificatum. Et in cap. eiusdem Codicilli quod dicit, Nulla quippe res est quæ coniungat metallorum solutionem & deducat ad finem perfectionis, nisi nostrum menstruum, siue vegetabile, siue Minerale, siue animale. Et clausula quæ dicit ponas metalla ad dissoluendũ in aquam Mercurij, hoc est cuiuscunque menstrui. Et in cap. quod incipit Quia ista aqua habet vim remouendi omnia extranea. Et in cap. quod dicit Circa istud Menstruum, in quo est

ignis contra naturam Et cap. quod incipit: Similiter ista aqua menstrualis cum qua fit aqua Mercurij viui, ad opus Margaritarum. & ad particularia huius Magisterij & generalia vt suo loco dicemus. Et in anima artis in clausula quę incipit: Iam noueris princeps Serenifs. nostrum vegetabile menstruum esse aquam à flegmate vini depuratam acutam cum suo sale. Et clausula quę incipit: Et princeps serenifs. aliter metalla dissolui non possunt nisi animarent cũ menstruo vegetabili. Et istud menstruum sic clarificatum & circulatum Fili, Philosophi appellauerunt spiritum viuum, qui metalla viuificat & aquam vitæ, & animam cœlicam, Menstruum vegetabile, fumum, ventum, stellam, Dianam. Alij mẽstruum sanguinem. Alij menstrualem vrinam. Alij vinam sublimatam. Alij aquam sulphuris nostri. Alij penam benedictam nostram. Et hæc faciunt errare insipientes vulgares, credentes ista nomina varias res significare. Scias fili quòd in omnibus cap. tibi præallegatis & dilucidatis, intelleximus de menstruo vegetabili circulato, vt tibi clarè ostendimus & semper intelleximus. Et sic fili habes modum faciendi nostrum vegetabile menstruum, resolubile & resolutiuum cum omnibus cap. sibi pertinentibus peroptimè lucis datũ. Memorare in Dei timore & intra secretum tui pectoris retineas.

Synon.

Diximus tibi princeps serenifs. & clarifs. fili cõpositionẽ nostri menstrui & elucidationẽ omnium cap. de eo tractantium. Nunc fili dabimus tibi modũ cum Dei auxilio dissolutionis duorum luminarium pro creatione & sublimatione nostri sulphuris naturę, pro compositione animæ nostri lapidis gloriosi & benedicti. Et fili modus est, quòd tu accipias libram vnam Argenti viui vulgi, & pone in vase vitreo, & superinfunde de vegetabili menstruo quod supernatet ꝑ quatuor digitos: pone in balneo vel fimo per sex dies, & totũ soluetur in aquã gloriosam. Eleua menstruũ per balneum leue, & remanebit tibi in fundo vasis lumen perlarum & anima metallorum. De hoc intelligimus in cap. opus Margaritarum sic condies. Et in libro luminum solis in cap. quod incipit: Oportet nos cum eis suscipere & cum eo

finire

finire. Er in cap. quod incipit: Fili nihil aliud est lapis noster, quàm aurum & argentum, & argentum viuum, quæ tria quotidiè videmus. Et in lib. metheoror. in cap. quod incipit: Intelleximus de omnibus, tam de cōmuni quàm de vulgari. Et in theorica testamenti in cap. quod incipit: Argentum viuum non est vinum siccum putridum, licet diximus quia mortuum est, vel menstruū est. Tunc accipe totam aquam gloriosam arg. viui, quæ erit libra 1. & misce cum libris septem de menstruo vegetabili cœlificato. Et totum fiet vna anima. Cum qua dissolues omnia corpora tàm perfecta quàm imperfecta pro creatione sulphuris naturæ. Et scias fili in veritate & Dei fide, quòd nullum sulphur naturæ alicuius metalli sublimaret sine ista aqua ar. vi. vulgi. Modo ℞. Auri benè cementati purificati & calcinati, provt in 3. Canone quintæ essentiæ vncias quatuor, & pone in vase vitri, & superfunde de menstruo mixto in quo est aqua arg. vi. vncias quatuor. Et pone in cineribus per vnum diem naturalem vt bulliat lentissimo igne: postea pone in balneo per duos dies naturales. & illud quod solutum inuenies in hoc tempore euacua per declinationem in alio vase, & serua illud in balneo leui. Postea superfunde de alio nouo menstruo, quantum est pondus calcis remanentis insolutæ. Et fac bullire super cinerem per vnū diem naturalem, & in balneo per duos dies, vt suprà fecisti. Postea euacua quod solutum est, & similiter cū alio seruato in balneo, pone & serua. Et sic continuabis fili nostram solutionem regalem, quousq; totum aurum sit conuersum in aquam gloriosam. Fili per hoc lucidatur tibi clausula, quę dicit in theorica testamēti: dissolue æqua lance librata. Et cap. Artis fundamentalis quod incipit: Omnes liquefactiones, &c. Et cap. in lib. de conseruatione vitæ humanæ quæ incipit: Hæc solutio est aurum potabile: & in Epistola abbreuiationis in illa clausula quæ dicit, scias quòd peracta distillatione, &c. Si in ea solueris aurum & aquam euolare permiseris, & demum in loco humido pones in quatuor diebus, per se soluetur. Et hæc solutio est aurum potabile. Intelligas fili quòd salute humana aurū dissolui cum menstruo vegetabili antequā immisceas

cum argento viuo queat, pro metallis autem minimè sine illo. Et de hoc intelleximus in lib. de intentione Alchimistarũ, tuo Illustriss. patri condito in cap. quod incipit: Postquam fili habueris aurũ cum tota sua anima. Et in lib. experimentorũ in cap. incipiente Fili post liquefactionẽ auri cũ mixtione menstrui, &c. Et in lib. principiorum naturę in cap. incip. A' resoluto & putrefacto incipiendus est lapis. Et in lib. intitulato, Naturæ huius lapidis in cap. incepi, post solutionem Auri cum mẽstruo Argenti viui. Tunc procede ad sulphur naturę. Tunc fili habebis aurum solutum cum omnibus capitulis sibi spectantibus elucidatis. Et igitur cũ Dei auxilio ad naturæ sulphur metallorum procedamus.

De Sulphure Naturæ.

Et fili modus est iste, quòd tu accipias illud aurũ sic solutũ, & pones in balneo Marię, & distilles ab eo totũ menstruũ, quousque sit aurum ad modum ceræ fusæ. Tũc fili scias pondus dictæ Materiæ, quę stat in vase ad modum liquoris spissi. Et superpone de menstruo illo, quod extraxisti ab illa materia per balneum partes sui ponderis, & pone in nostro balneo Philosophico per vnam diem naturalem. Postea pone in cineribus & distilla quod poteris, & quod distillatum est, pone in vase vitreo ad partem, & in suaui balneo, scias pondus dictæ materiæ, quæ remanet in vase, & superfunde tres partes sui ponderis de menstruo prædicto, & digere vt prius per vnam diem in balneo, & distilla in cinere, & tantum reiterabis hoc Magisterium, quousq; tota substantia Auri transeat per Alembicum simul cum menstruo. Tunc fili omnes distillati simul in vno vase pone, & in balneo distilla menstruũ, & in fundo vasis tibi remanebit liquor serenus, quem in balneo serua, & menstruum ab eo extractum in alio vase serua in bal. Marię. Fili per hoc lucidatur tibi cap. in libro misso tuo S. Patri, quod incipit Accipe de Mercurio quem scis. Fili istud animam Metallorum vocamus. Et hoc intelleximus fieri in cap. nostri Codicilli, quod incipit, post iam dictam solutionem. Et in lib. principiorum in cap. quod incipit: Cùm sic autem menstruum à materia au-

rea

rea liquorosa & Mercurio, quem secum abstraxeris. Et in lib. Lumen solis, in cap. quod incipit: Mercurius iam nobis notus, est liquor serenus, &c. Filj postea accipe terram tibi remanentem in fundo vasis quæ est illa, ex qua extraxistis animam Auri, superiùs iam tibi dictam, & calcina illam isto modo, &c. ℞. Menstruum quod tibi præcepi in balneo seruari, quod est illud, quod ab illa anima iam superiùs reuelata extraxisti per balneum. Et superfunde de illo super terra tantum sui ponderis. Et pone in balneo nostro Philosophico, per vnam diem naturalem, postea in lentissimo cinere, vel igne lucernæ distilla, & iterum superpone, de eodē menstruo tantum sui ponderis, & digere in balneo per vnam diem naturalem, & distilla in cinere, & hoc vsq; ad 10. vices reiterabis, donec terra sit confusa in puluerē impalpabilem. Postea pone super terram, quæ est puluis impalpabilis de menstruo quod ab eo puluere distillasti, & pone in digestione in balneo per duos dies, postea distilla in cinere totum quod poteris, postea imbibe vt supra, & digere in nostro balneo per duos dies, & in cinere distilla.

Et hoc reiterabis vsq; ad 10. vices semper cum nouo menstruo eiusdem qualitatis, vel donec terra illa tota siue puluis transeat per Alembicum simul cum menstruo.

Fili istam terram sic liquefactam & transactā vocamus in hoc lib. de Intentione Alchimistarum.

Et per hoc dilucidatur tibi princeps S. cap. Animæ artis tuo patri Illustriss. misso quod incipit, Secunda pars in clausula, quæ dicit quousque tota terra transeat per alembicum simul cum menstruo.

Fili accipe omnes distillationes, in quibus est terra illa, & pones eas in vase vitreo cū suo Alembico in balneo, distilla totum menstruum ab ea, quousque tota terra maneat sicca. Tunc princeps serenis. oportet te illam præparare, donec sit apta ad recipiendum nostrum mercurium, id est, illam animam, quam superiùs seruasti, quem Mercurium quem scis, & semen gloriosum vocamus. Et modus est quòd tu scias pondus dictæ terræ: & ponas desuper quartam partem dicti men-

strui, in quo est talis Mercurius. Et ponas in balneo per sex dies in vase vitreo peroptimè sigillato, postea aperi vas & in cinere lentissimo superposito Alembico humiditatem superfluam distilla. Postea auge ignem per alium gradum, & liquorem siue oleum, quod ascendet serua, & iterum pone de suo menstruo, in quo est semen suũ & digere per 6. dies ut supra, & distilla humiditatem.

Postea oleũ cũ alio repone, & peroptimè serua pro inceratione Mercuriorum: Et sic continua quousq; terra sit disposita ad amplectendam animam suam.

Fili signum est, quod biberit & retineat quatuor partes plus sui ponderis: vel quòd si super laminam auri vel Argenti ignitam modicum pones, & totum quasi euolabit in fumum. Quòd si non fecerit, reitera quousque tale signum faciat.

Fili hoc intelleximus fieri in toto cap. figuræ fundamentalis nostri Testamenti, quòd incipit: Cunq; ea paraueris, & signũ prædictũ assecutus fueris. Et c. lib lumẽ solis quod incipit: Terra pręgnans & parata est illa quę debet sublimari. Tunc princeps serenifs. oportet te aliud scire, scil. eius sublimationẽ: Quia hanc terrã appellamus lauacrũ Philosoph. buffo, venenũ pessimũ, & debet esse alba & aliquantulũ viridis. Quia sua siccitate Mercurium suum, siue animam in sulphur conuertit.

Et modus sublimationis est:

Quòd tu ponas eã peroptimè puluerizatã in vase vitreo bene solido:, habente collum longũ peroptimè sigillatum. Et ponas in igne quarti gradus, cũ forti igne, quantũ poteris, incipiente primo lento igne, & procedendo, continuando & fortificando vsq; ad 4. vel 5. horas, & ascendet metallorum materia ad latera vasis, ad modum Arg. vi. Princeps Serenifs. per hoc elucidantur tibi multa capit. nostrorum librorum, quos fecimus, & multa alia tibi addemus in testimonio declarato.

Et primò fili mi elucidatur tibi cap. in nostro Testamento, quod incipit: Cùm tu diuiseris lapidẽ in purificationẽ terrę, per hoc est nostrũ sulphur metallorum. Et cap. vade mecũ de numero Philosoph. quod incipit: Cũ autem

autē per iam dictā sublimationē Mercurius, &c. Et cap. in eodē lib. quod incipit: Purificatio terræ fit per viam sublimationis in vase terrę. Et cap. Testamenti, quod incipit, duplici de natura respectu corporis & Mercurij. Et infra clausulam quę dicit, quousq; noster spiritus assumat pennas. Et cap. Testamēti de natura superioris fermenti, vbi tot signamus nomina ei⁹ sulphuris gloriosi.

Et in anima artis, quod incipit: Fili oportet quòd habeas sulphur naturę metallorū. Et hoc intelleximus fieri in nostro Codicillo, in cap. quod incipit: Per istā distinctionem sulphuris & terræ. Et in eodē codicillo, in cap. quod incipit: Fili intētio nostra est tibi dicere naturā fermenti sulphurei. Et in epistola abbreuiationis cū dicimus: ℞. vnciā vnā fermenti soluti. Et de eo intelleximus fieri in lucidario super testamēto cū diximus: Tu in virtute Dei ℞. Solē, & pone in aquā vegetabilē. Et in lib. Lumē solis, in cap. quòd sulphur quod albificatur in compositione arboris branchalis.

Scias quòd debet esse sublimatū à suo metallo, siue albo siue rubeo. In lib. proprietatū, in cap. quod incipit: Propria rectificatio sulphuris est depuratio per sublimationem à suo metallo perfecto siue imperfecto.

Fili vt clariùs intelligas varijs nominib. Philosophi istud gloriosum sulphur appellauerunt, & secundū varias eorū operationes. Dixerunt quidā sal armoniacū, sal ignis, sal nobile, aqua maris acuta, aqua cremans, sal amarū, vitriolū, vitella ouorum, stella diana, stella matutina, aqua volans, aqua soluta, vmbra ignis, sal cōmune, sal condimenti, sal anatron, sal nit. Cinis boracis, sal gemmę, Atincar, sal saponis, sal alchali, nubes congelata, Rosa, Ventus congelatus, Gelu, ventus corporeus, Secretū naturę, Aqua maris congelata, Arsenicum sublimatū, puluis ad altum, aliàs ab alto volans, ascensus, sulphur exhalatū, Mercurius sublimatus.

Synonyma

Fili chariss. ac sereniss. princeps ista nomina diuersa à diuersis sapientibus data de vna sola re, id est de vno solo sulphure nostro intelligas.

Et hoc est, quod tibi reuelamus cū omni suo magisterio: & hoc idē fecit vulgares & insipientes aberrare propter sui imperitiā, faciendo nos postea culpabiles.

Fili quod tibi diximus de vno, intelligas de omnib⁹

tam perfectis quàm imperfectis dixisse, quia idem est magisterium omnium.

Huc vsq; fili dedimus tibi modum faciendi sulphura cũ omni suo magisterio, & cum declaratione cap. sibi pertinentium. Modò autem dabimus tibi modum faciendi primas arboris Philosophicæ radices cum omni regali suo magisterio: postmodũ de trunco & branchis & floribus toti arbori pertinentibus, cũ gratia & curamine illius, qui est trinus in personis & vnus in essentia. Et quia in tali magisterio istarum primarum radicũ; primæ arboris vegetabilis, oportet te elementa separare, dabimus tibi modum.

Modus est Serenis. princeps ac fili dilectiss. oportet te habere aliã materiã metallicam argenti factam per modũ, quẽ fecisti de Auro. Et cùm habueris sic ista duo sulphura scil. auri & argẽti, oportet te in posterũ in diuisione procedere per modum, quem te docebimus.

Et fili Modus est:

Quòd tu accipias sulphur auri iam dicti, & ponas in vas vitreum, & superfundas ei de menstruo vegetabili cœlico iã tibi noto, tantũ sui pōderis, & pones in digestione balnei per sex dies. Postea infunde de nouo mẽstruo ad sui pondus: & pone in digestione de balneo ꝑ sex dies. Postea pone in cinere per vnã diẽ, distillãdo totũ, quod poteris distillare, & pone cũ alio distillato priùs, & alterũ pone de nouo menstruo & digere vt prius; & distilla etiã, & tantũ reitera hoc regale magisterium integraliter, quod tota terra siue sulphur decoctũ euacuet aere suo, quod fit in 22. vicib. si scieris laborare.

Postea accipe omnes distillationes & ponẽ illas in balneo, & distilla totũ menstruũ. Et videas si totus aer manet ad modũ liquoris. Tunc cognosces terram esse euacuatã aere suo, qui si nō fuerit, reitera in nouo mẽstruo in balneo digerendo vt supra in cinereq; distillãdo vsque ad 30. vices. Et tunc totũ sulphur auri erit euacuatum suo aere. Tunc accipe aerem quem separasti, & pone super ipsum totũ suum menstruum quòd est illud cum quo euacuasti aerẽ & superfunde super terrã sulphuris auri, & pone in digestione de balneo per 8. dies.

dies. postea in dicto balneo abstrahe totum menstruũ per vnum diem, & per alium in cinere abstrahe totum aerẽ & ignem quantũ poteris, scil. in alio receptaculo. Quod cognosces quando aer incipit mutare colorem subrubeũ, serua istũ ignẽ ad partẽ. Et iterum pone aerẽ cũ menstruo dicto abstracto ab eo, vel cũ alio. Et pone super terram in balneo, & digere vt supra per 6. dies, & distilla in balneo totũ menstruũ per vnũ diem, & ignẽ in cinere, quod poteris separando, deinde quodlibet de per se, vt supra fecisti, & serua ignẽ in balneo. Et iterum pone aerẽ cum menstruo, & pone totum scil. aerem & menstruũ super terram, in qua est ignis vt supra, & digere vt supra, & tantum reiterabis hoc totũ magisteriũ, quousq; terra sit bene euacuata suo igne, quod fiet in 40. vicibus seu reiterationib. Ideo princeps S. & dilecte fili, habes elementa sulphuris auri, separatá ad modum liquotis, & intelleximus hoc fieri in clausula Lucidarij Testamenti dicentis: Noueris in nostro opere esse liquores: primus est aqua cœlestina. Secundus aer, Tertius Ignis. Et in cap. Animæ artis, in cap. quod incipit: Diximus serenis. Rex aerem siue liquorẽ, de quo lapis Philosophorũ componitur, vt tractamus de difficultate & tẽpore diuisionis Elementorũ: tamen oportet te postea fili terrã sublimare, & per hoc elucidatur tibi verbũ Lucidarij Test. dicens: Oportet terrã sublimare, & titulũ in lib. de proprietatib. in cap. incipiente, Sublimatio terræ fit vt fiat Mercurius de intentione Alchimistarum. Et in lib. lumen solis, in cap. quod incipit: Mercurius de intentione Alchimistarum est terra sublimata. Et in lib. additionum, in cap. quod incipit: Noster mercurius est aliquando terra subtilis dealbata. Et in anima artis, in clausula quę dicit: Ista quippe materia terrea, est argẽtum viuum de intentione Alchimistarũ. Ista quippe intelleximus fieri post separationẽ terræ separatæ quidẽ elementa ab ea. Quã sublimabimus per hunc modum.

Fili accipies illam terram quæ remansit priùs separatione aeris & ignis: & ponas illam in vase vitreo, & superfundas de menstruo vegetabili ad quantitatẽ terrę. Et ponas in balneo per vnũ diẽ naturalẽ, postea per aliũ diem in cinere distilla. Et iterum pone de dicto mẽ-

struo ad pondus terræ: & digere in balneo per vnũ diẽ, & distilla in cinere per alium diem, & reitera digerendo in balneo & distillando in cinere, donec tota terra cõuersa sit in puluerem impalpabilem.

Tunc super illã pone de menstruo ad pondus illius, & pones in digestione de balneo per duos dies. Postea in cinere per diẽ distilla: & serua distillationẽ in balneo. Tunc supra terrã quæ remansit, pone de alio menstruo ad pondus ipsius, & digere per duos dies & distilla in cinere, & iterando inhũationes & distillationes procedes, donec terra sit trãsacta per Alembicum simul cum menstruo.

Ista terra sic cum menstruo mixta, dicitur fili argentũ viuum exuberatum, de intentione Alchimistarũ, vt intelleximus in lib. Additionum in cap. quod incipit: Exuberatio argenti viui fit cũ nostra aqua à terra.

Pone igitur istas distillationes, in quibus est ista terra ad distillationẽ per balneum, & extrahe menstruũ, & remanebit terra sicca & pręparata in fundo vasis, serua. Ecce fili habes elementa sulphuris Auri diuisa cum Dei auxilio.

Tunc princeps serenis. oportet te habere sulphur Argenti, & de eo Elementa separare, vt de auro separasti, scil. separando aerem cum aqua menstruali, & ignẽ cum aere & aqua, & terram cum menstruo sublimare, & cum eomet menstruo illam per Alembicum facere pertransire.

Habes etiã fili elementa sulphuris albi, & elementa sulphuris rubei separatim diuisa. Et de hoc intelleximus fieri in cap nostri testamenti quod dicit; Quando tu impastaueris. &c. Et in cap. de intentione magnæ artis, bono tuo patri misso, quod incipit: Post octo Elementorum separationes intendendum eorum præparationi, &c. Modo fili charissime oportet te ista intelligere in clausula Lucidarij Testamenti quæ incipit: Itẽ postquàm elementa sic habueris separata. Fili modus est quòd accipias aquam, siue menstruum, cum quo separasti elementa sulphuris Auri, & sulphuris argenti Et cum elementis isto modo dissolue per libram quamlibet de menstruo, scil. auri cum quo dissoluisti aurũ 3j.

auri. Et in menſtruo cum quo diſſoluiſti argentum, ℥.j. argenti, & pone quodlibet de per ſe in vaſe circulationis in balneo vel fimo per 15. dies, & ibi fortificabitur in ſuam naturam menſtrualem. Fili hanc aquam appellamus menſtruum electuarium, ablutum & abſtractum à fecibus terræ: & hoc intelleximus fieri in cap. noſtri teſtamenti, quod incipit: Quando cum ea diuiſeris. Et in clauſula Lucidarij Teſtam. quæ dicit: poſt hęc verò tu accipe dictam aquam vegetabilem, fortificatā per vas circulationis, & Hermetis, quod eſt Pellicanus, & extrahe ſpiritum quintæ eſſentiæ.

Fili dilectiſſime habes duo Elementa aquea, quæ appellamus menſtrua præparata ad opus. Præpara ergo alia cum Dei auxilio per hunc modum.

Accipe duo elementa ſulphuris Auri, ſcil. Aerem & ignem, & pone ſimul in vno vaſe diſtillatorio, & pone in cinere ad diſtillandum cum igne temperatiſſimo, quouſq; ex quinq; partibus habeas tres partes diſtillatas in receptorio. Tunc dimitte infrigidari, & quod diſtillatum eſt accipe de per ſe, & ſeptem vicibus diſtilla de per ſe, ac ſerua ad partem. Poſtea redde ad diſtillandum, quam reliquiſti, quando ex 5. partibus diſtillaſti tres. Et ſuper duabus quæ remanſerunt continua diſtillationes, quouſq; videas ignem congelari ad latera vaſis. Dimitte infrigidari quouſq; ignis cōgelatus fuerit. Ille ignis quem extraxiſti, quouſq; ignis congelatus fuerit, dicitur Aes, ſecundus verò tinctura, & vocamus eum noſtrum ſecretum, & noſtrum theſaurū, & vaporem Elementorum. Iſtud etiā rectificabis fili per ſeptenam diſtillationem, & terram quam poſt diſtillationes primi & ſecundi aeris abſtraxeris à vaſibus, in quibus aerem primum & ſecundum diſtillaſti, pones in igne congelato, qui tibi remanſit in fundo vaſis, ſiue ad latera, quando primum & ſecundum aerem diſtillaſti: Tunc fili præpara iſtum ignem iſto modo.

Pone illum in vaſe diſtillatorio, & pone deſuper de ſua aqua propria quæ eſt illa cū qua ſeparaſti Elementa ſulphuris auri, quomodo tibi præcepimus reducere ad ſpiritum quintum in vaſe Hermetis, & diximus aquam ablutam à fecibus terræ, quinq; partes ſui ponderis fili

scil. super vncia vna de dicto igne, ʒ.v. de dicta aqua. Et pone ad digerendum in balneo per 8. dies, postea in cinere lentissimo destilla. Et iterum pone de noua aqua scil. quinq; partes & digere vt supra, & distilla vt supra, & totum reitera cum isto regimine vsq; ad septē vices. Et sic habes ignem sulphuris calcinatum Philosophica calcinatione. Et sic habes ignem & terram simul calcinatā Philosophica calcinatione. Et sunt duo Elementa sulphuris rubei præparata ad limos desertos. Et nota quòd debes ponere terram sulphuris auri, quam calcinasti & præparasti post separationem Elementorum sulphuris rubei cum terra, quam extraxisti ab aere mixto cum igne, & ambas pone cum igne congelato.

Modo fili accipe terram sulphuris argenti, quæ tibi remansit post separationem Elementorum : & illam præpara, quemadmodum fecisti & præparasti & calcinasti terram auri post separationē elementorum, simul cum menstruo sublimando : & in puluerem inpalpabilem reducendo. Et cum eodem menstruo per Alembicum portando & faciendo pertransire, & hoc totum scil. hanc præparationem terræ sulphuris Argenti facias cum menstruo, cum quo separasti sulphuris argenti Elementa. Tunc habes terras sulphuris Auri & argenti præparatas de per se, quod cognosces ad signū tibi datum, scil. ponendo parum super lamina lunæ ignita, euolabit in fumum maior pars. Tunc accipe illas terras pro ęquali pondere & vnias, & pone in vase preparatorio : post accipe Menstruum, cum quo separasti Elementa Lunæ. Et in eo ponas in libro vna vnciam vnam sulphuris vegetab. quod tibi demonstrauimus facere ex terra vini, & distillare facias totam per Alembicum pertransire: & tunc habebis menstruū, cum quo extraxisti Elementa sulphuris Lunæ, animatum & acutum. Tunc fili oportet te terras sulphurum antedictorū scil. Auri & Argenti simul miscere, & cum eo præparare, dando sibi quartam partem sui ponderis, & digerēdo & exiccando, vt in creatione sulphurum fit, quousque bibat quatuor partes de dicto mēstruo, & sit disposita ad sublimandum, quam sublimabis in igne quarti gradus. Et nota quòd omnes istæ præparationes & di-

stillatio-

ſtillationes terrarum ſimul deberent in balneo fieri. Et ſic Fili habes ſulphurum naturam ſiue materiam, ſiue terram vegetabilem metallicam in vno genere vnitam, ad lapidem componendum glorioſum, altũ & virtuoſum: qui tibi transformabit argentum viuum vulgi in perfectum Solem ſeu Lunam, ſine iuuamento ignis, ſed tanquam oculus Baſiliſci, qui ſolo intuitu interficit animalia, quem ſic compones. Sed ſcitis, fili ac ſereniſs. princeps, vt pro compoſitione iſtarum radicum tàm ſublimis & altæ arboris, quam limos deſertos in quib. tota virtus cœli & terrę, ad hoc magiſteriũ pertinens in fundatur magna diligẽtia, & ſummo ingenio cõponas.

Et fili modus eſt quòd tu accipias de terra ſiue ſulphure vegetabili, quod vniuiſti in vno genere per ſublimationem, quæ eſt illa, quam appellaſti terrã ſulphuris in vno genere vnitã, & eam ponas in vaſe vitreo & ſuperfundas de menſtruo, cum quo ſeparaſti Elementa ſulphuris Lunæ, & præparaſti dictum genus terræ tãtum ſui ponderis, & pònas in balneo Philoſophico per tres dies naturales: & in illo tempore ſoluetur totum, pone totum ſic ſolutum, in balneo Mariæ vulgari, & diſtilla menſtruum & terra generica vnita per ſublimationes remanebit vt oleum, quod oleum vnguentum Philoſophorum appellamus, & vnum de ſecretis quod procurauimus occultare.

Et ꝑ hoc declaratur tibi capitulum Teſtamẽti quod incipit: ꝓcurabimus celare arcanũ, vbi poſuerimus eũ: Tunc accipe de iſto oleo ſiue vnguento dato dragmas 10. de aere lunę priùs rectificatę ℥.j. & dragmam vnam aeris ſolis. Et pone in igne cineris & diſtilla, & quod diſtillatur quod eſt ferè totum, dicitur limus deſertus terreus, ſerua illum ad tempus. Tunc accipe de Elemẽto ignis ſulphuris auri iam præparati & congelati dragmas 20. & de Elemento aeris Lunæ ℥.j. & de Elemento aeris ſulphuris auri dragmã aliam. Et pone totũ in cineribus & diſtilla, & quod diſtillatur, quod ex eo erit fere totum, dicitur limus deſertus æthereus, ſerua ad tempus. Tunc accipe de Elemento ignis ſulphuris auri vnciam vnam, ſiue dragmas ſeptem, & iterum certifica illud iſto modo, pone ſuper eo 5. partes de ſuo men-

ſtruo proprio, quod eſt,cũ quo ſeparaſti Elementa eiuſdem ſulphuris Auri, & pone in balneo ad digerendum per vnum diem naturalẽ, poſtea in cinere diſtilla, quod poteris. Et iterũ pone de dicto mẽſtruo & digere & per cinerem diſtilla. Et tantum reitera quod totum tranſeat per balneum & cinerem. Tunc accipe tantum ſui ponderis de dicta terra vegetabili vnita & ſublimata ſimul, & vnias ſimul & non diſtilles: Sed hic dimittes. Et dicitur limus deſertus terreus non vaporizatus. Item accipe vnciam vnam dictæ terræ, vnciam vnam olei aeris Lunæ, & miſce ſimul. Et facias idem magiſterium, quod feciſti de præcedenti auro. Et dicitur limus deſertus terreus lunificus, non vaporizatus. Et hoc intellexímus fieri in lib. Lumen ſolis, in cap. quod incipit: Non tota elementa vaporizamus: & quia fili volumus tibi totũ magiſterium declarare, noluimus fili præambula facere, ſed totum particulariter declarare. Et habes in Dei auxilio limos compoſitos pro lapide excellentis virtutis. Modo nobis videtur tibi dare modum cœlificandi & præparandi illos ad virtutes cœli & terræ accipiendas.

Et fili modus eſt iſtæ:

Quod tu facias facere ſeptẽ vaſa ęnea vel ferrea, quę ſint virgulata, & ſint ſicut illa in quibus cantant pſitaci, ſiue papagalli. Sed virgulæ ſint magis ſtrictæ ita quòd non poſſit intrare aliqua terra, nec cœleſtis nec terreſtris, ſed ſolum vapor cœli & terræ, quos habebis per influxum. Et cum Dei auxilio accipe princeps ſereniſs. limum factum ex 10. dragmis vel vncijs, ſi poteris habere tantũ terrę vel ſulphuris vniti, quod eſt illud quod vniſti ex terra ſulphuris auri & ſulph. Argenti, & appellamus oleum vnguentum, & ex vna dragma aeris lunę, & vna aeris Solis, ſimul mixtis. Et iſtum limum pones in vaſe vitreo cum collo longo optimè ſigillato ſigillo Hermetis. Et iſtud ponas in vaſe virgulato de illis quæ feciſti: Et pone ſubtus terram per vnum brachium vel duo & dimittas per annum cum dimidio, vel ad minus per annum cooperiendo benè illud cum terra ſua, & ſeruando ab omnibus periculis. Et in iſto tempore affi-

citur

citur vna aqua poteſtatem habens mirabilis virtuti fixatiua lapidis. Et habet virtutes mirabiles acquiſitas à Cœlo, quas contraxit à vaporibus terræ, pluſque à duobus arcatur fortis arcus. Fili ſuper hoc quieſce. Tūc accipe limū, quem feciſti ex 10. dragmis ignis ſulphuris Auri, & ex vna dragma aeris dicti, & vna dragma Aeris ſulphuris Lunæ. & illud pone in alio vaſe vitreo, cum collo longo optimè ſigillato igne ardente, & pone in alio vaſe virgulato, & pone ſuſpenſum in aerem arbori vel longè abdicato ab omni vento & puluere & omni periculo. Et permitte per vnum annum cum dimidio, vel vnum annum ad minus integrum, vt de alio diximus. Et ibi efficietur vna aqua clara habens virtutem indurandi, fixandi, congelandi, penetrandi, faciendi lapidem volatilem. Et dicitur mercurius acutus vel acuratiſſimæ penetrationis.

Quo facto accipe limum non vaporizatum nec cœlificatum, & qui eſt ille quem feciſti ex vna dragma elementi ignis ſulphuris ſolis, & ex vna dragma terræ vnitæ, & illum quem feciſti ex vna dragma ſulphuris terræ Lunæ vnitæ, & vna dragma aeris lunæ. Et illa ponas quodlibet de per ſe in vaſe vitreo ſigillato, vt de alijs eſt dictū. Et ponas ſubtus terram per vnum brachium per annum integrū, in vaſe virgulato, vt de alijs dictum eſt. Et in illo tempore efficietur vna aqua, habens mirabilem virtutem coniungendi. Et ſuper hoc quieſce: Tunc accipe limū quem feciſti ex 10. dragmis ignis vel aeris & vna terræ. Et accipe quod ſupereſt, quod eſt aer lunæ, quia non accepiſti niſi ab eo tres dragmas, quando feciſti limos. Et illud pone ſuſpenſum ad aerem, in vaſe vitreo ſigillato & vaſe virgulato, vt de alijs feciſti. Et ibi recipiet virtutes cœlicas, quæ ſunt media coniunctionis inter limum terræ, limū ignis & aliorum.

His quippe peractis, Accipe aerem ſecundum qui eſt ille, quem abſtraxiſti ab igne congelato dragmis 10. & terræ vnitæ ℥. j. qui eſt ille aer, quem tibi diximus dici oleum Philoſoph. & pone de per ſe in alio vaſe vitreo, bene ſigillato, & vaſe virgulato, & pone ad aerem prope alia quæ ibi poſuiſti per annum integrum.

Quo facto, accipe menstruum cum quo separasti Elementa sulphuris lunæ, & pone in quolibet vase vbi est menstruum vnciam 1. sulphuris vegetabilis, & pone in balneo. Et postea in cinere, quousq; facias transire totum sal, cum quolibet menstruo de per se. Tunc quodlibet menstruum sic rectificatum, siue viuificatum & animatum, pone in vase vitreo & sigillato de per se, & in suis vasibus virgulatis, & ponas ad aerem suspensum prope alia ad annum vnum.

Quo facto accipias Oleaginem Lunæ, quæ est illa, quam abstraxisti à terra Lunæ, quando præparabas eā pro creatione Lunæ sulphuris, quam præcepimus tibi seruare. Et diximus quod sulphur retinebat Mercurium, & diximus quod erat pro creatione, & ponas in vase vitreo sigillato, & pones in aere, & ibi efficietur aqua fluxibilis, & virtuosa & mirabilis penetrationis.

Et quod diximus fili de Oleagine inceratiua alba, dicimus de Oleagine inceratiua rubea. Et habes fili lapidem in octo partes diuisum, tres in terra & quinque in aere. Et per hoc elucidatur tibi cap. in lib. Lumen solis quod incipit: Octo quidem elementa, &c.

His quippe peractis & compositis, oportet te princeps Illustriss. duas arboris Philosophicæ componere radices fundamentales distinctas, vnam albam & vnā rubeam transmutantem quælibet de per se, Mercurium vulgi in aurum & argentum sine iuuamento ignis minerali meliora. Ex quibus simul mixtis efficitur arboris truncus, vel brancha. Ex qua per sublimationem causantur, quatuor ramuli cum suis floribus. Et elucidatur tibi tota figura quarta cum suis cameris.

Et fili modus compositionis primæ radicis est, quòd tu accipias limū non vaporosum quem sepelisti in terra. Et sit ille, quem fecisti ex vna vntia terræ vnitæ genericæ simul sublimatæ & vntia 1. aeris lunæ, & pone illud in vase vitreo putrefactorio. Et tunc accipe menstruum acutum, cū sulphure vegetabili, quod est illud, quod suspendisti ad aerem, & est album menstruum: Sed illud cum quo separasti Elementa sulphuris lunæ. Et diuide in duodecim partes æquales scil. vncias.

12. & vnam

12. & vnã pone cum dicto limo albo nõ vaporizato, & pone in balneo Philoſophico per 12. dies. Poſtea aperi vas, & ſuperfunde aliã, & ſic facias de duodecim in 12. diebus, quouſq; menſtruum album ſit in vna ſubſtantia criſtallina, cum illo limo terreo non vaporizato. Tunc accipias limum terreum nõ vaporizatum, qui eſt ille, quem feciſti ex 10. dragmis terræ ſimul ſublimatæ, ſcil. terræ ſulphuris Auri & ſulphuris Argenti, quam vnijſti per ſublimationem poſt ſeparationem Elementorum. Et illam diuide in duas partes, & vnam partem ſerua pro compoſitione rubeæ radicis. Et aliam partẽ diuide in 5, partes æquales. Et vnam partem pone cum materia, quæ eſt in vaſe & ſubſtantia criſtallina, quæ eſt illa, quam ſuperius feciſti ex limo non vaporizato & menſtruo albo. Et pone in balneo per 5. dies, & poſtea aperi vas, & pone aliam partem vt prius de dicta materia. Et permitte in balneo per alios 5. dies, & ſic facies de 5. in quinque diebus, donec illas 5. partes poſueris, poſtea pone in ſtuffa ſicca vas ſigillatum optimè in calore ſolis per dies 20. & congelabitur ad modum gummi, & ſuper hoc quieſce. Poſtea habeas de menſtruo, quantum tibi placet, & acuas & fortifices cũ argento hoc modo. In vna libra menſtrui pones j. ℥. lunæ calcinatæ, & tunc diſtillando & digerẽdo, vt moris eſt, quouſq; totam animam Lunæ attraxerit ad ſe, quod erit quando ſoluerit quaſi dimidium, vel ℥ iij. & iſtud menſtruum taliter cum vigore Lunæ acutum & fortificatum dicitur vapor potentialis.

Tunc cum iſto menſtruo ſic facias. Accipe de argento benè depurato & amalgamato, cum quinque partibus ſui de Mercurio, & diſſolue, & fac tranſire per Alembicum, & procedas vſque ad ſulphur noſtrum. Tunc accipias ſulphur prædictum, & ſcias pondus. Et cum quatuor ʒ. dicti ſulphuris portas vnciam vnam dictæ gummæ, quæ eſt illa, quam ſeruaſti, & peroptimè mole in mortario vitreo, & ponas in vaſe vitreo cum collo longo. Poſtea accipe elemẽtum aëris Lunæ quod ſuſpendiſti in aëre, & diuide per 10. partes æquales: & vnam partem ſuperfunde de dicta materia, & pone in balneo per 10. dies: Poſtea aperi vas & ſuperfunde a-

liam partem, & mitte ſtare per alios 10. dies ſemper vaſe bene clauſo, poſtea aperi, & ſuperfunde aliam partem, & ſic facies de decem in 10. diebus. Tunc eſt materia tota ad modum olei criſtallina, pone in igne ſicco ad modum caloris ſolis per dies 25. & congelabitur, & erit materia tendens ad luciditatem. Tunc accipe oleaginem, quam tibi præcepimus ſuſpendere in aëre. Et eſt illa quam abſtraxiſti, quando calcinabas terram Lunæ pro creatione ſulphuris primi, quam diximus tibi retinere Mercurium de per ſe. Et illam miſce cum alia Oleagine, quam abſtraxiſti à ſulphure, quod poſuiſti cum illa gumma ſuperius dicta pro compoſitione radicis arboris. Et diuide totum in quinque partes, ſcilicet Oleagines mixtas. Et cum vna parte incera guttatim, ponendo vas in cineribus calidis, poſtea ſigilla & pone in balneo per octo dies, poſtea aperi vas, & ſuperpone aliam guttando, & permitte per alios octo dies in balneo, & ſic facies de octo diebus in 8. dies, quouſque totam oleaginem bibat. Tunc ponas in igne ſicco temperato per octo dies & indurabitur. Tunc auge ignem per alios octo dies & dealbabitur. Tunc iterum ſolue in balneo & iterum in igne congela, & facias vſque ad quatuor vices. Tunc pone in vaſe vitreo optimè ſigillato. Et pone ſubtus terram per unum cubitum ſpacio quindecim dierum. Et in illo tempore efficietur in modum gummæ in claritate Adamantis. Fili in iſta medicina fecimus Argentum melius minerali, ſine iuuamento ignis, ſed ſolo odore illius. Et hoc fili peruenit ex virtutibus olei, quas acquiſiuit influxus mediante aëre & vapore terræ. Ideo tanquam viſus Baſiliſci operatur, & ſic cognoſces eius virtutem inſitam. Fili iſta glorioſa medicina, quam primam radicem totius naturæ appellamus, ſemper remanet illæſa & immutabilis & incorruptibilis quieſce ſuper eam. Fili diximus tibi vſque modo de medicina incomparabilis precij, ſcilicet de radice alba.

Modo tibi dicamus compoſitionem alterius radicis rubeę cum Dei auxilio. Fili accipe limum non vaporizatum rubeum, quod feciſti ex terra rubea, & igne congelato, quem ſepeliſti in terra, & pone in vaſe vitreo

cum

cum collo longo. Et tunc diuide menstruum rubeum, cum quo separasti elementa auri, quod est illud, quod suspendisti in aëre in duodecim partes æquales, vt de albo fecisti. Et vnam partem superfunde in vase cum dicto limo, & pone in balneo per 12. dies, & postea aperi vas & superfunde aliam partem, & permitte per alios 12. dies in balneo prædicto, & totum hoc præexcellens magisterium, reitera de 12. in 12. dies, quousque omnes 12. partes dicti menstrui posueris cum dicto limo, vt fecisti in compositione radicis albæ. Et fili est limus iste, qui diuiditur per compositionem istarum radicum, limus factus ex 10. dragmis terræ simul vnitæ. Et dragma vna aëris lunæ, & vna aëris solis. Et illam partem diuide in quinque partes. Et vnam partem pone super materiam cristallinam rubeam in balneo per quinque dies. Postea aperi vas & superfunde aliam, & permitte per alios quinque dies: & sic de quinque in quinque diebus, donec omnes quinque partes posueris. Tunc pone in nostro Athanor ad congelandum per 25. dies, vt in albo fecisti, & super hoc quiesce. Tunc accipe limum æthereum, quem fecisti ex viginti dragmis ignis sulphuris solis, & vna dragma aëris, eiusdem solis, & diuide illum in 12. partes æquales. Et vnam partem pone super illam gummam, quam congelasti. Et pone in balneo per 10. dies. Et postea aperi vas & inuenies totum solutum, superfunde aliam, & sic facias de decem in decem dies, quousque omnes decem partes dicti limi bibat. & iterum congela, postea facias de alio sulphure Auri amalgamato, cum quinque partibus Argenti viui vulgi, vt suprà fecisti de luna per eundem modum.

Fili regula generalis est: Quòd ista sulphura sumantur à corporibus perfectis vnumquodque de per se, cum menstruo vegetabili in isto magisterio nil variando, & dicuntur sulphura duorum luminarium, scilicet Auri & argenti huic magisterio conuenientia. Et scias pondus dicti sulphuris Auri, facti ex auro & argento viuo vulgi, cum nostro menstruo, & cum vncijs 4. pone vnciam vnam dictæ gummæ rubeæ secundò congelatæ, & in mortario vitreo mole, quousque totum fiat v-

num corpus, & fili tum facias de dicto sulphure quod possis cum eo dictam gummam proportionare. Quo facto accipe secundum aërem, quem diximus Thesaurum Philosophorum, & diuide in quinque partes æquales, cum vna parte imbibe materiam, & totum pone in balneo per 10. dies vt suprà. Et in isto tempore totum erit solutum. Pone aliam partem dicti aëris secundi, & permitte in balneo per alios 10. dies. Et sic facias quousque omnes quinque partes ponas. Postea pone in stuffa vel Athanor in calore solis, & in octo dies con gelabitur. Tunc ℞. oleaginem rubeam, quam suspendisti in aëre quæ est illa, quam diximus retinere Mercurium de per se, & cum ea pone aliam, quam extraxisti à terra Auri & argenti viui vulgi. Quando ex ambobus simul fecisti sulphur, & illas sic mixtas in 12. partes diuide, & cum vna parte incera totam medicinam rubeam, & illam in calore solis per octo dies, & tunc aperi vas, & pone aliam partem, & exicca in eadem stuffa per alios octo dies. Et sic facies quousque omnes 12. partes posueris: & quãdo sic habueris cõgelatam & ceratam, procede ad dissoluẽdum in balneo eam per octo dies; postea congelando in eadem stuffa sicca, quousq; ampliùs non possit congelari. Tunc pone in vase aureo vel vitreo bene clauso, & pone subtus terram per vnum cubitum, & in spatio quindecim dierum efficietur vna gumma ad modum Carbunculi. Cuius vnam guttam si proieceris super Mercurium, habet potestatem conuertendi mille millium partes in verum aurum. Sicut nos fecimus sine iuuamento ignis: sed tamquam visus Basilisci. Et illa medicina remanebit semper illæsa & incorrupta pro alijs proiectionibus.

Fili nos fecimus isto modo proiectionem cum eadem gutta Medicinę, vsque ad centum vices, supra centum, & semper faciebat nobis aurum. Ecce princeps sereniss. habes duas radices totius arboris animæ altissimæ cõpositionis & inæstimabilis proiectionis, & inæstimabilis effectus transmutationis, sine iuuamento ignis. Et hoc sibi peruenit ex influxu stellarũ cœli & influxu vaporum terræ. Ex quibus constituunt istæ duæ radices primæ arboris, ex quibus deriuantur aliæ quatuor

tuor

tuor radiculculę. Ex quibus formatur prima figura totius naturæ.

Sed antequam deueniamus ad compositionem dictarum radicum, dabimus tibi modum deriuandi & creandi medicinas latitudinis, quæ ab his deriuantur, quas appellamus barbas radicum arboris philosophicæ.

Et fili modus est, quòd tu habes de sulphure puræ Lunæ facto per modum iam tibi dictum & notum. Et ab eo diuide Elementa secundum doctrinam suæ diuisionis tibi dilucidata: videlicet cum menstruo aërem, & cum aëre & menstruo ignem. Et cum menstruo terram sublimando, & menstruum ab ea per Alembicum euacuando, quousq; terra sit præparata in puluere impalpabili secundum signum tibi notum. Tunc accipe illam terram, & pone tãtum sui ponderis cum ea de lapide albo iam perfecto & deducto ad altissimam materiam, & tantum sui ponderis de sua aqua scilicet de menstruo. Et ponas totum in balneo per octo dies, & in illo tempore totum soluetur. Tunc accipe Elementum aëris sulphuris Lunæ, quod fecisti, & diuide in 10. partes, & vnam partem superfunde, & in balneo ponas, & per decem dies permitte: postea aperi vas & superfunde aliam, & per alios 10. dies permitte. & sic facias quousque totum sit substantia crystallina. Tunc accipe ignem dicti sulphuris Lunæ, & diuide in octo partes æquales, & vnam partem superfunde & tene in balneo per octo dies vel decem. Et aperi vas & pone aliam. Et sic facias quousque totus ignis sit coniunctus, & erit substantia crystallina, quam congela in stuffa & erit ad modum gummæ. Incera illam cum 12. parte oleaginis & sicca vt suprà. Postea cum alia 12. incera vsq; ad 12. partes, quas fecisti oleaginis, bibat. Postea dissolue & congela, vsque ampliùs congelari non valeat: Et erit medicina altissimæ proiectionis. Et est ista radicuncula alba, dependens à prima radice alba fundamentali Arboris.

Fili per eundem modum compones radiculculam rubeam dependentem à radice rubea fundamentali per magisterium, idem cum sulphure rubeo Auri diui-

dendo ab eo Elementa & coniungendo vt suprà. & habes radicunculas albas & rubeas dependentes à duabus radicibus.

Modo autem dabimus tibi modum componendi barbas istarum radicum. Et modus est, quòd tu accipias vncias duas de sulphure Lunæ, & de ista medicina alba vel rubea, quam dicimus radicunculam ℥ j. & de menstruo vegetabili libras iij. & pone in vno vase circulationis in balneo vel fimo ad circulandum, vsque transeat per colores suos, siue albos siue rubeos, & generetur ab eo infans, quod fit in 45. diebus, & efficietur in isto tempore lapis rotundus, munda eum à fecibus circum circa, & sic solum dissolue & congela, & sic erit alba medicina. Et sic habes.

Et fili per hoc elucidatur tibi cap. in lib. de modo practicandi in princip. picturæ arboris philosophicæ, quod tangit primas radices arboris albas & rubeas.

Ecce fili habes radices arboris cum suis radicunculis & barbis latitudinalibus completas. Modo docebimus te docere truncum arboris rubeum vel album per hunc modum.

Accipe sulphur Auri factum per doctrinam tibi traditam & lucidatam, & funde in eo Elementa per modum, quem docuimus te suprà, & subtilia terram cum suo menstruo, & fac illam stare supra laminam ignitam sine fumo, secundum modum doctrinæ tibi superiùs traditum, calcinatarũ aliarum terrarum metallicarum, & oleaginem colligendo vt de alijs dictum est, & illam per Alembicum facias pertransire. Et non oportet te sublimare: postea menstruum, quod est aqua sua facias de per se septies distillare. Et terram quam fecerit cum terra prædicta ponas, post aërem supra ignem ponas, distilla in cinere vsque ex 5. partibus habeas tres. Postea distillationem continuabis quousque ignis congeletur ad latera vasis. Et aërem secũdum seruabis vt suprà fecisti in alia separatione Elementorum, quod diximus Thesaurum.

Tum illum septies de per se distilla, & terram quam fecerit cum igne congelato ponas, postea ignem congelatum cum menstruo calcinabis, digerendo & distillando

lando quousq; per menstruum & ignem ascendere facias totum, secundum doctrinam tibi traditam in separatione Elementorum sulphuris Auri, & ratificatione eorum pro compositione limorum.

Postea accipe terram prædictam in qua posuisti terras Elementorum post distillationes eorum, & pondera illam. Et cum ea pone tantum sui ponderis, de medicina primæ radicis arboris iam dictæ, quæ fuit ad modum carbunculi. Et superfunde de menstruo tãtum sui ponderis quantum est totum. Et pone in balneo per 12. dies, & inuenies totum solutum. Tunc diuide aërem in 10. partes. Et vnam superfunde, & in balneo per 10. dies tene. Et aperi vas, & superfunde aliam, quousque totum aërem ponas, sicut in compositione radicum fecisti. Tunc diuidas ignem in octo partes, & vnam partem cum materia ponas in balneo per 8. dies. Pone postea aliam & digere per octo dies in balneo. Et sic facies de octo dieb. in 8. dies, quousque totum ponas. ℞. postea secundum aërem, qui est noster Thesaurus, & in 5. partes diuide, & unam partem superfunde materiæ & pone in balneo per 5. dies, postea aperi vas & superfunde aliam: Et sic facias quousque totum Thesaurum ponas. Tunc pone totum in stuffa sicca per 25. dies ad cõgelandum. Postea oleaginem quam extraxisti à terra Auri, quando fecisti sulphur ex ea, & quando diuisisti Elementa à dicto sulphure, & diuide in duodecim partes. Et cum vna parte incera, & in cinere sicca: Et sic facias quousque cum omnibus 12 partibus inceraueris. Tunc procede ad dissoluendum & congelandum, quousque ampliùs congelari non valeat, & serua.

Ecce fili habes dimidietatem trunci arboris rubeam. Compone igitur aliam dimidietatem albam per eundem modum, nihil variando vel mutando, & habebis truncum totius arboris, quæ dicitur truncus diuisus. Demonstrabimus tibi postea de toto igne trunco, cum magno accurtamento, & mirabili effectu transmutationis. Et quia oportet nos totum integraliter dicere, cum Dei auxilio incipiemus. Et modus est, cum Dei auxilio, vt tu incipias per subtilem modum composi-

tionis componere truncum integralem: Postea dabimus tibi modum componendi branchas, in suis ramulis & floribus ab eo dependentibus.

Et fili modus est, quòd tu accipias limum non vaporizatum, factum ex vna vncia Elementi ignis, & vna vncia terræ sulphuris simul sublimatæ, quam in terra sepelisti, & pone cum eo limum æthereum, qui est in aëre tantum, quod super eum natet, quod est illud, quod fecisti ex 20. partibus Elementi ignis sulphuris Auri, & vna elementi aëris eiusdem. Et totum efficietur vna gumma, vt de alijs dictum est. Et fili ista gumma congelabit nobis Mercurium vulgi in Aurum, sicut de minera, vt de alijs dictum fuit. Postea accipe limum terræ, factum ex 10. partibus terræ sulphuris simul sublimati, & vna aëris sulphuris lunæ, & vna aëris sulphuris solis, & ponas in mola argentea vel vase vitreo, sicut posuisti aliam. & taliter quòd possis illam capere, & facias supernatare in limo æthereo facto ex 10. partibus aëris sulphuris lunæ, & vna terræ antedictæ, & vna aëris sulphuris, & efficietur gumma, quæ transformat metallum imperfectum, vt de alijs dictum est. Tunc accipe istam gummam primam terream, & pone illam in vase vitreo, & postea accipe bis tantum sui ponderis de menstruo albo tibi noto, cum quo separasti Elementa sulphuris Lunæ, & diuide in 12. partes æquales, & vnam superpone cum dicta gumma, pone in balneo in vase vitreo per octo dies & soluetur. Aperi vas & pone aliã partem de illis 12. partibus, & dimitte per alios 8. dies, quousque 12. partes ponas.

Tunc accipe limum æthereum factum ex 20. partibus siue dragmis, vel vntijs sulphuris aëris lunæ, & vna parte sulphuris Auri, & illum in decem partes diuide, & vnam partem pone in vase, in quo stant duo limi, & menstruum in forma Cristallina, & permitte in balneo per decem dies, & aperi vas, & superpone aliam partem de dictis decem partibus, & permitte in balneo per decem dies: postea aperi vas & superpone aliam, & ita facies reiterando, quo vsque omnes decem partes posueris. Post hoc accipe limum factum ex 20. partibus ignis sulphuris Auri, & vna aëris eiusdem Auri, & vna

aeris

aëris sulphuris Lunæ. Et illum diuide in octo partes æquales, & vnam partem pone in vase, in quo stat tota materia iam composita, & permitte in balneo per octo dies. Postea aperi vas & superpone aliam. Et sic facias in tantum reiterando, quousque omnes partes posueris. Postea accipe limum factum ex 10. partibus secundi æris, & vna parte ignis sulphuris auri, & est illud quod appellamus Thesaurum, & illud diuide in 5. partes. Et pone vnam partem supra materiam compositam, quæ stat in vase, & per dies quinque in balneo permitte: Postea aperi vas, & superfunde aliam, & in balneo per octo dies permitte, & denique sic facies, de 5. diebus in quinque dies, donec totum ponas.

Fili per hoc elucidatur tibi cap. nostri Testamenti in cap. quod incipit: Ne mireris, quia tam longum opus enarrauimus, quia oportet te habere patientiam. Modo princeps sereniss. Accipe oleaginem albam, quam in aëre seruasti, & in 12. partes diuide, & partem ad partem supra materiam pone incerando, & in balneo digerendo, & in stuffa siccando, postea dissoluendo & congelando, quousque congelari amplius non valeat, & erit materia alba in colore Adamantis, transmutans omne corpus imperfectum, & verum argentum congelando ex eo infinitas partes. Et dicitur truncus albedinis paratus ad rubedinem. Tunc fili mi procede cum oleagine rubea, quam supra seruasti in aëre, incerando & digerendo, desiccando & dissoluendo & congelando vt de albo fecisti. Et sic erit materia vt Carbunculus transmutans in aurum perfectum, & dicitur truncus arboris rubens & completus. Ex quo deriuantur duæ branchæ principales: & in præsenti ponemus. Et quia princeps sereniss. subtiliori doctrina & cum alta dependentia cum hoc cognosces attente aduerte. Et accipe totam materiam compositam ex limis & menstruo, antequam oleaginem in ea ponas, & pone in stuffa sicca per 20. dies, & optime congela. Postea pone illam in vase apto sublimationi, & pone in igne tertij gradus, per quadraginta horarum spacium, & sublima partes elementales albas, quæ sublimabuntur ad latera vasis. Et partes Elementales rubeæ remanebunt, in fundo ru-

bicundissimæ. Separa sulphur album ad partem, & pone vas in igne quarti gradus, in quo est sulphur rubeũ, & da ignem fortiorem quantum poteris, & sublimabitur tibi ad latera vasis, & erit ita lucẽs & mirabile, quòd transcendet claritatem carbunculi. Fili per hoc elucidatur tibi cap. nostri Testamenti quod incipit: Fili sulphur album, iuxta illud verbum quod dicit, album sublimatum & rubeum manet in fundo, vt scarlata rubeum & sublimabile, licet ista omnia se extendunt ad ramulos subbrancharum, & ad accurtationem arboris accurtatæ, & suorum particularium, vt in compositione sua edocetur.

Et fili per hoc elucidatur tibi cap. in lib. lumen solis, quod incipit: Si album sublimaueris à rubeo, secreta brancharum sunt tibi parata. Et in lib. additionum, in cap. quod incipit: Sulphur album & rubeum, sunt truncus arboris, & radices brancharum, &c.

Accipe sulphur illud album fili, quod sublimasti, & pone in vase vitreo, & pone desuper de menstruo. Et pone in balneo per octo dies. Et postea extrahe menstruum, & remanebit tibi oleum & vnguentum Philosophorum. Fili per hoc elucidatur tibi cap. nostri Testamenti, quod dicit: Coacti sumus celare arcanum vbi posuerimus, licet hæc verba se extendunt ad alias serenissimas compositiones. Tunc habeas aquam Argenti viui vulgi, quam tibi ostendimus facere in præcedentibus. Et dissolues in ea scilicet in libra vna, vnciam vnam Argenti fini, & aliam in dimidia auri, hoc scilicet in balneo. Tunc accipe sulphur quod seruasti album, & pone in dicta aqua, vbi est corpus solutum secundum debitam proportionem, ita quod cum ℥ iiij. aquæ ponas vnam dicti sulphuris, & pone in stuffa sicca per 25. dies & congelabitur in materiam Cristallinam. Tunc accipe oleaginem, quam seruasti albam, quæ est illa, quam diximus tibi non ponere cum materia composita, & cum ea incera dictam materiam diuidendo illam in 12. partes, & ponendo vnam pro vice qualibet, & digerẽdo & desiccando, per 8. dies, vt de alijs dictum est; & sic facias, quousq; cum omnib. 12. partib. inceres tuũ lapidem. Postea procede ad dissoluendum & congelandum,

landum, quousque ampliùs congelari non valeat. Et factum est tibi venenum, transformans album & lumen luminum, tibi congelans argentum viuum vulgi, in argentum bonum sicut de minera, sine iuuamento ignis. Et est prima brancha arboris alba.

Tunc accipe sulphur rubeum, quod in alio vase sublimasti, & pone in vase vitreo cum menstruo, & fac de eo oleum & vnguentum, sicut de albo fecisti. Et diuide in 5. partes, & pone partem ad partem cum medicina gloriosa alba in balneo digerendo, & in stuffa siccando. Tunc accipe oleaginem rubeam, & diuide in 12. partes, & cum vna parte incera & digere & desicca, postea congela. Et sic fac quousque omnes 12. partes ponas. Postea procede ad dissoluendum & congelandum, vt in alio dictum est, quousque congelari non valeat. Et habebis venenum rubeum, transformans sine iuuamento ignis, vt de albo dictum est. Ecce fili habes duas branchas principales, quarum fili ponemus ramulos ac flores cum suis multiplicationibus & accurtationibus. Postea dabimus tibi doctrinam nostræ arboris vegetabilis, miro modo accurtari, cum suis radicibus trunco, branchis & floribus, & in sermone nostro miro modo accurtatæ. Et fili modus est: Quod accipias sulphur album per modum doctrinæ tibi traditę, & ab eo diuide elementa, per modum suæ diuisionis superiùs tibi datæ, & ea elementa cœlifices in aëre & terra vt de alijs fecisti. Quando cœlificasti pro compositione aliarum medicinarum. Et illa fixes cum parte vnius medicinæ iam dictæ, siue albæ, siue rubeæ, & sic poteris in infinitum procedere, & erũt medicinæ transmutantes sine iuuamento ignis, & poteris multiplicare radices truncum & branchas, ramulos & flores, cum elementis sulphuris auri rarificati, cœlificati scilicet coniungendo terram, cum tanto sui ponderis de medicina, & aquam siue menstruum in 12. partes diuidendo. Et partem post partem ponendo, & in balneo digerendo. Et postea aërẽ in 10. partes diuidẽdo, & partẽ in balneo coniungẽdo. Postea aërẽ secundum in 5. partes diuidendo, & partem post partẽ in balneo coniungendo, postea ignem in 8. partes. Et partem post partem in balneo

coniungendo, vt de alijs dictum est. Postea oleaginē Auri in 12. partes diuidendo, & partem post partem incerando, & in stuffa siccando, vt in ceratione aliarum dictum est. Postea dissoluendo & congelando, vsq; cōgelari ampliùs non valeat. Et poteris per latitudinem huius albæ arboris in infinitum procedere multiplicando. Ecce fili habes totam arborem altiorem totius latitudinis nostræ complemento compositionum.

Modo componemus tibi duas branchas cū magna breuitate accurtare vnam vegetabilem, aliam mineralem, cum suis radicibus, truncis, branchis, ramis, floribus & mineris, & alijs accurtationibus simplicibus, & insertionibus cum vulgari multiplicatione.

Non arbitreris fili ac princeps sereniss. lapidem magnum nostrum non posse cōponi, sine eo quod facias limos desertos in aëre vel in terra suspēsos vel sepultos. Sed crede mihi quòd possis cum respecta accurtatione altissimi lapidis in hunc modum componere, primùm incipiendo à radicibus lapidis, vt de alia arbore fecisti. Accipe sulphur lunæ factum per doctrinam tibi traditā & notam: & pone illud in vase vitreo, & superfunde ei tantum sui ponderis, de menstruo vegetabili iam tibi noto, cum quo fecisti illudmet sulphur, & pone in balneo per 8. dies, & in illo tempore totum erit solutum. Accipe vas & pone in balneo Marię, & distilla menstruū per illum: postea pone vas in cinere, quod est ignis secundi gradus, & distilla aërem quoad poteris, & super materiam infunde de nouo menstruo, & sic tantum sui ponderis. Et pone in balneo per alios 8. dies, & postea per balneum distilla menstruum, & in cinere aërem distilla, & tantum reitera totum hoc magisterium, quod totum aërem separes per ignem cineris. Postea pone supra istum aërem totum suum menstruum, cum quo illum separasti, & totum pone supra terrā quæ remansit, in qua est ignis dicti sulphuris Lunæ. Et pone totum in balneo per 8. dies, postea separa menstruum per balneum, & pone vas in cinere, & distilla aërem, postea in igne quarti gradus, qui est à terra distilla ignem, & serua ad partem. Postea pone menstruum supra aërem. & aerem & menstruum simul supra terram, quæ remansit.

Postea

Postea pone in balneo per 8. dies & digere: post separa menstruum per balneum, & aerem & ignem per cineres. Et tantum reitera isto regimine, quòd totus ignis separetur à terra sua. Fili gradus ignis dabit tibi cognitionem istorum Elementorum: quia aliter non cognoscitur, ideo valdè vtilis est doctrina.

Gradus ignis balnei, est ignis primi gradus. Ignis cineris, secūdi gradus. Ignis sublimationis tertij gradus. Ignis vrentis fortioris, quam poteris, est ignis quarti gradus. Postquam habueris ista elementa sic separata, habes illa subtiliare, rarificare. Accipe igitur istam aquam, quę est menstruum, & distilla in balneo de per se septies. Et si fecerit aliquid de terra, pones illam cum terra, quæ tibi remansit. Postea accipe aërem, & distilla illum de per se septies, & terram quam fecerit pone supra ignem. Tunc aerem de per se septies distilla, vel donec noluerit distillari, sed in puluerē conuertetur. Tunc accipe menstruū, & pone supra illum, & digere in balneo per dies, postea in eodem balneo menstruum, & in cinere aerem, & serua. Et iterum reitera isto regimine, donec totus aer sit transfactus per alembicum, mediante menstruo in igni cineris; tunc habes album rarificatum, serua in vase, & erit ad modū olei scil. aer ille. Tunc ignem accipe, & distilla septies de per se, vel donęc noluerit distillare, & erit puluis rubicundissimus. Et terrā, quā fecerit in qualibet distillatione, pone cum alia terra, postea supra ignem pone de menstruo 5. partes sui plus, & digere in balneo per 3. dies. Postea per idem balneum distilla menstruum, & per cinerem distilla ignē, & iterum pone 5. partes menstrui, & digere vt priùs, & distilla menstruum per balneum & ignem per cinerem. Et reitera isto regimine, quousq; totus ignis, qui remanserat sit transfactus per cinerem & balneum, mediante suo menstruo. Et erit ad modum olei.

Ecce habes fili tria elementa sulphuris separata, purificata, rarificata, actuata ad opus. Tunc accipe terram illam, & cum menstruo præpara, subtiliando & digerendo, quousq; currat super lamina, vt de alijs dictum est. Et sic terra est præparata ad opus, & argentum viu. de intētione Alchimistarū, & sulphur terræ. Ecce habes

quatuor elementa ſulphuris Lunæ ad opus præparata.

Tunc oportet te ſereniſſ. princ. terram ſulphuris Auri ſeparare, ſubtiliare & rarificare. Et modus eſt, quòd tu accipias ſulphur auri, & ponas in vaſe vitreo, & ponas de menſtruo, in quo feciſti illud ſulphur tantũ ſui ponderis, & in balneo digeras, & per cinerẽ digeras, & per cinerem diſtilles, vt de albo annotatum eſt, quouſque totus aer tranſeat per cinerem, & illum aerẽ ſerua. Tunc aerem & menſtruum ſuper terram & ignem ponas, & digere per 8. dies, poſtea in balneo extrahe menſtruum, & in cinere aerem, & in arena ignem quo ad poteris. Et iterum ſuperfunde menſtruum & aerem, & menſtruum per balneũ, & aerem per cineres, & ignem per arenam abſtrahe, quouſq; totus ignis ſit à terra euacuatus. Tũc habes Elementa ſulphuris auri ſeparata fixa: Et rarifica illa priuſquam opereris.

Et fili modus eſt quòd tu accipias aquam, quod eſt menſtruũ, & illud rectifices ſepties, ſicut de albo feciſti, & terram quam fecerit cum terra ponas, & diſtilles per cineres, donec videas, quòd ex 5. partib. habeas tres. Et tunc permitte infrigidari, & ſerua aerẽ de per ſe, & mane facto, ſequere tuam diſtillationem, ſuper illas duas partes quę remanſerunt in fundo vaſis, quouſq; ignem congelatum in fundo vaſis vel latera Alembici. Et iſtud quod abſtraxiſti, quouſque congelatus fuerit ignis, eſt aer ſecundus, Tinctura, Theſaurus, oleum occultum. Tunc illud de per ſe rectifica, & terram quam fecerit in qualibet diſtillatione, pone in igne congelato in fundo vaſis. Et habes aerem ſecundum, purificatum & rarificatum, & aerem primum rarificatũ. Et habes Elementa ſeparata purificata & rarificata, & intereſt vt illa diſponas ad opus. Et modus eſt quòd tu accipias ignem congelatum ſupradictum, & ſuper eum ponas de mẽſtruo ſuo 5. partes: & in balneo digeras, & menſtruum in eodem balneo diſtilles, & ignẽ in cinere ponas, & des ſibi ignem in calore ſolis ingenioſè per horas 12. & iterum ponas de menſtruo ſuper eũ, videlicet 5. partes, & menſtruum diſtilles & per 12. horas in calore lento calcina. Et iterum reitera totum hoc regimẽ vſq; ad octo vices, & erit puluis rubeus, in quo eſt tinctura. Tunc pone ſuper illum

per illum de dicto, quod est sua aqua, 5. partes, & pone in balneo per tres dies naturales. Et in illo tempore soluetur. postea in eodē balneo menstruū, & digere, & in balneo menstruum distilla, & in cinere oleum: & sic cōtinua donec totum transeat per balneum & cinerem. Ita ignis, qui priùs erat puluis, modo sit oleum distillatum. Modo fili dicitur perfectè rarificatus. Modo aerem accipe, & super illum 5. partes mēstrui ponas, & digere & distilla, calcina vt de igne fecisti, vt sit puluis. Postea cum menstruo suo soluas & digeras & distilles, quousque sit oleum, vt de igne dictum est.

Secundus non indiget alia rarificatione. Terram pręparabis, vt de alijs terris sulphuris dictum est, & in vno genere vnies. Ecce fili habes Elementa sulphuris separata, lucidata & calcinata & rarificata. Cum quib. opus nostrum siue radices incipere potes. Quod sic facias: Habeas vncias septē de Amalgamate facto ex vna parte Auri, & vna Argenti & 5. Mercurij, & pone in vase vitreo, & pone cū eo vnciam j. terræ, & vnc. j. ignis rarificati, & totū in mortario vitreo moles, & in eodem vase vitreo cum eo pones tantum sui ponderis de mēstruo, cum quo separasti & præparasti elementa & terras elemētorum quas inunxisti simul: & si terrę fuerit vncia j. & ignis alia parte iterum vltra illam portionem vnc. vj. ponendo in tres partes seu vices, dictum menstruum in balneo quælibet vice per 10. dies digerendo. Postea extrahas & pones in cinere honestissimo cum igne, serraturę per alios 10. dies, & cōgelabis vase bene sigillato. Postea auge ignem per vnum punctum, & spacio 24. horarum totum calcinabis ingeniosè: Postea aperi vas & pone super materiam calcinatam physicaliter aliam partem: Et claude vas optimè. Et pone in balneo per alios 10. dies, & totum iterū soluetur. Tunc per alios 10. dies congela, & per 24. horarum spacium calcina ingeniosè, & tantū reitera totum isto regimine obseruato, quousq; totam aquam ponas cū terra sine sulphure & igne mixtis ibi positis, quousq; in puluerem conuertas. Tūc oportet te princeps S. aerem imponere, vt sit mediū huius lapidis magni, & benedicti: Et sic facias. Accipe aerem sulphuris Lunæ & sit ad pondus æquale terræ,

ſcil. terræ ſulphuris Lunæ & ſulphuris auri, quas ſimul vniſti. Et illum in 10. partes diuide æquales, & vnam partem ponas ſuper materiam ſuperiùs vnitam, & calcinatione phyſicali calcinatam. Et pone in balneo per 10. dies & totum ſoluetur. Poſtea pone in cinere per alios 10. dies, & congela. Et poſtea per 24. horarum ſpacium calcina ingenioſè. Et ſi aliquod ſublimabitur, redde ſupra calcem, & tantũ reitera, quod totum aerem cum calce miſceas & vnias, & in calcẽ ſimul cũ alia calce reddas.

Tunc accipe ignem totum ſulphuris Lunæ, & diuide illum in 5. partes, & pone vnã partem ſupra materiã ſiue calcem, philoſophicã iam dictã, & pone in balneo per dies 8. & tunc extrahe & congela in ſtuffa, & ingenioſè calcina vt ſuprà. Et iterum pone aliam partẽ dicti ignis albi, & diſſolue in balneo, & in cinere cõgela, & calcina cautè: & tantum reitera totum iſtud regimen, imbibendo, & diſſoluẽdo, & congelando & calcinãdo, quouſq; tot⁹ ignis dicti ſulphuris Lunę ſit ibi poſitus coniũctus & in calcem reductus. Et tunc rectè fili habes calcem philoſophorum veram & phyſicam, tinctura firma lapidis albi benedicti. Tunc accipe oleaginem quã ſeruaſti, quæ eſt illa, quam extraxiſti, quando præparabas terrã Lunæ cum menſtruo pro creatione ſulphuris Lunæ, & incera calcẽ guttando guttam, poſt guttam per 12. partes. Poſtea in cinere ſicca ingenioſè. Poſtea gutta & exicca. Et ſic facias quouſq; totam oleaginem ponas, Et tunc erit medicina limpida, quam per 16. dies in balneo diſſolues & in ſtuffa per 26. dies congelabis, quouſq; ampliùs congelari non valeat. Et eſt prima radix arboris vegetabilis accurtatus alba. Modo fili oportet te ipſam rubeam facere.

Et modus eſt: Accipe aerem ſulphuris auri & diuide in partes 10. & pone vnam ſupra medicinã albam phyſicalem antedictam. Et pone in balneo & digerendo diſſolue per dies 12. poſtea pone in cinere per alios 10. dies, & congela ingenioſè. Poſtea ſpacio 24. horarum calcina in magno ingenio: Poſtea aperi vas & pone aliam partem, & in balneo digere, per 12. dies & in cinere congela, & ingenioſè calcina, & iterum pone aliam partem. Et tandem incera totum iſto regimine & omnes de-

nes decem partes prædictę aeris sulphuris Auri ponas, & in materiã cõuertas. Postea accipe secundum aerem, qui est thesaurus noster, & diuide in 5. partes æquales, & cum vna parte incera calcem, guttando supra cineres: postea pone in balneo p 5. dies & digere, & postea exicca, & in cinere cõgela, & ingeniosè per 24. calcina. Et pone aliam partem & digere, & per dictum tempus desicca & calcina, & iterum reitera isto regimine, quod totum aerem secundum ponas, & in calcem cum alia medicina calcinata coniungas. Et postea accipe ignem rarificatum, & diuide in 8. partes æquales, & vnam partem pone cum dicta materia, & in balneo per 8. dies digere. Postea in cinere per alios 8 dies exicca, & per 24. horas ingeniosè calcina: postea aliam partẽ superfunde & digere vt prius, & exicca in cinere, & calcina ut supra, & tandem reitera quòd octo partes ponas isto regimine obseruato & in calcem conuertas. Et erit carbũculus rubicundissimus, calx Philosophorum, Tinctura firma, Elixir, Lapis benedictus, radix arboris accurtatæ rubea.

Tunc accipe oleaginem Auri, quam seruasti, & est illa, quam extraxisti à terra auri, quando illam præparasti pro creatione sulphuris ipsius, & illam diuide in 12. partes, & cum vna parte incera calcem physicam iam factam, quæ est totus lapis, & duæ radices arboris accurtatæ guttatim. Deinde ponas in stuffa sicca, & exicca per dies 8. & cum alia parte incera & exicca, & iterũ pone aliam & exicca quousq; omnes 12. partes posueris, & super totam calcem imbibas. Et tunc poteris in balneo ponere, & spacio 15. dierum soluetur, & habes calcem in oleum.

Et si vis seruare, in oleo serua: Sin autem, congela in stuffa sicca, & erit lapis excedens omnem lapidem rubicundissimũ. Et dicitur secunda radix arboris accurtatę, quam poteris diuidere in duas radicunculas. Et ex ea potes barbulas, vt dictum est, de prima compositione facere. Sed miro modo accurtabis & ab alio diuerso & per vnam viam minerarũ altæ proiectionis & infinitæ multiplicationis, vt tibi ostendemus clarè.

Et modus est quod tu accipias de medicina iã dicta,

& ponas subtus Mercurium, per viam minerarum vsq; facias massam frangibilem isto modo. Accipe vnciam vnam dictæ medicinæ, & pone in vase vitreo cum collo, & ponas desuper vncias 5. de amalgamate facto ex vna parte & 5. argenti viui. Et vase optimè sigillato, ponas in igne serraturæ vel de carbonibus paruis per sex horas. Et respicias quando vides congelatã in formam metalli, quam non debes totaliter in metallum transformare. & per hoc tibi elucidatur cap. nostri Testamenti, quod dicit. non esse intentionis, quòd facias vnum frustum metalli, sed sequere ignem vsq; ad alias sex horas, & videbis materiam in forma pulueris rubicundissimi transfigurati propter vapores sulphuris, penetrantis amalgama.

Fili per hoc elucidatur tibi cap. nostri libri quarti particularis, quod incipit, incipiamus cum sulphure facere cinerem, & cap. lib. Lumen solis, quod incipit: Vapores nostri sulphuris penetrant totum amalgama. Et cap. in lib. de proprietatibus quod incipit: proprietas nostri sulphuris siue lapidis, est puluerizando suas virtutes multiplicare.

Tunc fili mi vt mineras componere posis & eas multiplicare. Et fili modus est: Quòd tu accipias vnam partem dicti pulueris, & illam proijcias supra 10. amalgamę factę ex parte vna Auri, & quinque mercurij, & conuertetur in pulu erem, & tum de illis 10. vnam supra alias 10. Amalgamæ, vel similiter Mercurij. Et sic procedas quousq; videas materiam non condensari, nec in metallum conuerti, sed in massam congelatam durã & frangibilem. Et de illa facias experientiam, scil. de vna parte, quot partes conuertit in metallum Quia tunc tu vides finem proiectionis quando conuertit in massam frangibilem vt tibi dixi. Et habeas scientiam, supra quot pondera se extendit ille puluis sulphuris medicinalis, cõputando à prima proiectione vsq; ad massam frangibilem. Tunc accipe illam massam frangibilem vltimo congelatam, quam tibi dicimus sulphur vltimò congelatum, & ab eo diuidas ℥.j. vel lib. secundũ quod tibi placet, & serua pro proiectione in tuis necessitatib.

Residuum verò pones in vase vitreo, cũ longo & sigilla-

gillato, & tene semper in igne temperato, qui dicitur ignis nutritionis, & de 30. diebus in 38. dies, dabis sibi quinquagesimam partem Mercurij vulgi, & conuertetur in massam, cum illa abstrahe illam quinquagesimã partem pro proiectione, & aliam quinquagesimã pone ad cõuertendum in massam. Et in infinitũ facies. Et sic habes materiam sulphuream, quæ nunquam deficit tibi in infinitum.

Poteris quidem fili hanc minerã facere cum sulphure albo vel rubeo Auri vel Argenti, sine eo, quod separes elementa, nec facies medicinam supra Mercurium secundum modum minerarum, quẽ priùs inuenisti, quod tibi nominamus, faciendo massam duram frangibilem. Et partem huius massæ pro proiectione seruando, & in vase vitreo aliam ponendo vt prius, & cum igne lentissimo, illã nutriendo & cõseruando, & quinquagesimã partem Mercurij, de mense in mensem dando & tandẽ pro proiectione accipiendo, & tandẽ pro massa creanda ponendo cum ℥. j. vel vnc. 1. dictæ massæ accipias, & illam cũ ℥ j. Auri Amalgamati cum duab. ℥. Mercurij vulgi pones, & in vno vase vitreo postea dissolues ℥. ij. auri cũ menstruo vegetabili magno vel minerali. Et facias per alembicũ pertransire: Et menstruum per balneũ attrahes vsq; ad medietatẽ. Postea cum residuo ponas ℥. j. sulphuris vegetabilis, vel de ℥. vegetabili, si mineraliter operatus fueris. Tunc abstrahe totam aquam per balneum, & remanebit tibi oleum Auri, cũ quarta parte illius, incera amalgama. Et in igne per octo dies, cum licinio vno lucernas congela, postea in cinere per diem naturalẽ exicca magis, & sic partem post partem ponendo & ignẽ augendo. Et si aliquid sublimauerit, redde supra feces, & subtiliter terendo & imbibendo incera cũ alia quarta dicti olei solis, & per octo dies cõgela. postea per diem magis exicca, & per aliũ sublima. Et quod sublimaueris terræ cum fecibus, & iterũ imbibe. Et sic fac isto regimine per omnes dictas quatuor partes olei, ponas & sicces & fixes cum tota materia. Et iterum habebis calcem physicam, quã pones ad soluendũ cum menstruo in vase apto. Postea congela & solue, & iterum calcina, & conuertet Mercuriũ in aurũ

cum altissima proiectione. Et poteris cum vna alia manerie istas barbulas radicum cum meliori accurtatione componere: Et dicuntur cameræ. Modus est:

Quod tu accipias menstruũ tibi notum, & in eodẽ dissolues sulphur, & facias per Alembicum transire. Et per balneum menstruum euacuabis, & sulphur remanebit vt oleum in fundo. Accipe de eo quantum vis, & pone in cinere in vase sigillato per 20. dies & fixabitur, incera cũ eo sulphur corporis imperfecti, factũ per doctrinã tibi traditam, & de creatione aliorum sulphurum, & incipit: ℞. calcem cuiuscunq; corporis volueris, & habebis medicinã penetrantem & tingentem albam siue rubeã, & differentiã branchulæ arboris acurtationis. Poteris & in alia manerie magis accurtare, quòd tu accipias unc. 1. dicti olei, & pones in vnc. 7. Mercurij septies sublimati cum vitriolo. Et semper sublimes terendo, quod est inferius & superius, quousq; totum fixetur, solue & congela, & erit tibi medicina conuertens.

Modo tibi dabimus accurtationem magni trunci arboris vegetabilis lapidis accurtati: & modus est, quòd tu accipias Aurũ & illud cum menstruo dissolues scil. vnc. iij & tantundem lunæ calcinatæ in eodẽ menstruo dissolues. postea per alembicũ transire facias. Tunc totum coniungas, & in eomet dissolue vnc. 1. auri & unc. j. Argenti, postea per 45 dies putrefacias, per Alembicũ separes Elementa secundũ doctrinam physicalem tibi traditam

Tunc accipe terrã & illam præpara vsq; supra laminã currat, vt de alijs dictum est. Postea ℥. j. Argenti purissimi & mediam auri purissimi & amalgama cum ʒ. octo argenti viui vulgi, & pone cum eo terram quam præparasti: postea pone de aqua sua, quæ est aqua cœlica, diuidendo illam in 12. æquales partes, & pone vnam partem vt suprà: & in balneo per octo dies digere, & in cinere lentissimo congela, & iterum aliã partem, & digere & desicca vt supra. Reitera isto regimine tantũ, quòd tota aqua sit coniuncta cum terra, & agamalgamata, & erit ad modum pulueris subtilissimi.

Tunc accipe aerem lunæ & diuide in 8. partes æquales, &

les, & vnam partem pone cum materia & digere & deficca & fublima per diem: Et fi quid fublimauerit terrę cum fecibus, fiue cum materia remanente in fundo. Et pone aliam partem, & per 8. dies digere, exicca & fublima & tere cum materia. Et fic facies quoufq; totus aer Lunæ fit coniunctus cum materia. Tunc accipe ignem dictæ Lunę & diuidas in 5. partes, & vnam partẽ fuperpone & digere per 8. dies & exicca, & pone aliam, quoufq; totũ ignem Lunę pofueris. Et habes medicinã albã fundentem & penetrantẽ, & cõuertentẽ quodcũq; corpus imperfectũ, in metallum perfectũ: ponas illã in vegetabili & habito pondere. Accipe de aqua fua, fiue menftruo rubeo cum quo feparafti Elementa Auri & Argenti fimul, & iterum illam in 12. partes diuide, & vnam partem fupra totum ponas, & digeres per octo dies in balneo, & exicca, & fuperpone aliam partem, & digere & exicca. Et facias quoufq; totam aquam imbibes cum materia, & totum in puluerem fiue medicinã transparentem conuerte. Tunc accipe aerem auri, & totum diuide in 10. partes, & vnam partem pone in dicta materia, & digere per 8. dies vel 10. & exicca vt fupra & pone aliam partem, & digere & exicca. Et fic facias quoufq; totus aer fixetur cum materia. Tunc accipe ignem dicti auri, & in octo partes diuidas, & partem poft partem ponas per modum fuprà tibi annotatũ, digerendo & deficcando. Et habes medicinã rubeam accurtatam minori tempore, quam poteris multiplicare per vias fupradictas.

Intereft modo fili dicto de trunco Arboris accurtationis dicere de particularibus maioris accurtationis. Et modus eft quòd tu accipias aurum & argentum, quando foluta fuerunt & putrefacta, fine eo, quod fepares elementa, & ponas ad circulandum, vfq; quo fixetur. Poftea cum menftruo diffoluas vfque quo fit oleum. Et cum ifto oleo fic foluto incera fulphur imperfecti corporis, & habebis medicinam albã fiue rubeam, fecundum quod pofueris fermentum. Et fili fermentum eft, quòd quando tu volueris ponere ad circulandum folutionem Auri & Lunæ fimul, fi volueris, quòd fit album, pone materiã lunæ folutæ in alio mẽ-

ſtruo. Et ſi rubeum, ponas aurum: & ſi volueris perfectiori modo, diſſolue Lunam ſiue Aurum in aqua argenti viui tibi ſuperiùs annotata. Et in cap. opus namque margaritarum, ſi vegetabilē operatus fueris: ſi autem mineralem, redeas ad practicam Teſtamenti vt ſupra, & illam mixtionem fixa & diſſolue & congela vſq; ſit oleum. Fili iſtud oleum facit tibi miram proiectionem, & potes eam multiplicare, cum ſulphure corporis imperfecti, tibi iam demonſtrati, cerando, vel cū argento viuo ſublimato cum vitriolo ſepties, vt ſuperiùs tibi diximus.

Et ſic habes totam doctrinam accurtatoriā magnæ arboris & minoris cum ſuis accurtationibus, cum omnibus radicibus, barbis, truncis, branchis, floribus, pulueribus, & pulucrizationibus, ſiue mineris & cameris, & particularibus fixationibus & multiplicationib. modò ad diſſoluendum cum animali procedamus.

De parte Animalis Lapidis.

O fili eſt alius modus huius ſulphuris naturæ pro parte animali, in qua eſt ſubtiliſsima ſcientia ſicut in vegetabilib. quod facies per modū quē te docebimus. Et fili modus eſt, quòd tu accipias vrinā iuuenum bonę complexionis, & ponas in vaſe vitreo per 40. dies donec putrefiat. Et fili per hoc elucidatur tibi cap. noſtri codicilli, tuo illuſtriſ. patri conditi, quod incipit, vade mecum de munere Philoſophorum, in clauſula quæ dicit, ℞. vrinam Mercurij viui. Et cap. tertiæ partis practicæ ſecretorum noſtræ Theoricæ, in cap. quod incipit, ℞. B. & pone in vaſe vitreo, per 40. dies, &c. poſtea accipe cucurbitam, & depone cooperculum, & alembico ſuperpoſito in balneo per 40. horarum ſpacium, diſtillabis aquam claram, & remanebunt in terra ſpiritus. Exicca bene terram & aquam, per balneum, ſepties rectifica, & ſal album, quod facit, in qualibet diſtillatione collige cautè, ne aerem ſentiat, & pone in aqua ſua. Fili per hoc elucidatur tibi cap. noſtri lib. experimentorum, in cap. quod incipit, Et ſal quod cum aqua ſimul aſcendit ab aere caueas. Fili ſi aerem ſentiret, totum euaneſceret. Poſtea terram & aquam ſimul in bal-

neo

neo per 4. dies vel fimo, poſtea in eodem balneo aquā diſtilla, & pone iterum ſuper terrā. Et pone in fimo per quatuor dies, & iterū in balneo diſtilles, & totū magiſterium reiterabis quatuor vicibus. Tunc ℞. aquam de per ſe, & pone in fimo per duos dies naturales, & iterū in balneo diſtilla, & iterum in fimo putrefacias, & iterum in balneo diſtilla. Et hoc magiſteriū tene vſq; ad quinque vices. Tunc aqua eſt optimè rectificata & limpida.

Completo iſto opere, redde aquā ſuper terram & dimitte in fimo per duos dies, & in balneo poſtea diſtilla, & exicca terram, & depoſito alembico, & poſito alio cooperculo vel ſigillo per 24. horarum ſpaciū, ſublima naturę ſulphur animale. Tūc collige illud, poſtea ſuper terrā in funde de aqua ſua, quantū ſui pōderis, & pone in fimo per duos dies, & in balneo diſtilla & exicca, poſtea ſublima ſicut priùs, & collige ſulphur, & tot vicibꝰ iteres aquam ſupra terram per modum ſupra dictum, imbibendo & putrefaciendo, & in balneo ſiccando, donec totum ſulphur ſublimetur. Fili per hoc elucidatur tibi clauſula eius Theoricæ tibi præallegatæ, quæ dicit: Terra quæ remanet eſt damnata, quæ res facta eſt per nos. Et clauſula in vade mecum, quæ dicit, puluis inanis non intrat in noſtro ſecreto. Et in clauſula teſtamenti tuo Illuſt. patri conditi, in cap. quod incipit: partē verò terræ, &c. Fili dixi tibi cum reuelatione omnem modū faciendi vegetabilia ſulphura noſtra & etiā animale ſulphur, cum decoctione totius magiſterij & omnium cap. ad illud pertinentium. Nunc cum auxilio illius qui eſt trinus in perſonis & vnus in eſſentia, dilucidamus tibi, quòd eadē eſt via & modus in animali, ſicut in vegetabili nihil variaro.

De parte Lapidis Mineralis.

Nunc ad Mineralia procedamus: & modus eſt, quòd tu accipias vitrioli, Cinobrij & ſalis nitri ana lib. vnam: & ponas in vaſe vitreo, & facias aquam fortem ſicut moris eſt. Primò incipiendo lento igne, deinde fortificando, quouſq; videas aquam diſtillare à 15. vſque ad 12. puncta. Tunc cùm fuerit diſtillata, da ignem for-

tiorem quando poteris, pro vt moris est in aqua acuta Philosophica, & spiritus rei mineralis intrabunt aquam suam. Fili in hac aqua diximus B. significare vitriolum: C. sal nitrũ, D. Cinobrium. Tunc accipe aquã illam, & cum libra vna, ponas lib. semis cum Cinobrio, quod significamus per D. & ponas in balneo per duos dies. Et postea in cinere distilla, vsq; quo videris cinobrium facere capillos albos, & incipit sublimari. Et iterum pone de alio Cinobrio lib. dimidiam, & digere in balneo vt supra, & in cinere distilla, & facies quinquies, toto regimine seruato. Fili hanc vocamus aquam calcinatiuam, quam inuenies in principio nostri testamenti, in practica magnæ artis. Tunc diuide illam in duas partes, & vnam serua pro calcinatione corporũ perfectorũ. Et aliam partem R. & pondera. & si fuerit lib. vna, pone libram aliam (vel dimidia poteris ponere & sufficit) de aqua vitæ summè rectificata & acuta cum sale tartari vel cum sale nitri, quod melius est, & teneas vas in manibus, & nõ ponas in terra, nec aliquo alio loco, donec cessauerit furor, & est mixtio vegetabilis cum minerali, sigilla cum cera, & permitte per diem stare: postea in balneo pone per duos dies, postea in cineres distilla, & habebis aquam bene limpidam, & clarificatam ponderosam, quam clarè inuenies, in Epistola abbreuiationis, & in clausula, quæ dicit: Tunc verò post primam calcinationem & putrefactionem, quæ fit per primam aquam benè limpidam & clarificatam: & in arte Magica in cap. quod incipit: Vegetabilem ignem solutum in aqua calcinatiua. Tunc pone illam in vase circulationis optimè sigillato per 16. dies in balneo conuenienti, donec videas aquam bene vnitam. Et in fundo vasis ad modum Cristallini salis, serua eã. Tunc accipe vnciam vnam bene capillatæ Lunæ & transactæ per forte cineritium, & in laminibus subtilissimis conuersam, & pone in vase vitreo cum collo longo. Et superpone ei vncias tres de aqua calcinata superiùs reseruata, & pone in balneo per tres horas. Tunc in eodem balneo aquam distilla, donec videas quòd lima remaneat in colore viridi, & humida & congelata ad modum ceræ. Tunc R. illam & pone in igne serraturæ,

& distilla

& distilla 12. horarum spatio humorem, & caue à forti igne, sed sit ad modum caloris solis. Et sic habebis lunam optimè calcinatam. Tunc accipe vncias tres aquę calcinatiuæ antedictæ, & aquæ limpidæ clarificatæ & circulatæ superiùs, quam diximus G. vegetabile, & menstruum fetens, & vnciam j. salis vegetabilis, & pone cum dictis vncijs tribus aquæ calcinatiuæ, in vno vase vitreo optimè sigillato, & pone in balneo per duos dies, & in illo tempore inuenies totum vegetabile solutum & conuersum in aquam claram, vt est tibi annotatum in arte magica in cap. præallegato, quod incipit: Vegetabilem ignem solutum in aqua calcinatiua, Et in cap. quod incipit, ℞. sal cum aqua. Tunc ℞. vas in quo est totum, & superfunde ei ℥. j. illam Lunæ calcinatæ. Et caue ne ponas in aliquo loco, sed tene in manibus, quousq; operetur sua propria virtute. Tunc pone in balneo per duos dies: Et ibi totum siue magna pars cōuertetur in liquorem, extrahe illum liquorem, & cautè per declinationem, & in alio vase pone & serua. Tunc vas in quo remanet materia argentea, pone in igne serraturæ. Et lentis igne humorem distilla, & pone cum oleo seruato. Tunc super calcem quæ remanet iterum pone de aqua calcinatiua vt supra. Et pone in balneo vt supra, & distilla in eodem balneo cum igne lentissimo humorem, vsq; quo terra sit calcinata vt suprà.

Tunc superpone ei tres partes de Sole vegetabili vt supra, & non pones in aliquo loco, quousq; operetur sua propria virtute. Tunc pone in balneo vt supra, & ibi soluetur in liquorem, quem pone cum alio per declinationem. Attende cautè, ne feces turbentur, & humorem in igne lentissimo distilla & cum liquore suo, pone, postea calcina terrā & dissolue vt prius. Et tantum reitera toto isto regimine, quòd Luna sit conuersa in liquorem. Tunc ℞. vnc. j. auri purissimi, & eam calcina, & dissolue per eundem modum nihil variando, nec mutando, quousque sit conuersum in liquorem, vt de Luna dictum est. Tunc si volueris ad lapidem procedere, facias isto modo. Si ad particularia, suo loco annotabimus.

℞. liquores scil. Auri & Argenti, & pone simul in v-

no vaſe diſtillatorio, & pone ad diſſoluendum in cinere, & diſtilletur totum, & ſi quid remanſerit, diſſolue cum G. vegetabili, quouſque totum per Alembicum facias pertranſire. Tunc accipe tuam diſtillationem, & pone cum ea vnciam vnam de G. vegetabili, quod melius eſt.

Et ſi volueris procedere ad album, pone intus vnciã vnam Lunę puriſsimę, & ſoluetur. pone totum in fimo, vel balneo putrefactorio per 45. dies. Tunc extrahe & ſuperpoſito Alembico, diſtilla totum quod poteris. Et hoc appellamus ſulphur, vt habes annotatum in noſtro Teſtamento in parte practicali vbi dicit: Fili iſtud ſulphur præparat terram. Tunc iterum pone illud ſupra terram, & digere in balneo, & diſſolue in cinere totum, quod poteris. Tunc per balneum ſepara aquam, & per cinerem conuenientem ſepara aerem, & ignis manebit in fundo: & dicuntur Elementa ſulphurea. Tunc præpara terram cũ aqua ſua propria, vt alias terras corporum feciſti, quouſq; currat ſupra lamina. Tũc facies amalgama ex vna parte Argenti puriſsimi, & media parte ſtagni fini, & quinq; partibus Argenti viui. Et ℞. de iſto amalgamate vncias 4. & de terra preparata vnc. j. & moles in mortario vitreo. ℞. aquã ſuam & diuide in 10. partes æquales, & pone vnam partem ſupra totam materiam, & digere in balneo per j. diem, & per alium in cinere congela, & continua quouſq; decem partes ponas. Tunc ℞. aerem, & diuide in quinq; partes, & vnam partem ſuperpone dictæ materiæ. Et digere in balneo per duos dies, & in cinere exicca per vnum diem, & per alium ſublima. Et illud quod ſublimauerit, redde ſuper feces ſubtiliter terendo, & pone aliam partem dicti Aeris, & digere & exicca & ſublima, & tere, & ſic continua toto iſto regimine ſeruato, quouſq; totus aer fixetur. Tunc ℞. ignem, & diuide in 5. partes, & procede ponendo vnam partem, poſt aliam digerendo & ſiccando, quouſque totus ignis fixetur in materia ſua. Tunc da ſibi ignem in ſtuffa ſicca per 25. dies, & dealbabitur. Et procede ad ſoluendum & congelandum, & habebis mineralem lapidem breuiſsimo tempore, cum tota varietate creata. Si ad rubeum proce-

cedere volueris, ponas in liquore mixto, quod posuisti in putrefactione, cum quo posuisti vnc j. dicti G. vegetabili, & vnc. vnam Lunæ: loco illius lunæ ponas vnc. j. Auri, & Amalgama quod fecisti ex argento & stanno & Mercurio, facias ex auro & mercurio tantũ, in omnibus alijs procedas vt processisti in cõpositione lapidis albi, nihil variando nec mutando.

Ad rubificationem huius lapidis albi.

Potes in alia manerie procedere. Et fili modus est, quòd tu accipias tantundem auri, quemadmodum posuisti de argẽto in lapide & dissoluisti, pro lapide cõponendo, & pro amalgamate; & quod ibi posuisti, quod fuit vnc. iij. cum dimidia, illum dissolues duplici modo. Vel isto modo quod tu accipias aurum, calcinatum, & dissoluas in menstruo suo minerali, secundũ doctrinã superiùs tibi traditã, scil. calcinando cũ aqua calcinatiua, & distillando humorẽ, vt cũ menstruo fecisti, digerendo & dissoluendo, quousq; sit in liquorem reductus. Postea putrefacias, & in cinere congeles, & in balneo dissoluas. Et illum in 12. partes diuidas, & lapidem album cum eo inceres, ponendo partem post partem, & digerendo per vnum diem in balneo, & per aliam siccando in cinere. Et sic procedendo, quousq; omnes 12. partes auri soluti cum menstruo translati per Alembicum, & transacti & fixati super lapidem ponas vt fixes. Et erit lapis rubeus tingens firma tinctura, conuertens in aurum, vt priùs conuertebat in Argentum. Vel hunc breuiorem modum compone:

Accipe de menstruo fetenti, siue de G. vegetabili libras 4. & pone intus libram j. Mercurij vulgi. Et pone in balneo vel fimo per 6 dies, & totum conuertetur in aquam. Totum hoc distilla per Alembicum. Et habebis aquam Mercurialem, merè mineralem: pone in ea vncias 3. cum dimidia de auro calcinato cum G. vegetabili, vel cum Argento viuo, vt habes in doctrina quarti Canonis lib primi quintæ essentiæ.

Tunc totum ponas in balneo per tres dies, & soluetur in oleum rubeum, subnigrum, pręciosum & permanens: pone totum in cinere ad fixandum per 22. dies,

& fixabitur ad modum lapidis, & si cum aqua remanserit, euacua per declinationem. Et si non est, euacuandum non est. Dissolue in balneo vsque maneat in oleum, & cum isto oleo incera lapidem, diuidendo, incerando, digerendo, & desiccando, vt cum alio fecisti. Et habes totum mineralem lapidem integrum & perfectum. Restat modo tibi ponere suas multiplicationes: postea tradere tibi notitiam de omnibus suis accurtationibus & multiplicationibus & sine illa, &c.

Et modus multiplicationis est, quòd tu accipias vnciam j. dicti lapidis siue albi siue rubei, & ponas in vase vitreo cum collo longo, & ponas desuper vncias 5. de Amalgamate secundum conditionem medicinarum, siue rubeæ siue albæ. Et vase optimè sigillato pone in igne serraturæ, vel de carbonibus paruis, per sex horas. & respicias quando videris materiã in forma metallica, cessa ab igne: Quia debes esse intentionis, vt facias vnum frustum metalli. Et si nõ fuerit, in forma metalli, sequere ignem, quousq; habeas tale signũ, vel quod sit in forma pulueris albissimi vel rubicundissimi secundum conditionem lapidis, quem ibi posuisti.

Tunc signum est, quòd vapores sulphuris penetrauerunt amalgama. Fili hoc habes annotatum in cap. nostri lib. quarti practicalis, quod incipit: Incipiemus cum lapide facere cineres. Et in cap. lib. Lumen Solis, quod incipit: vapores nostri sulphuris penetrant amalgama. & in lib. de proprietat. in cap. quod incipit: proprietas nostri lapidis præcipuè mineralis est puluerizando, suam virtutem multiplicare. Tunc fili mineras, quæ ad minerale magisterium pertinent, compones suam virtutem multiplicando. Accipe dicti pulueris vnam partem, vt puta vnciam vel libram, & illam proijcias supra 10 partes amalgamæ factæ ex vna parte Lunæ vel Solis, & quinque mercurij, secundum conditionem pulueris, & totum conuertetur in puluerem. Tunc de illis 10. vnam supra alias 10. dictæ amalgamæ vel simplicis Mercurij proijcias. Et sic procedes computando & proijciendo quousque videas materiam non in puluerem, nec in metallum conuersam, sed congelatam in massam duram & frangibilem.

gibilem. Et de illa facias experientiam scil. quot partes, vna pars illius potest conuertere in metallum. Quia necessariò inuenies finem proiectionis isto modo: Aliter nunquam inuenires, nisi conuerteretur tibi in massam frangibilem, vt tibi diximus.

Et habeas menti, supra quot pondera se extendit ille puluis, lapideus sulphureus. Tunc accipe illam massam frangibilem vltimò congelatam, quam diximus sulphur cōgelatū, & ab illo diuidas vnciam j. siue lib. j. & serua totum residuum: vel pone totum in opere, si totum placuerit. Et pone in vase vitreo cum collo longo optimè sigillato, & teneas semper in igne temperato, quem diximus ignem nutritionis, vt inuenies annotatum in lib. de proprietatibus minerarum, quod incipit: Nutritur in igne, tanquam salamandra. Et de 30. dieb. in 30. dies dabit sibi quinquagesimam partē Mercurij vulgi, & cōuertetur in massam, cum illa quam potes abstrahere pro proiectione in tuis necessitatibus. Et aliam quinquagesimā partem ponere, & sic in infinitū facere. Et fili habes lapidem mineralem, cum tota sua minerabili multiplicatione. Quæ nunquam deficiet in infinitum pro seruiendo Deo.

Accurtationes.

Modo ad accurtationes redeamus. Et modus accurtationis fili est, quòd tu accipias corpora soluta, & in liquorem conuersa per doctrinam tibi datam: Et quando fuerint vnita & putrefacta sine eo, & magis distilles, nec aliquod elementum ab eis diuidas. Sed totum simul in vase vitreo, optimè sigillato in cineribus calidis pones ad ignem conuenientem, vsque ad 22. dies continuos, & ibi rotando totum fixabitur in fundo vasis. Tunc accipe vas cum tota materia, & pone in balneo per 9. dies, & totum soluetur in oleum. Cōgela in cineribus, & iterum vna nocte & die soluetur. Et sic fac etiam soluendo & congelando, quousq; amplius congelari non possit. Tunc habes oleum præciosum, cum quo, si inceraueris sulphur Iouis vel Saturni, factum per doctrinam tibi datam, fixabitur in medicinam penetrantem & tingentem secundum ma-

teriam olei albi vel rubei. Poteris etiam aliter multiplicare. Et modus est, quòd tu scias pondus dicti olei, & pro qualibet ʒ. ponas ʒ. 7. argenti viui vulgi, septies sublimati cum vitriolo, & cum dicto oleo, quod septies sublima, semper quod sublimaueris super feces reddendo, fixabitur Mercurius in medicinã penetrantem & tingentem, cuius vna pars 100. Mercurij retinebit, & tinctura firma tinget secundam conditionem olei sic soluti, & ponere in vase vitreo cum vncijs 100. argenti viui vulgi. Et vase sigillato in cineribus calidis per 8. dies tenere, & totum conuertetur in Aurum & Argentum, secundùm materiam olei.

Potes etiam in alio modo hanc medicinã componere: Et modus est quòd tu accipias Cinabrium, vitriolum, & sal nitrum ana, & ponas in vase cum collo longo, dando sibi ignem cineris, quousque tota humiditas exeat. Tunc claude vas cum bombace & per 24. horas ignem continua, & sublimabit tibi super fecibus massa alba ad modum panis, sed in forma capillorum. Collige cautè, & imbibe cum oleo tartari, & mole, & pone sub fimo per 6. dies, & totum conuertetur in argentum viuum currens, quod transeat per corium. post super eum ponas tantum de alio argento viuo, sine aliqua præparatione: pone totum in fimo per 6. dies: postea distilla in cinere, & distillabit tibi argentum viuum, quod posuisti in forma aquæ flegmatis, serua eam. Tunc ℞. quod remanet in fundo ad modum salis albi, & Cristallini, & dissolue totũ cum menstruo fœtenti in balneo per sex dies. Tunc in eodem balneo extrahe menstruum, & remanebit tibi in fundo oleum argenti viui vulgi permanens & clarum. Ecce habes duas aquas argenti viui, factas per varium modum. Accipe de qua volueris, sed melior est vltima, libram j. & ponas Mercurij vncias tres vel ad minus duas, Solis vel Lunæ, secundum quod operari volueris, & pone in balneo per sex dies, & totum soluetur in oleum. Tunc accipe corpora in liquorem reducta, & mixta, antequam ponas in aliqua putrefactione. Et si volueris operari ad rubeum, pone cum eis vnciam vnam, de G. vegetabili, vel de sale vegetabili

quod

quod est sal vini: Et vnciam j. auri calcinati, vt supra in sulphure fecisti, & pone in balneo per tres dies, & totum soluetur. Tunc pone totum hoc solutum cum aqua Mercurij, in quo est aurum solutum, & si volueris putrefacere per mensem Philosoph. scil. 45 dies melius esset. Sin autem pone vas optimè sigillatum in Athanor 22. dies, & totum congelabitur.

Tunc auge ignem per j. punctum, per vnum diem, postea per alium diem, da ignem sublimationis, & cōuertetur in oleum, & non amplius congelabitur de cętero. Cuius vna pars 100. Merc. vel cuiuscunque corporis conuertit in verum solem vel lunam, si cum luna operatus fueris. Et si cum putrefactione processeris, tene viam, & est nobilior medicina. Hanc medicinam poteris multiplicare, sicut fecisti superiores medicinas accurtatas simul incerando sulphur Iouis vel Saturni, vel argentum viuum sublimatum cum vitriolo vt supra de alijs fecisti.

Aliud Accurtatorium.

Poteris breuiori modo hanc medicinam componere, scilicet quando habueris lunam in liquorem conuersam. Accipe totum liquorem & pone in duobus vasibus circulationis, ita quod rostrum minus intret rostrum alterius, & ponas cum eo liquore vncias sex de G. vegetabili, vel de aqua vitæ, simplici & acuta cum sale tartari vel vini, & pone in igne cineris per 22. dies, si fuerit ad rubedinem. Si fuerit ad album, per 10. dies, & ibi rotando fixabitur in fundo, dissolue & congela vsque amplius noluerit congelari, vt supra dictum est. Cum isto oleo potes centum partes Mercurij retinere per octo dies in igne lento, vt supra dictum est. vel potes incerare sulphur Iouis vel Saturni, vel fixare argentum viuum sublimatum cum vitriolo, vt supra dictum est.

Est alius modus breuior.

Scilicet quòd tu accipias aquam factam ex vitriolo, sale, nitro & cinabrio, vel ex duabus partibus vitrioli & vna salis nitri tantum. Et postea eam acues quinquies

cum Cinabrio, vt de alio G. vegetabili dictum est. Tunc accipe de isto G. vegetabili, siue menstruo fœtenti vnc. 4. & de aqua vitæ certificata & acuta cum sale tartari vnc. 4. & pone simul in vno vase, & distillabis in balneo per nouem vices, & in isto tempore conuertetur totũ in vna vnione ad modum gelu siue glaciei: pone intus vnc. j. Auri calcinati, & pone in balneo per tres dies, & totum erit conuersum in aquam claram. Pone in cinere sicco per 20. dies & erit conuersum & fixum in medicinam, quam si dissolueris & cõgelaueris, &c. Vna pars cadet super 30. Lunæ in verum solem.

Et si volueris hanc medicinam per aliam viam facere: Accipe tantum de menstruo fœtenti minerali puro, hoc est, de aqua forti superius dicta acuta decies in Cinabrio, & ponas intus aurum, & ponas per 20. dies in putrefactione, & soluetur totum. Tunc aquam extrahas per balneum quousq; remaneat in quantitate Auri ibi positi. Congela in cineribus vase sigillato, postea aperi ibi vas, & pone aquam ibi eiusdem conditionis cũ prima in quantitate puluerum, siue rei congelatæ, & dissolue in balneo & in cinere distilla. Et sic procede toto isto regimine obseruato, vsque ad 10. vices. Et sic habes medicinam merè mineralem, quam poteris breui tempore complere, vt habes annotatum in Epistola abbreuiatorij, in clausula quæ dicit: Tum verò post primam calcinationem & putrefactionem, quæ fit per primam aquam, bene limpidam ac clarificatam 20. diebus, minori autem tempore fieri non potest. Et in fine huius clausulæ, vbi dicit hanc medicinam, in 80. diebus ad maximum complere poteris.

Multiplica eam vel incera cum ea sulphur Iouis vel Saturni, vel ponas supra Mercurium vt de alijs dictum est. Ecce habes totum lapidem mineralem cum suis particularibus accurtationibus.

Sed nota:

℞. Istum lapidem, possumus etiam aliter componere, scilicet maiorem. Et est modus, quando habes corpora soluta, vnumquodque de per se conuersum in liquo-

liquorem, pone vnc.j.de G. vegetabili, & vnc.j Lunæ finæ, & partes 12. de aqua vegetabili, & putrefacias de per se, & separes Elementa de vtroque de per se. Postea vnies terram & præpares simul, priùs cum aqua lunæ separando eam per balneum ab aëre & igne. quousque terra sit puluis albissimus. Postea præpares cum aqua rubea, scilicet cum aqua solis, quousque sit disposita ad sublimandum, quod cognosces quando supra lamina ignita euolat in fumum. Postea sublimabis, & sublimabitur sulphur, & rubeum manebit in fundo. Tunc proportionabis terram, siue sulphur album cum amalgamate facto ex Luna & Mercurio & Ioue, vt supra fecisti in alio modo compositionis huius lapidis. Et supra hoc fixabis Elementa sua alba diuidendo & digerendo & desiccando; vt in superiori tibi traditum est doctrina. Et tunc sulphur rubeum, quod remanet in fundo coniunges cum amalgamate facto ex auro & argento viuo, & proportionabis vt supra in albo fecisti, & elementa rubea sua fixabis supra opus. Et cum sua oleagine cerabis, vt diffusam habes doctrinam in superiori.

Et habes lapidem mineralem album & rubeum per alium modum compositum, quem poteris multiplicare per modum minerarum, vt supra te docuimus: Et modum tibi clarum dedimus. Et habes totam nostram doctrinam Alchimicam, tàm vegetabilem, quàm animalem, quàm etiam mineralem, cum omnibus suis circumstantijs diffusam ac claram.

Finis huius prætiosissimi tractatus ad laudem Dei omnipotentis.

RAYMVNDI LVLLII POTESTAS *diuitiarum: in quo libro optima expositio testamenti Hermetis continetur. Quid sit spiritus S. S?*

Cap. I.

IN nomine Domini Amē. Dixit Philosoph⁹, accipe lapidem nostrum, benedictum, qui non est lapis, nec habet naturam lapidis, & ab eo separa elementa. Et nota quòd Philosophus vocat lapidem omne illud in quo possunt ita separari per artificium, quoniam per eorum coniunctionem in opere alchimico suscitatur quædam substantia ad modum lapidis. Dicitur benedictū, quia extra quatuor elementa superest quædam S. S. quæ spiritus lapidis vocatur, & quia spiritus nobis non apparet, nec tangitur, nisi assumpto corpore in aliquo elemento. Iste nanque spiritus propter suam naturæ nobilitatem accipit corpus in nobiliori & superiori sphæra elementorum, vt puta in sphæra ignea, ipso igne remanente in substantia & natura sua spirituali: & ideo non est ignis, nec habet naturam igneam, quantum est de se. Et iterum istud corpus sphæricum igneū propter sui nobilitatem, subtilitatem & puritatem, adhuc à nobis non potest videri instrumentis igni idoneis, nisi mediante operis industria, eius subtilem substantiam condensando, & in speciem aqueam conuertitur, & manet.

Separa igitur vel sphæra dictum spiritum, & coniunge cum alijs elementis, & habebis intentum tuum. Opinio ergo in coniunctione lapidis duplex est: Prima vt fiat elixir ad argentum viuum congelandum: secunda, vt fiat elixir ad vitam hominis conseruandam in sanitate S. ad omnem superfluitatem malorum humorum abijciendam, & omnem corruptionem corporis euitandam.

DE OPINIONE ELIXIR AD *Alchimiam, & de separatione aquæ cum spiritu.* CAP. II.

SI vis igitur facere inde lapidem philosophicum ad argentum viuū congelandum, pro alchimica opinione, hoc modo facias. Separa spiritum cautè quantò citiùs & puriùs poteris, quia nunquam ita cautè ipsum separabis, quin aliquam in se partem contineat primioris substantiæ phlegmaticæ, id est aqueitatis. Iste spiritus semel separatus, vocatur mercurius, id est aqua ardens, cuius signum est, quòd si intinxeris in eo pannum lineum, inflammabitur, & non comburetur: si verò pluries separaueris, vocatur lunaria rectificata, id est, aqua ardens rectificata, cuius signum est quòd pannus lineus tinctus in ea totaliter comburetur. Itaque habes vnum elementum factum spirituale cum spiritu S.S. Et ita oportet quòd omnia elementa tua fiant spiritualia: & cùm dico spiritualia, dico retinentia tantùm suam virtutem corporalem.

DE SEPARATIONE AERIS *cum spiritu S. S.* CAP. III.

HOc modo aërem separabis: primò separa totum phlegma superfluum à dicto lapide, donec videas oleum exaltari, & nihil penitus remaneat phlegmatis, & remanebit inferiùs quoddam quod erit pix mollis. Tunc lunariam, id est aquam ardentem rectificatam commisce cum illa substantia facta, sicut pix mollis plenè mouendo, donec incorporetur, & pone ad distillandum, & quod egredietur, vocatur sanguis humanus rectificatus, quem quærunt Alchimistæ: Item vocatur iste sanguis aër vel ventus, & de hac re loquutus est Philosophus, cùm dixit: Portauit illud ventus in ventre suo, id est, aqua. Et sic habes duo elementa exaltata in virtute S.S. id est, phlegma & aërem.

DE SEPARATIONE *ignis cum spiritu S. S.* CAP. IV.

POST accipe totam præfatam substantiam, quæ remansit sicut pix, & separa oleum superfluum per alembicum vitreum, donec nihil remaneat, quod oleum ad partem separa, quousq; tibi dixero, & tunc erit quædam substantia nigra & sicca.

Coniunctio terræ cum sanguine siue aëre.

Quam substantiam nigram pulueriza subtiliter, & cum sanguine humano rectificato, misce per minima, & dimitte stare simul per spacium trium horarum: & postea distilla, & tunc hæc aqua vocatur aqua ignea rectificata. Et sic habes tua elementa exaltata in virtute S.S. id est, aquam, aërem, & ignem.

DE EXALTATIONE VIRTVTIS *terræ cum spiritu præcioso S. S.* CAP. V.

POST accipe prædictam substantiam nigram, & eam calcina in furno reuerberationis, donec efficiatur sicut calx, & calcem hanc misce cum aqua ignea rectificata, & distilla septem vicibus calcinando, & distillando, & tunc aqua vitæ vocatur rectificata.

Nota, ne decipiaris quòd terra non calcinatur igne forti S. vt dicitur in cap. 6. Sed aqua sua. Nota quòd terra post calcinationem philosophicam, tunc dicitur calcinari igne forti; & sublimatur albissima, & post dealbationem prędictam aqua prima, id est, argentũ viuum suum debet acui super terram septem vicibus distillando, quæ alias dicitur calcinando philosophicè, & tunc vocatur Luna summa vt in lapidario in fine capituli, quod incipit: Opus lapidis philosophicalis. Et tunc erit aqua vitæ rectificata, quam serua, quousq; tibi dixero: & sic habebis quatuor elementa exaltata in vir-

in virtute cum S.S. facta spiritualia, cùm & hæc est aqua vitæ quam quærunt Alchimistæ.

DE VIRTVTE ISTIVS AQVÆ vitæ, & quomodo ex prædictis fit elixir per eorum coniunctionem.

CAP. VI.

AQVA ista fixat omnes spiritus & facit ingredi. Ista autem aqua habet vim suam superiorem spiritualem, & vim suam inferiorem corporalem, id est, non fixam. Et hoc est, quod dicit Philosophus, quod est inferius, est sicut id quod est superius, & quod est superius, est sicut id quod est inferius ad perpetranda miracula rei vnius, id est, oportet quòd ista S.S. id est, spiritus retineat vim suam, id est spiritualem, & habeat omnem vim quatuor elementorum, id est, corporalem, si miracula debeant inde perpetrari, quia si talem vim habent multa miracula super opiniones Alchimiæ perpetrantur.

Item dicit Philosophus, ascendit à terra in cælum, id est, quatuor ista elementa sunt ascensa S per sublimationem à terra in cælum: hoc cum spiritu lapidis. Postea dicit Philosophus, priusquam descendit in terrã, hoc est, si ista quatuor elementa ascensa, id est, elementa ascenderunt in cælum, iterum descenderunt in terram, ita quid fixentur in virtute spiritus S.S. & remaneat vnus lapis christallinus, & erit elixir retinens perfectè Mercurium.

SECVNDA PARS PRINCIPAlis istius primæ de opinione elixiris, ad vitam hominis conseruandam, & dicitur Aqua vitæ. CAP. VII.

SI verò volueris facere aquam vitæ ad vitam hominis tuendam, & conseruandam incolumem, & omnes ægritudines curandas, sic procedas: fac Mercurium, deinde lunariam optimè rectificatam, & ex ea non facias sanguinem humanum, quia si esset sanguis humanus, vt dictum est, amittet vim suam attractiuā virtutum, herbarū, propter nimiam oleagineam humiditatem, & totum defœdaret saporem, & sic incongrua esset ad recipiendum. Item non facias ex ea aquam ignitam, quia tantæ acuitatis & fortitudinis esset, quòd omnia consumeret comburendo, & periculosa esset ad recipiendum. Sed quia omnis perfectio cuiuscunque lapidis est in virtute sua terræ, quia nutrix vel fermentum appellatur, philosopho attestante, qui dicit: Nutrix eius est terra, sine quo fermento spiritus lapidis nullo modo detineri potest perfectè, nec complementum suæ virtutis possidet. Ideo huic aquæ spiritui demus virtutem terræ suæ, & tunc vim suam completè integraliterque obtinebit: & hoc est quod vult Philosophus, vis eius integra est, si versa fuerit in terram, & tunc vocatur aqua vitæ. Et si pluries ab eadem terra distillaueris, erit aqua perfecta, & rectificata.

QVOD

QVOD IN HOC LAPIDE est modica terra, & magnæ virtutis.
CAP. IIX.

SCIAS ergo quòd in hoc lapide terra est modica & magnæ virtutis, ne mireris, vel cures si parum sit de terra, quia sicut parum fermenti leuat & fermentat maximam copiam pastæ: ita istud modicum terræ quod desinet iste lapis, sufficit ad nutriendum totius lapidis complementum.

QVOD LAPIS PHILOSOPHICVS non sit de aliena terra quàm de sua propria.
CAP. IX.

CAVEAS ergo ne quæras aliam terram sicut aliqui, qui accipiunt tartarum vini, & dicunt quòd terra lapidis est. Alij verò fæces vini calcinatas: Alij cineres vitis, & ij errant, sicut cæcus qui cæcum ducit, & ambo in foueam cadunt, & credunt facere aquam vitæ, & faciunt aquam mortis, quia non debet esse terra extranea, sed quemadmodum dicit Geber libro primo capite 2. Lapis vnus, id est, argentum viuum, medicina vna cui nihil extraneum additur, nisi quòd in præparatione superflua remouentur: ita & in hac aqua vitæ. Ergo aqua prædicta si fuerit promptè sublimata tribus vicibus, ita quòd quando gutta eius ponitur in cocleari, & tunc incenditur vt candela, & tota cõburitur: & si nihil humiditatis remaneat in cocleari, & tunc est verè rectificata ad hoc vt possit procedi in opinionem eius, & fit vtilis ad ægritudines curandas, & vitam hominis conseruandam Et quia terra est necessaria, & antequàm debeat distillari aqua rectificata ab ipsa, oportet quòd sit ante de phlegmate & purgata, & faciat in signum prædictum in cochleari, & rectificat cum terra. Et necessarium est quòd oleum extrahat, & separetur à terra.

Scias quòd terra prædicta tota adusta est, & fæces sicut aliæ res adustæ, nisi lauaretur terra prædicta cum aqua phlegmatis, ità quòd omnem illum fœtorẽ per-

dat, & non retineat aliquid de fœtore, aqua inde rectificata debet per terram transire, & ab ipsa distillari. Et ideò antequam facias transire per terram lunariam rectificatam, laua bene terram cum aqua phlegmatis, ita quòd benè perdat fœtorem adustionis. Quo facto facias ex dicta terra, id est, per dictam terram transire aquam rectificatam, id est, distillatam & purgatam. Hoc facias ad minus septem vicibus: & tūc habebis aquam vitæ medicinalem vt diximus. Et nota, quòd vix poteris habere ex triginta mensuris lunariæ simplicis, vnam de prædicta lunaria rectificata, & toties distillata per terram suam.

Item nota quòd si dicta aqua transeat per terram pluribus vicibus, erit efficatior, ideò quantò pluries, tantò vtilius & multiplicatur, & augetur eius virtus. Quia quàm pluries per terram vnam distillatur, tantò est magis efficax & virtuosa dicta aqua. Et nota quòd in dicta aqua soluuntur folia auri tenuissima, seu eius calx bene subtiliata: sed quod melius est eius sal. Et sic ex auro fit aqua potabilis, habens infinitas virtutes, immò quod in corpore humano mirabilia operatur, quæ est mirabilis ad vitam hominis conseruandam, & ad eius ægritudines curandas & tollendas, vt in libro conseruationis humanæ vitæ latiùs continetur. Et quod ampliùs est, facit hominem reuiuiscere. Igitur supra totam aquam dictam habeas.

DE QVO EST, VEL QVALITER vocatur lapis iste philosophicus.
CAP. X.

EST autem lapis iste benedictus, argentum viuum quod eligere melius & fortius debes & clarius sine fœcibus, quàm poteris inuenire, & habeas cucurbitam æneam vel plumbeam, quia in prima separatione non vis est cuius metalli sit, sed Alembicus sit vitreus vel argenteus: quia in alembico confortantur & vniuntur spiritus viui.

QVOD

QVOD POST HÆC DVO VASA aliqua sunt necessaria in hac arte.
CAP. XI.

POSTEA debes habere quoddam vas reuolutorium, vt scis: quia in isto vase ingrossantur spiritus reuoluendo, & condensando in speciem aquæ. Item sequitur quoddam vas repercussorium, & in isto domesticantur spiritus viui, nisi hoc vas esset, euolaret quædam spiritualitas, nec perpenderetur, & ista duo vasa sunt necessaria in hac arte. Item sunt & alia quædam, quæ ad præsens sub silentio prætermitto. Et debes præsumere, quòd Aqua communis non calefacis in vase reuolutorio. Item sub alembico fiat ignis lentus donec vitrum calefiat: quia si violenter ignem faceres, destrueretur vas, & spiritus exiret. Item aquam communem calefactam extractam à vase reuolutorio, nullo modo alia vice reponas, quia est corrupta in euaporatione cuiusdam fumi corrupti. Item aqua perfecto modo facta, reseruetur in vase vitreo spisso, cuius corpus sit grossum & latum, & os sit gracile in hac forma obturatum cum panno lineo, superius cum mastice: & sic quandiu volueris seruabis aquam absque damno & periculo.

ORATIO AVTORIS pro errantibus in hac arte.
CAP. XII.

LAVS, honor, virtus, & gloria sit tibi Domine Deus, cum dilecto filio tuo Domino nostro Iesu Christo, & Spiritui Sancto paraclyto in Trinitatem sanctam, qui est solus Deus, & verus homo perfectus, tibi gratias ago: quia cùm aduersarij huius mundi transitorij permouisset, ne suis delectationibus suffocaret me ab eadem tua summa misericordia subtulisti: Sed quia video infinitos in hac arte deceptos, qui per directam non ingrediuntur semitam, placeat tibi Domine Deus, vt de sciētia quam

mihi tradidisti, charos meos ab hoc errore diuertam, & cùm perceperint veritatem, intelligant, & laudent nomen tuum sanctum, & gloriosum, quod est benedictum in æternum, Amen.

Finit prima pars huius primi libri.

INCIPIT SECVNDA PARS PRINCIPALIS, QVAE est de operatione magni lapidis Philosophici.

QVOMODO SPIRITVS LApidis debet præparari. CAP. I.

RECIPE de succo lunariæ lib. 1. 2. vel 3. quantum vis de meliori, & fortiori quod haberi potest, & pone ad distillandum, vt scis iuncturis bene clausis, & distilla totum argentum viuum in speciem ignis, donec non faciant venas istæ venæ per animam aëream oleaginosam. Ideo quando phlegma frigidũ incipit venire, citò dissoluuntur dictæ venæ: tunc est signum quòd principalis spiritus est distillatus, qui continet omnem perfectionem vitæ in eo. Custodias ergo hunc spiritum intus phialam bene obturatam. Pone consequẽter aliam phialam intus alembicum, & capias aquam secundam, quoniam adhuc detur de spiritu supradicto, sed non tantum sicut prima. De ista secunda aqua distillabis tantùm, quousque veniat phlegma, quod nihil aliud est quàm aqua corrupta, quam priùs debes gustare, etsi non habet virtutem in se nisi aquæ, capias quod distillatum est de secunda aqua, & ponas ad partem, sicut fecisti de prima.

DE ELECTIONE AQVÆ perfectæ ab isto phlegmate. CAP. II.

ITEM ponas aliam phialam sub alembico ad recipiendum phlegma, quousque plus non distillet: totum illud phlegma abijcias, quoniã est causa mortis nostri lapidis præciosi cælati ignorantibus, nobis autem noti. Post hæc debes ipsum spiritum præparare & rectificare, quousque habeas signa prædicta suæ perfectionis sicut alijs locis scripsimus.

DE CALCINATIONE terræ philosophicæ. CAP. III.

NVNC debes calcinare terram quæ remansit in fundo vasis nigra ad modum picis fusæ: Hæc calcinatio nõ fit per violentiam ignis, sicut sophistici faciunt, sed tantum fit cum suo proprio spiritu, qui custodit eam à combustione, quoniam spiritus extrahit animam à corpore, & expellit phlegma, & interficit, & viuificat eam perpetuò. Ergo hoc modo calcina.

DE REDVCTIONE AQVÆ super terram, vt eam calcinet. CAP. IV.

CAPIAS aquam secundam, quam distillasti & rectificasti, & illam proijcias intus vas super terram nigrã, & moue vt dissoluatur, & custodias te ab acubus, quas recipies in materia, quòd tibi non noceant. Scito quòd iste casus sulphur habens, potestatem congelandi aquam nostram in lympidum chrystallum, vel in puluerem album, sicut nix.

Moueas igitur illas acus bene, quousque dissoluantur cum suo spiritu. Postea pone vas bene obturatum in putrefactione, sicut scis per diem naturalem.

Postea extrahas & pone alembicum lutatis bene iuncturis vt vis, & distilla spiritum tuũ cum igne luminis, sicut prædicet, quousque videas venas quæ sunt in capite alembici esse dissolutas: tũc separa illum spiritum & ponas ad partem, postea conuerte illud phlegma, & inuenies in sapore aquæ communis, distilla quantum poteris cum dicto igne, & proijcias, quoniam istud interficit nostrum lapidem: & quando cessauerit distillare remoue ignem, & aperies vas, & inuenies materiam duriorem quàm priùs, ex quo spiritus traxit animam à corpore, & vniuit sibi ipsi, quẽadmodum spiritus est locus proprius vbi anima requiescit phlegma expellendo lapidem mortuum.

Istas operationes reiterabis, quousq; videas materiã tuam corruptam in separatione elementorum per gradus ignis, sicut in alijs superioribus locis diffusiùs diximus, in tantum quòd materia tua in fundo vasis remaneat calcinata in puluerem nigrum: & videas quòd spiritus tuus sit vltimus sicut primus, & tanti vigoris & saporis, & sic rectificati, quousq; terra tua & spiritus habebunt signum perfectionis, vt supradictum est.

DE VIVIFICATIONE terræ cum spiritu suo.
CAP. V.

SCIAS fili veraciter, in hoc capitulo iacet tota subtilitas, hoc est, extrahere animã à corpore per quam spiritus viuificatur, sicut corpus mortificatur ad extrahendum humorẽ, qui calorem mortificabat naturalem, quæ causa est generationis nostri sulphuris, sicut Philosophi dixerunt, quòd sulphur non generatur nisi per calorem, ita quòd habens calorem, extraximus nos de morte ad vitam, quoniam superiùs erat mortuus & suffocatus, & nunc erit viuus & exaltatus ad magnas potentias & vtilitates.

Scias quòd iste calor habet potestatem penetrandi omnes partes sani spiritus propter sui acuitatem, & cõgelandi propter causas suæ siccitatis, quoniam omnis res sicca libenter bibit suum humidum, & conuertit eum in sulphur, qui postea habet vim congelandi omne argentum viuum in verum solem, & veram lunam. Vnde aduerte quòd putrefactio huius rei est causa generationis, & exaltationis eius, ita quòd materiã illius corrumpas in materiam vnam, & elementa separa, quibus separatis creatur nostrum sulphur, ex quo sulphure facias medicinam tuam.

Iste ergo est lapis secretus, id est, anima & sulphur à lapide extracta, in qua est infusa illa virtus, quæ habet vnire & ligare duo contraria, videlicet corpus perpetua fixione. Hoc dixit Philosophus, quòd non potest fieri transitus melior argenti viui ad illam duritiem metalli, nisi fuerit medietas, dispositio, id est, anima, quæ participat cum terra vtriusque, propter quam participationem potestatem habet ligandi omnes simul, & vniendi. vnde sequitur ex tribus factum vnum est: & hoc est quod dicitur à Philosophis. Lapis noster factus est ex tribus naturis scil. corpore, anima, & spiritu. Spiritus autem est medium inter animam & corpus, quoniam ipse extrahit animam à corpore, & interficit corpus, & postea reducit eam in corpore, & refrigere illud facit. De qua reductione loquitur Hermes, dicens. Recipe animam lapidis, & semina illam in terram nostrã foliatam albam, quæ est volatilis, si vis quòd perdat magis alas suas. Quoniam ista anima retinebit illam terram, ne fugiat, quandoquidem in cælum ascendit, & post de cœlo in terram descendit: recipit enim omnes vires corporis & spiritus, taliter quòd nihil erit quod sibi resistere poterit: neq; interficietur, quoniam erit immortale. Scriptum est enim, qui semel resurrexerit, mori amplius non poterit, quoniam mors cùm est glorificatum corpus in vita perpetua, in illud amplius non intrabit, sicut corruptio est causa nouæ generationis in vnam substantiam.

Interfice ergo corpus per corruptionem ante omnia, & consequenter paulatim extrahe ab illa morte in qua

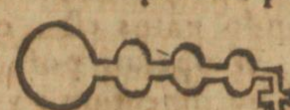
eum posuisti, & restitue eum in vita quousque venerit in mediam illam corporeitatem, quæ participat extrema duo, videlicet animam & corpus. vnde hac ratione nos appellamus illud argentum viuum & spiritum animatum: quoniam in se cõtinet animam, & illud appellamus corpus, ex quo habet corporeitatem palpabilem atque visibilem, in qua te reduxit, & est quia in se retinet de natura corporis propter ista duo contraria vel extrema, videlicet corpus & animam, nos illum medium coniunctionis appellamus, habentem in se virtutem vniendi & ligandi illa simul inseparabiliter, quoniã quò ipse in se animam cõtinet propter quam mortuum corpus viuificari debet: videtur quòd ista coniunctio sit naturalis inclinatione quadã vnita amore naturali. Et cõiunctio ista amicabilis, vnio est amoris, per quam coniunctionem corporis & spiritus est corpus indiuisibile, in quo spiritus corporis cum potentia omniũ suarum figurarum, substantia spiritus subtilis, ita quòd spiritus eius est ligatus cum anima intus in substantiam spiritus ita subtiliter, quòd nullus corporalis oculus differentiam videre inter ea poterit, nisi tantum spiritũ qui in forma aquæ apparet, in quo animæ & corporis species inuisibiliter requiescunt simul, ita quòd apparet cùm anima sit cum virtutibus corporis & animæ, quæ eiusdem naturę est, & speciei cum corpore: & sic quando sitit, optat bibere, & se humectare ad recipiẽdum humorem perditum per vim calcinationis supra quam dici potest, ad se trahet naturam deperditam se ipsam viuificando, & in attractione naturæ suæ attrahet spiritus substantiam multiplicati exuberati cum natura sui corporis, quæ diffusa est, & extensa per totam substantiam ipsius spiritus. Vnde quia attractio facta per amorem duarum naturarum dictarum, causa erit coniunctionis corporis & spiritus, quod Philosophi dixerunt his verbis: nisi coniunctio fiat indiuisibilis inter corpus & spiritum, nunquam erit conceptio, & si non erit cõceptio, nunquam erit impregnatio, & si non erit impregnatio, non erit infantatio siue partus. Attende ergo potẽtiam ipsius coniunctionis.

Idem Morienus ait: quòd generatio nostri lapidis assimi-

assimilatur generationi hominis: quoniam quãdo terra extra duxerit infantem illum, nutrit, quousq; fortior fiat, & potens resistere flammæ ignis, & non existimes, terram fecisse totum vbi incipiendum est, nihil adhuc audisti de istis secretis, quæ demonstrabuntur in processu magisterij, videlicet in nutrimento lapidis: tunc eius operationes manifestantur crescente potentia sua, & quanto magis nutritur, & crescit, maiorem transmutationem videbis, & admirabiles potentias naturæ in re ista visibilem cognosces. Quæ quidem mirabilia secreta nisi vni soli & benemerito homini reuelentur, aliâs malediceris à Deo, quoniam nemo debet afferre illi cui Deus reuelare non decreuit: itaq; illi soli & nulli alio debet reuelari, quia donum Dei est, & non hominis reuelantis secreta, quæ ipse Deus in natura plantauit, qui sit benedictus in secula. Amen.

DE SPOLIATIONE *alienæ humiditatis à natura per subtilem assationem.* CAP. VI.

IDEO Philosophi volunt terram lapidis spoliari à tota sua humiditate, donec sicca fuerit. Et iterum Philosophi volunt, quòd humidum restituatur super siccum, videlicet in propriam terram, quoniam ibi nostrum sulphur generatur, quodque igitur terra ante eius præparationem facere non poterat. Post facta eius præparatione ideo, quia color eius restitutus est ei, subtracta humiditate, quæ eam habebat & mortificabat.

Calcina igitur bene terram philosophica calcinatione, & antequam semen imponas, quod super omnia amamus. Postea recipe terram, & pone cum ea quartam partem sui ponderis, & consequenter pone intus vas quod nos retentorium appellamus, cuius forma hæc est

quod ponas super furnum tuum continuando ignem tuum lenem, quousque spiritus sit totaliter congelatus in terra. Scias quòd nigrum corpus vestibus albis induetur, si Deus tibi concesserit, hanc operationem reiterabis, donec terra alba fuerit ad modum niuis. Tunc terra prægnans est claritate perpetua, & appetit extra mittere filium suum.

DE PVRIFICATIONE TERRÆ per subtiliationem philosophicam. CAP. VII.

HAEC extramissio infantis fit ad hoc, vt spiritus congelatus in sulphure separetur à terra quæ splendorē eius occupat, & res impura à pura separetur, & incorporale à corporale: & fit hoc modo, quando terra erit alba, sicut nix. Tu extrahas extra vas, & conteres illam super laminam vitri in puluerem subtilem. Postea pone intus vas, & iuncturam lutabis, deinde pone in furno: & scias quòd infra 30. horas, aliter 30. dies, inuenies infantem natum, & à terra separa ēū ad latera vasis clarū, resplendentem & lucidum vt corpus lunę: hunc custodi. Ista est enim terra nostra foliata, in qua debes animam seminare, quæ est tinctura claritatis, & ars nostra & medium coniungendi, & pacem facit inter mortales inimicos, quæ terra est ab omnibus quæsita, da aures, & oculos.

DE CAVTIONE VT terram foliatam nutrias. CAP. IIX.

ISTVD corpus aureum spirituale & corporale, ex quo vtriusque virtutem continet, & quamuis hæc terra sit perfecta, quò ad eius operationem, quoniam ipsa operari non potest, sicut delicatus infans in illa hora quando natus est, quousque nutriatur & roboretur, vt operari possit. Ista potentia ei datur propter nutrimentum: vnde fuerunt aliqui, sicut ego vidi, cùm essem apud REGEM ROBERTVM,

qui

qui de hoc lapide tàm secreto faciebant proiectionem. Et quia nutritus cùm erat & vigoratus, nullam perfectionem in eo inuenerunt, tamen post inuestigauerunt potentiam suæ operationis. Inceperunt ergo ex illo lapide Philosophorum qui est medicinæ confectio & ipsius nutritiones operationis: & est secunda & vltima pars huius magisterij.

QVID SIT OPVS PHILOSOPHORVM facere. CAP. VIIII.

Itaque totum opus Philosophorum diuisum est in duas partes. Prima pars est eiusdem sulphuris in medicinam fixam & fluentē conuersio. Hoc Morienus dixit, quòd totum magisterium duplici creatione erat. Et aduerte, quòd ita sunt primæ & secundæ operationes coniunctæ in natura, quòd quàm primùm prima operatio finitur, secunda incipit iam inchoari & fieri medicina, qua secunda finita, totum magisterium finitum est.

OPVS PHILOSOPHORVM IN DVAbus operationibus consistit, scil. sulphur facere, & illud nutrire. CAP. X.

IN prima nanque parte, nos præparamus & purgamus materiam, & creamus sulphur, ex qua materia præparata nos componimus & creamus medicinam quæ tantam habet potentiam. Et noli affici tædio in nutritione lapidis, neque festines, sed magno cum ingenio & patientia multa opus continua: si enim patientiā non habes, ad excellentia naturæ secreta non attinges: corrumpuntur enim propter festinationis violentiam.

Nutrias itaque lapidem tuum tandiu, donec proiectionem ex ipso facere possis, tum mirabilia eius intueberis: & ista est prima pars, videlicet de lapidis creatione, & materiæ præparatione ex qua.

Desunt non pauca.

℞. ergo vncias S. lunæ optimæ, & dissolue in aquã Mercurij, quam manifestabo tibi in lapide minerali, & dissoluetur in aquam viridem. Post separa aquam cum ratione Philosophica, & reitera aquam super terram.

Debes scire quòd forma argenti est in prima aqua, & recipe terram argenti calcinati, & pone ad partem: consequenter ℞. aquam, & diuide illam in duas partes, & in prima pone terram Lunæ, & in altera petram puluerizatam, & obstrue phialam, & pone ad solem, & citò dissoluetur in aquam claram. Ista aqua est aqua fermentalis, in qua lapis fermentatur, & trahit ad se naturam metalli. Item aquam diuide in duas partes, & vnam partem pone ad congelandum intus vas vitreũ lento igne. Post ℞. vnam partem argenti, & amalgama eam cum duplo argenti viui. Recipe lapidis congelati partem quartam, & misce cum dicto amalgama, conterendo & miscendo simul quousque totum fiat vnum corpus. Post imbibe materiam cum alia parte aquæ fermentabilis, paulatim partem post partem sicut dixi in creatione lapidis.

MODVS NVTRIENDI LAPIDEM & eius multiplicatio.
CAP. XIIII.

Postea ponas materiã ad nutriendum lento igne. Hoc magisterium dat intelligere, quòd vapor lapidis coniunctus cũ vapore corporis perfecti, congelabit argentũ viuum in veram medicinam albã, lucidam & transparentem. Hanc operationem reitera quando vis multiplicare, quoniam quantò magis reiterabis dictam operationem, tantò magis multiplicabitur in potentia, sic verbi gratia: si prius vnum pondus medicinæ conuertebat centũ partes, secunda vice conuertet mille, & tertia decem millia, quinta mille millia, & sic in infinitũ. vnde non ponas negligentiam in hac arte, quoniam medicina vnitur melius, in suis partibus magis digeritur, ac perfectius operatur.

DE FIXATIONE AERIS. CAP. XV.

NVnc dicam tibi de aeris fixatione qui in se portat tincturam. Accipe terram argenti, quam ad partem posuisti intus vnam partem aquæ, & totum hoc ponas ad distillandum, & lento igne aquam separabis. Quo facto remoto illo recipiatur: ponas illud & recipias aerem, qui erit coloris crocei augmentando ignem plus primo igne vno puncto, cum quo igne vnius puncti distillabis quicquid distillari poterit, & cessante distillatione ad partem, pone bene obturatum. Consequenter recipe terram, quæ in fundo remansit, & contere super laminam vitri cum modico dicti lapidis, & imbibe totum hoc cum aqua quæ est distillata, donec fiat ad modum pastæ.

Postea apposito alembico pone ad distillandum, & distilla ad duo puncta quã grauius distillabit, & quantò tardius distillabitur, tantò maioris erit virtutis. Itaque destillationes istas reiterabis, quousque à corpore animam totam extraxeris & amplius distillare nõ poterit, & ponas quamlibet distillationẽ cum aere, qui est coloris crocei: postea distilla illud semel, & erit rectificatum. Et habes aerem, cum quo tinges, & fixabis lapidem tuum hoc modo.

DE CERATIONE CORPORIS VT fluat. CAP. XVI.

℞. argentum viuum, quod est iam coagulatum cũ vapore lapidis, & illud cõtere super laminã vitri quod totum conteritur facile in terram claram & puluerem subtilem: hunc puluerem imbibe cum dicto aere paulatim, vt fiat ad modũ pastæ: hanc materiã pone ad nutriendum lento igne quousq; aer erit congelatus cum dicto lapide, sicut supra fecisti cum dicta aqua. Reitera hanc operationem donec biberit medietatem sui ponderis. Postea Recipe modicum de lamina illa christallina, & pone super laminam cupri ignitam, & si fundi-

tur ad modum ceræ, sine fumo medicina est perfecta & fixa, & si non, reitera decoctionem quousq; signum faciat. Huius medicinæ proijce partem vnam super centũ partes plumbi vel stagni, vel alterius metalli, & in verã lunam ad omne iudicium transmutabitur cum omnibus suis proprietatibus; & si medicina fuerit semel multiplicata, tantum facias hoc modo proiectionem. ℞. vnum pondus istius medicinæ, & proijce super centum partes mercurij calidi, incipientis fumare, & conuertetur in medicinam. Huius autem secundæ medicinæ proijce pōdus vnum super centum mercurij calidi vt suprà, & erit medicina super alio mercurio. Huius autem tertiæ medicinę proijce pōdus vnum super centum pondera mercurij, vt supra fecisti, & in verum argentum conuertetur.

ALIVS MODVS NVTRIENDI LApidem. CAP. XVII.

PEr alium modum, vt supra dictum leuiorem tuum creare poteris, nanque non dissoluas lapidem, in aqua argenti tantum capias amalgamæ, quartam sui partem seu ponderis prædicti, conterendo illum supra laminam vitri, quousque totum incorporetur. Postea imbibe totam medicinam illam aquæ lunæ paulatim, sicut dixisti in creatione lapidis. Postea pone materiam intus vas ad nutriendum, & facies consequenter vsque ad finem, vt supra dixi.

ALIVS MODVS MVLTIPLICANdi & nutriendi lapidem. CAP. XVIII.

ADhuc etiam per alium modum componere poteris elixir, habendo respectum ad perfectam Temperantiam, & perfectionẽ suæ conditionis, & proprietatis: hoc modo, videlicet quòd tu capias partem vnam cum dimidia aquę lunæ, & in ea dissolue partem vnam dicti

dicti lapidis, & erit totum ad modum aquæ claræ. Postea proijce vnam partem eius, & omnia misceantur in formam aquæ: istam aquam ponas ad congelandum prudenter, suam humiditatem radicalem conseruando, & hoc est, ad hunc finem, vt virtus lapidis confortetur, & dissipetur violentia ignis: quia virtus eius hoc totum congelare debet & fixare. sextam istam partem aquæ reparabis leui igne à toto composito per distillationem, hoc est, dictam medietatem medietatis aliæ mediæ partis, quoniam illud erat plus aquæ propter quam sulphur fuit in formam aquę dissolutum & conuersum in naturam aquæ, propter plus aquæ. vnde apparet sicut rationalis ostendit, quod fortior vincit debilem cùm succurritur & confortatur. Itaque sicut aqua vincit sulphur propter maiorem eius qualitatem ad suam naturam reducens; sic oportet quòd sulphur habeat potentiam conuertendi aquam, & reducendi eam, & per congelationem ad suæ propriæ naturæ conditionem, & hæc conuersio est naturalis, & nos certificauit cõfortando in tantã vim sulphuris, tollendo de aqua quod potentiã habeat congelandi aquam: vnde pondus & mensura facta sunt ad confortationem suorum membrorum. Vnde non sufficit rem ipsam scire, sed quot modis potest confici, & per hanc potentiam eius visibilem ostende ignoranti rei ipsius dignitatem. Cogita eius potentiam, quemadmodum in cognitione eorum vniuersalium sapiens & ignorans aliquando adæquantur. vtrum in applicatione causarum ipsarum ad suos proprios & æquatos effectus ignorantiæ & sapientis latissima est differentia.

ALIVS MODVS BONVS ET PERfectus. CAP. XIX.

HVnc lapidem solutum diuide Alembici ingenio in aquam, & terram siccissimam, quam pone in vase à scofolario, cuius quãtitas sit secundùm quantitatem medicinæ, & pone in fimo calidissimo per quadraginta dies, quousq; terra soluatur in terrã rubeã, & renoua

fimum de quarto in quartū diem, fit omni aqua rubea spissa: auge ei suæ aquæ quanti seruasti medietatem ponderis suæ terræ solutæ, & in 40. diebus sub fimo prædicto congelabitur. Tunc inde quantum ponderat quarta sui ponderis aquam pone super ipsum subtilissimè tritum, & in fimo congela per decem dies, deinde tere, & da sibi iterum aliam quartam aquæ, & congela, & hoc reitera quater. Post hæc extrahe ac tere, & pone in fimo calido & humido, donec totum soluatur. Super hoc soluto pone medietatem aquæ seruatæ, & congela & tere, quia iam sic compleuit factum suum elixir, cuius virtus talis est.

DE PROIECTIONE MEDICINAE ad album. CAP. XX.

PRoijciatur primò vncia vna salis medicinæ super vncias tres stagni vel plumbi fusi, & misce bene, quoniam totum est elixir. Huius autem medicinæ plumbi vel stagni medicinati ℥. j. super 110. ℥. stagni vel plumbi fusi fixat in igne, quorum fixorum talis operatio est, vt pijcias ℥. j. super 15. octonis vel stagni fusi, & extrahet suam immunditiam, & imperfectionem, & conuertet in argentum melius omni minerali.

DE ARGENTI TINCTVRAE conuersione in aurum. CAP. XXI.

SI in aurum vis reducere, sic facito. ℞. ℥. j. medicinæ vltimæ congelatæ, & pone sub fimo per 50. dies, donec soluatur, deinde da sibi medietatem aquæ corporis soluti, & congela, & prosequere sicut in argento docuimus.

FINIS.

RAYMVNDI LVLLII

OPVSCVLA PHILOSOPHICA QVATVOR, NVNC PRIMUM in lucem data.

Modus accipiendi aurum potabile Secundum Raymundum Lullium.

DIco igitur primò, quòd aurum potabile prodest allopeciæ, si sumatur cum aqua fumariæ, aut cum mirabalanis chebulis condietur. Prodest casui capillorum, si sumatur cum aqua melissæ. Remouet canitiem, & facit oriri capillos nigros, si sumptum fuerit cũ aqua bethonicæ: aut confectione theodor. anardi. Itẽ pustulas capitis, furfuris, capillorum tineam, pediculos, & cæteras infectiones capitis tollit, si sumatur cũ aqua maioranę, dolorẽ capitis vniuersalem, & dolorẽ capitis propter ascensiones vaporum; Et omnem dolorem capitis, vt Hemicraneam, & vertiginem, & Σκοτώματα sanat, si sumptum fuerit cum aqua Buglossæ & melissæ. Item litargiam, quę est ex aposthemate in posteriori parte capitis seu cerebri subtus craneũ, cum aqua rutę & lilij potatum: corpore prius mundificato, & materia distracta, & vniuersalib. alijs præcedentibus curat. Per-

fecta præstat curatione. Si corruptionẽ verò memoriæ, & somnum innaturale, & stuporẽ qui est ex diminutione sensus & motus impediens conuersionẽ spiritus ad neruos cum aqua feniculi, appij & acori an. & confectionis anacardinæ ℥.ij. auri potabilis granum vnum, curat perfectè has omnes ægritudines: vigilias verò superfluas cum aqua facta ex seminibus papaueris albi & lactucæ perfectè curat: maniam verò & melancholiã, quæ sunt corruptiones animi cum aqua borraginis, & omnes has desipientias, in eodem instanti curat, & similiter amorem qui dicitur Ἐρωτικὸς, Phrenesim verò quæ est aposthema calidum in panniculis cerebri generatum, curat perfectè, si particularibus conuenientibus præcedente Phlebotomia aurum potabile administratum fuerit, cum aqua florum nenupharis, vel florum mirtillorum. Et miro modo in pristinam reducit sanitatem Incubũ: quod est Phantasma in somnijs cõprimens corpus, & aggrauans, & motum & loquelam prohibens, facta purgatione aurũ potabile sumptũ cũ electuario diambræ & dianthos commixto cum aqua maioranæ celeriter sanat. Epilepsiam etiam curat, datũ cum decoctione pœoniæ Romanæ. Item proculdubio Apoplexiam curat, præcedentibus particularibus & vniuersalibus purgationibus, si aperto ore violenter immittatur. Aurum potabile cum aqua rutę est optimum ex his remedium, ita & taliter, quod si non fuerit mortuus, subitò excitabitur. In palyrasi verò si datur cum decocto primulæ veris facto, cum vino mirum habet effectum. In spasmo de repletione cum aqua saliuæ cum aqua basiliconis. In tortura oris cum decoctione trifolij. In ophthalmia & in maculis, & coniunctura, & in panniculo, & in debilitate visus, ijs omnibus passionibus cum aqua feniculi & sileris montani, In surditate aurium: In tinnitu & sibilo & in dolore aurium cum aqua herbæ sigilli Salomonis, & cum aqua hyssopi: In fœtore aurium cum aqua balsamitæ, apij & herbæ Sigilli sanctæ Mariæ. In reumate cum aqua Hyreos, in nimio fluxu sanguinis nariũ cum aqua facta ex capulis rosarum. In paralysi & passionibus linguæ, cũ aqua saluiæ & hyssopi. In sputo sanguis cũ aqua morsus

ſus diaboli, aut cũ aqua ſcabioſę. In raucedine vocis cũ ſucco cauliũ rubeorũ. In tuſſi cũ aqua capilli veneris & hyſſopi. In ſputo ſanguinis cum aqua plantaginis. In Phthiſi cũ aqua mellis & lacte: In Empiemate cũ aqua hyſſopi & aqua Enulæ campanæ. In pleuritide vera & nõ vera, & in peripneumonia cum aqua capilli veneris, aut aqua cancrorum fluuialium aut limatiarum aut cũ aqua cucuſtę: In tremore cordis datur cum aqua baſiliconis aut maioranæ, aut aqua corticum citri, aut aqua naphtæ, aut aqua mirtillorũ, aut buglofſæ, aut meliſſę, aut cum bono vino aromatico, aut ſimpliciter cũ alio mixto. In ſincope cum aqua roſarum & vino malorũ granatorum, aut cum ſucco caponis aſſati modo debito: In debilitate appetitus detur cum aqua mentę: aut cum aqua corticis citri. In dolore verò & debilitate ſtomachi frigidi cum decocto mentæ. In calida cum aqua roſarum, vel mirtillorum. In ſiti nimia, cum aqua portulacæ. In eructatione ſingultus & faſtidio cum aqua bethonicæ & balſamitæ. In abominatione, nauſea, & ſubuerſione ſtomachi facta purgatione; & materia fuerit calida, detur cum aqua roſarum & puluere diarod. abbatis. Et ſi materia fuerit frigida, detur cũ decoctione cinnamomi, ligni aloes & maſticis. In vomitu cum ſucco cothoneorum; & in vomitu ſanguineo cũ aqua plantaginis & burſæ paſtoris cum modico diarod. abbatis. In inflatione ſtomachi facta purgatione detur cum aqua pulegij, & puluere diagalangæ. In tortura inteſtinorum, ſi fuerit ex veneno, detur cũ modica theriaca & aqua ſcabioſæ, ſi non, ſumatur cũ aqua ruthæ, in cauſa frigida: In cauſa verò calida cum ſyrupo Nenupharino. In lienteria bibatur cũ lacte vaccino à quo butyrum fuerit extractum, & poſt bullitum: In diſſenteria & fluxibus ventris, cum aqua plantaginis, aut cũ aqua ferrata decocta ſumat. In Colica cum aqua vitæ; aut cum aqua rutæ, verminibus, ſerpentibus & ſcarabeis cum aqua zedoariæ, aut cum aqua abſynthij, & aqua portulacæ, aut cum aqua facta ex cornu cerui: In hæmorroydibus & paſſionibus cum aqua radicis tapſi barbati, & cum aqua milij ſolis & aqua roſmarini. In mala complexione, opilatione, apoſthemate, hydro-

pe cum aqua endiuiæ,lactucæ,ſcariolæ Epaticę & roſtri porcini in calida cauſa : in frigida cum decoctione ſpicenardi,aut cum aqua abſynthij & apij & florum, & flor.foliorũ & granorum aquæ ſambuci.In ictericia cũ ſucco lunariæ,aut cum aqua capri folij ;aut cũ cero caprino. In paſſionibus ſplenis cum vino decoctionis ceparum,aut cum aqua fraxini & tamariſci. In paſſionibus renum,in dolore & oppilatione & lapide cum decoctione citæ marinæ,aliàs torturæ marinæ, aut caballinæ marinæ; tribuli marini; aut cum aquis raphani,milij ſolis, Alkekengi, graminis, pinpinellæ & ſimilium, & cum puluere philantropos. Similiter & in paſſionib. veſicæ,in ſtranguria. & diſſuria. In vlceribus verò renium,cum aqua plantaginis,vel lacte caprino. In paruitate coitus, cum aqua mentę: In crepatura cum aqua vtriuſque conſolidę. In retentione menſtruorum cum aqua Rubeæ maceris & hyſſopi. In nimio fluxu, cum aqua plantaginis. In ſuffocatione matricis cum aqua artemiſiæ. In ſterilitate mulieris, cum aqua nephitæ.In difficultate partus,cum aqua artemiſiæ, & aqua ſannæ & lauendulæ. In retentione ſecundinę, cum aqua nigellæ,& aqua cucumeris agreſtis. Valet carbunculo & antrace calore proximè & ruginosè , & morbo Epidemiali ſuper omnia cum aqua acetoſæ, bugloſſę,& ſcabioſæ. Prodeſt guttoſis, chyragricis,podagricis, arthericis,ſtraticis,colericis,phthiſicis,pinguibus & carnoſis ſumptum cum aqua herbæ paralyſis, aut cum aqua lauendulæ, aut cum aqua vitæ, aut cum aqua radicis acori,patientibus noli me tangere,Heriſipelatoſis, cancroſis, Apoſtematoſis,herpeticis,fiſtuloſis,ſcabioſis & malo mortuo afflictis : & contra guttam roſaceam & morpheam, & omne genus lepræ, vt eſt elephantia, leonina,tyria,& alopecia, & infectis poſt coitum leproſorum, impetiginoſis, & puſtuloſis, ſeu ſerpiginoſis. Cum mira celeritate prodeſt omnibus paſſionibus; ſi ſumptum fuerit cũ aqua factaex pede columbino & ſummitatibus trũcorũ cardonis benedicti, & bugloſſæ, & acetoſę,venenis verò omnibus, ſiue ante ſiue poſt,& contra morſum animalium venenoſorum : & contra morſum canis rabidi indifferenter prodeſt, ſumptum

cum

cum aqua tormentillæ, aut cum decoctione Radicum & tormentillæ, diptamni & bistortæ: aut cum aqua scabiosæ, & pinpinellæ, aut cum aqua rutæ, aut cum aqua radicis peoniæ, cum suprema festinantia auxiliatur. Item prodest speciebus omnibus Ephemeræ cum aqua borraginis sumptum, Item prodest peculiariter, hecticæ cum aqua buglossæ. Item febribus putridis, quotidianæ, tertianæ & quartanæ, cum aqua scolopendriæ, aut in principio accessionis cum aqua mentę. Erraticis febribus, quæ sunt de phlegmate & melancholia exiale & manè sumptum præstat salutem, & remedium: communibus verò febribus ex sanguine factis vt synocho amoterio, amnastro, epigranstico, synocho & fluxum quotidianæ, cōtinuæ, quartanæ continuæ & febris cōpositis causandæ, quæ fit de maiori parte colerę & huiusmodi sanguinis; nec non & febribus compositis continuis & hemitriteis excepto maiori incurabilis epiculationem pie clarissimi subcidit, administret; facta purgatione, sumptum cum syrupo violarum & aqua eiusdem buglossæ, & lactucæ. Et in his omnibus animaduertendū, quòd primò materia debet esse digesta & euacuata, pòst tribuatur aurū potabile, dico in ægritudinibus, quæ tremuntur, in 14. diebus, aut longissimè in 20. aut creticis vnius aut plurium debet administrari post digestionem & purgationem. In morbis accurtionalibus peracutis, quæ terminantur in die naturali vel in tertio vel septimo die, vel infrà, sicut est in antrace, carbunculo bubone squinantia, colica, veneno & similibus debet exhiberi in principio, non expectando digestionem. Et sic reducitur excellentia auri potabilis particulariter & vniuersaliter ad vtendum singularem & particularem. Et nota quòd quando sumitur aurum potabile cum aqua vitæ, nobiliorem & excellentiorem facit operationē, quia omnes spiritus soluti aquæ vitæ reducuntur ad effectum auri potabilis; quia vt dictum est, aurum potabile, est propria aqua vitæ. Non est igitur mirum, quia si sumatur ex aqua vitæ, quę prouocat somnum & quantitatem, & ponatur de auro potabili quantitas dupla, aut æqualis, aut media, aut fortius operabitur. Est & melius & præclarius, quem-

admodum eſt, laude ipſius anima vitæ, & pręclariorem habet effectum quàm ſi non eſſet cum auro potabili: & eodem modo dico de aqua vitæ confortans cor & cerebrum: & ſic in cæteris: eo quòd aurum potabile eſt & res virtutis excellentis; excellens omnia alia mineralia & vegetabilia, ex his medicamentis eliciuntur: & non oportet dare aliud medicamentum poſt donationem ſuam ipſum diuino auxilio ſanat omnes ægritudines quas nō poſſibile eſt alijs medicamentis ſanare; & nō eſt tanta cura cognitionis infirmitatū; quoniam diſcretio naturę ſuo inſtinctu dedit virtutē auri potabilis ab auxilio diuinæ maieſtatis, cum bonitate ſuæ miſericordiæ ad ſanandum omnes infirmitates, & rectificandum ipſum cœcum. Quantitas verò ſuæ adminiſtrationis ſunt quæ ſequuntur. nam in magnis paſſionibus & extremis debet eſſe quantitas vnius paruæ coclearię & in medijs mediæ & in paruis minor pars, ſicut pondus vnius grani milij: & quando ſumitur cum theriaca in quantitate deſignata, hæc duo luminaria faciunt admirabilem cōpoſitionē in omnibus prædictis; & quantitas theriacæ debet eſſe ℨ. ß. & quantitas auri potabilis debet eſſe ʒ.j. & aquarū quantitas ʒ.iij. Multas & etiam alias proprietates laude dignas habet aurum potabile, quo ad ſuam virtutem, ſubſtantiam & operationem, in quibus nulla eſſet effabilis lingua ad ipſas; cuius ſubſtantia, nihil inueni purius, vnde tu ſciens ſordes nō ſordeſcit, cuius virtute nihil eſt actualius eius operatione; nec vtiliùs in corporibus inuenitur. Benedictus ſit Omnipotens Deus qui bonitate ſuæ inſpirationis, tantam in ægritudinibus curam & ſanitatis conſeruationem exhibuit, cui ſit laus & gloria, in infinita ſeculorum ſecula, Amen.

Explicit modus accipiendi aurum potabile ſecundum Raymundum Lullium, ſcriptum per Ioannem Miletum Claudianum pharmacopolam die 20. menſis Augusti Anno 1553.

COM-

COMPENDIVM ARTIS Alchimiæ & naturalis Philosophiæ secundum naturalẽ cursum, Raymundo Lullio Authore.

Incipit compendium artis alchimiæ & naturalis Philosophiæ. CAP. I.

SCIAS chariſſime fili, naturę curſum eſſe reformatũ virtutes cuius ſine deprecatione adeo & eleuatione mentis videre poteris ſpiritus fugitiuos, ſeu figitiuos in aere condenſatos: in forma monſtrorũ diuerſorum animaliũ; etiam hominũ qui vadũt, ſicut nubes, modo huc modo illuc. Et hoc totũ fit ex principijs naturalib. certis formatis virtutibus, miſticis & exiſtentibus ab alijs virtutibus naturalibus, cum quibus ars magica reformatur naturaliter. Quare ſi velis potes intelligere ſua inſtrumenta per quæ formantur & vnde poteſt exire, quia de vna ſcientia formatur alia.

De aquis abſtractis à parte naturæ. CAP. II.

Fili duæ aquæ ſunt abſtractæ ab vna parte naturæ, per quas formatur tota ars alchymiæ: vnde vna facit lapidem volatilem cum modo & materie; alia facit fixum ad nutum operantis, & ibi natura operatur, intellige conformatur etiam tota ars lapidaria, per duas ſimiles aquas factas per Alchymiam, ſed ſunt alterius naturæ, quamuis de eadem materia fiant in ſuo principio. Similiter ars præſens tenet ſua inſtrumenta, in quibus ſunt virtutes infixę naturaliter, quæ eorum potentiam faciunt fieri mirabilia multa, poſtquam ſunt introductæ in proprijs & retinaculis per artem naturalẽ & reformationem ad cauſam quæ dicitur communis à ſimplici natura ſtante in elementis ſimplicibus ſi ea ſciueris reducere in illa.

Compositio aquæ nostræ.
CAP. III.

℞. Nigrum nigrius nigro, & ex ipso partes distillamus in vase vitreo, & in prima distillatione ℞. solum partem, & distilla hanc partẽ. ℞. iterum, pone ad distillandum, & huius ℞. quartam partem, & iterum distilla 3. huius ℞. 4. totam, & iterum fac vsque ad 10. vel secũdam partem iterum distilla 4. & ℞. aquam 9. vices.

De liquefactione Solis & Lunæ.
CAP. IV.

℞. huius aquæ ℥. 4. & eas acue distillando cũ vegetabilibus quę sunt apud, & vide in anima artis, & postea pone in vase circulationis vt scis. Hæc aqua dissoluit omnia metallorum corpora, cum suarum specierũ conseruatione, prout practica inferius notata demonstrabit, quæ est vna de rebus sine qua nihil potest fieri in magisterio nostro.

De aqua calcinatiua corporum.
CAP. V.

Germen omnium capillorum collige & de terra ℞. ℥. v. & de aqua ℥. ij. cum 3. cuius pondus est 8. ℥. librarum, & totum mixtum subtiliter moles in molendino marmoreo, donec totum dissoluatur in aquam claram: tunc ponas in vase vitreo, cum alembico superposito, & distilla totam materiam, primò faciendo ignem de serratura lignorum partibus duabus, & de carbonibus paruis, cum 3 & parum de sulphure; & accende ignem: faciendo ignem flammæ directè sub materia, & sic dimitte quousque reuertatur ad 15. puncta vel pauciora, & continua secundo secundum punctum suę distillationis, postea fortifica ignem quousque alembicus perdat suum colorem, & amplius non distilletur. Tunc ℞. aquam, pone in loco sicco & calido, & caue ne respiret: & cùm talia facis, dimitte paruum respiraculum inter haustum alembici & receptorium, quoniã ipsius spiritus calor est quasi immensus.

De operatione huius aquæ.

CAP. VI.

Hæc aqua ex re vili facta, habet potestatem conuertendi omnia corpora in suam primã materiam, quæ si coniungatur virtuti vegetabili est magnæ perfectionis; & statim cùm facta est, vult poni ad practicam: ne spiritus ipsius qui est naturæ aereæ pereat.

De naturali calcinatione lunæ.

CAP. VII.

℞. ℥. j. Lunæ finissimæ, & minutim lunatæ, cuius medietatem pone in vase solutorio cum ℥. vnà cum ℥. de aqua calcinatiua: & aliam partem in alio vase, cum simili modo, claude vasa cum suis coopertorijs, & luta iuncturas cum farina & albumine oui, & pone hoc vas ad balneum mane per tres horas.

De operatione ignis contra naturam.

CAP. VIII.

℞. aquæ vegetabilis ℥. j. pone in ampulla, in qua pone ℥. ij. aquæ calcinatiuæ, & subitò cooperi cum suo cooperculo, & claude bene cum cera, & colloca in balneo per duos dies naturales, & in illo tempore totum vegetabile conuertetur in aquam clarissimam & purissimam.

De separatione calcis ab aqua calcinatiua.

CAP. XIV.

Metallum solutum siue calcinatum in duobus vasis solutorijs, separa colando aquam clarã, vt terra ipsius possit aliquando ascendere: hanc aquam pone ad partem, deinde terram illius lunæ calcinatæ, cum aliquantulo eius humore, pone in igne cineris cum alembico & recipiente, & cum igne feruente, duodecim horarum liquorem iam dictum distillando. Caue tamen à minus forti igne, quoniam in forti calore solis fit: deinde pone ignem infrigidare, & habebis Lunam bene calcinatam.

De occultatione Philosophorum in solutione Lunæ. CAP. X.

Vegetabilem ignem solutum in aqua calcinatiua: Recipe salis cum aqua ℥. 3. calcis lunæ ℥ j. pone simul in vase solutorio & cooperi vt decet, & dimitte operari per se, sine aliquo alio calore, quousque operatum fuerit sua propria virtute, & requieuerit, luta bene iuncturas, & pone vas in balneo per 3. dies naturales, & postea cola aquam, & distilla humorem, & calcina terram quæ ad modum supernis fecisti, & tantum reitera quousque totum dissoluatur sub isto regimine in formam liquoris, quem dissolutum pone ad partem: quoniam hæc est substantia corporis per aerem deportata.

De congelatione liquoris lunæ. CAP. II.

Tunc pone dictum liquorem in duobus vasis circulationis partiendo ipsum per partes æquales, & pone in quouis vase ℥. iij. cum sua aqua vitæ primo rectificatæ, & pone in furno habente duo brachia, vbi vaus tẽperatissimus possit cucurbitas percutere, & colloca tua vasa, & liga circumquaque ad cannas alembici, & habeas spongias, quas tene madefactas semper aqua frigida vbi intrant cucurbitæ strictæ, & quando ampullæ sentierint calorem, statim videbis fermentum cũ aqua ascendere & descendere, & distillabitur de vno vase in aliud æqualiter; & videns qualiter ratione caloris spiritus subtiliatur & inspissabitur fermentum.

De aqua Elixiris, quæ est conuersionis in oleum. CAP. XII.

Vasa ambo extrahe, quando materia tua fuerit congelata, loca in fimo, vel in balneo, & iterum soluetur in duobus diebus. Iterum congela, & hoc fac ter vel amplius, donec inde congelari non possit, & tunc, vt oleum videbitur inspissatum, & erit lapis exaltatus in Dei nomine.

De modo

De modo faciendi oleum Lunæ.
CAP. XIII.

Verum quæritur hic modus abbreuiatus & pretiosus est, vt in decem diebus congeletur quinta essentia super fermento, & cum fermento, eo quod res multum grossa, terrestris & fixa est, in luna: sed non ita in Sole: quoniam citò soluitur prius complementum fixionis: sed tamen quantum ad finem complementi, tempus non est diuersum in Sole & Luna: quantum ad omnia respectum habendo.

De proiectione. CAP. XIV.

Medicinam hanc sic completam, si iungas cum sulphure Saturni, vel Iouis, faciet transmutationem secundum suum fermentum.

De calcinatione Solis. CAP. XV.

Sufficienter nunc dictum est de albo, dicamus nunc de rubeo: omnia enim in mensura huius rubei concordant cum operationibus lunæ. Si scis operari philosophicè, cum aqua corruptibili quæ sua magna virtute dissoluet tuum solem, & subtiliatur in aërem quod est nostrum secretum. ℞. ergo compositæ lunæ distillatæ per alembicum ℥ j. & cum ista aqua pone ℥ j. aquæ vegetabilis, acutæ, & pone aurum secundum pondus aquæ vegetabilis: postea pone in balneo per duos dies aut quatuor, & infra dictum terminum inuenies nigrum totum vt carbo, quem custodire oportet.

De reductione lapidis in aquam & oleum.
CAP. XVI.

Accipe ambo vasa simul extrahendo à furno vel à balneo & statim in vna nocte soluetur; & iterum congela, vt de luna fecisti, & habebis lapidem exaltatum, ita quod ampliùs congelari non poterit, & hic est pretiosior modus omnibus, vt Deus nouit, quem mihi testem voco, etiam cunctis operationibus mundi: quamuis potestates Elixir magni non habeat; tamen si hanc medicinam miscueris cum sulphure Veneris, vel Martis, transmutatur secundum istud fermentum.

De modo solutionis & congelationis. CAP. XVII.

Eodem modo soluitur & congelatur vt luna. Totum igitur compositum solis & aquæ pone in vas circulationis vna cum duabus partibus aquæ vitæ rectificatæ, & cùm ampullæ senserint calorem, statim soluetur corpus siue fermentum, & videbis continuè in principio solem distillari, & in fine figi & in lapidem conuerti.

De Augmentatione medicinæ. CAP. XIIX.

Non arbitraris, quin hæc medicina habeat modum suæ multiplicationis, sicut aliæ: Tu ergo cum isto sole sic soluto impastes argentum viuum, septies sublimatum, & sic per ℥. solis 7. argenti viui: & postea sublima septem vicibus, reddendo quod sublimatum est, fecibus, donec fixetur Mercurius, & in medicinam tingentem & penetrantem. Item aliud miraculum si ℥. vnam solis huius sic soluti, per se ponatur in igne lentissimo octo diebus, cum 100. partibus Mercurij, congelaret totum in aurum, & hęc mirabilia sunt in natura. Et hoc ideo, quia spiritus aquæ, in sal auri, cum auro inseparabiliter fixatur, & augmentat eius efficaciam, vltra modum, scis quod in mundo secretius eo non est, vnde si sciueris hoc abbreuiare, in triginta diebus poteris lapidem componere; si modo aqueitate separaueris.

De naturali euacuatione corporum à suis Spiritibus. CAP. XIX.

Nunc vltimò restat qualiter à corporibus imperfectis possumus sulphur naturæ extrahere, & de amborum vnione ℞. calcem cuiuscunque corporis volueris, & pone in ampullam, habentem collum longum: & suppone de aqua vitæ rectificata quæ supernatet 4. digitis, & postea pone super cineres & bulliat per vnum diem naturalem: & post bullitionem pone in fimo calido, vel stupha per duos dies naturales; & separentur partes subtiles à grossitie sua, transacto termino, ampullam extrahe, inclinando ipsam cautè, ne fæces turbentur; & serua aquam, & claude benè & custodi in loco calido & humido. Tunc pone aquam nouam super fæ-

per fæces, & fac vt priùs, donec corpus à suis spiritibus euacuetur: & si tibi aqua defuerit, sume cucurbitam, in qua sunt omnes liquefactiones, & distilla per balneũ, quousque habeas duas partes aquæ, & de ista aqua, pone super materiam corporis, quæ est in ampulla. Sicut superius fecisti, & sic reitera, quousque terra sit euacuata; Et sic probabis. ℞. modicum de prima terra & desicca ad solem, qua siccata, pone sulphur super laminam ignitam, & si fecerit fumum, reitera dictas operationes, quousque non fecerit fumum.

De calcinatione terræ. CAP. XX.

Vnde cùm signum prædictum perfectè fueris assequutus, extrahe materiam tuam ab ampulla, cum aliquantulo prædictæ aquæ desiccatæ vt priùs, prout scis. Deinde habeas aquam vitæ optimè rectificatam, in vase circulationis, de qua pone tria pondera, super terram vnius ponderis, & suppone alembicum, & claude iuncturas, & cum igne lentissimo distilla, & completa distillatione dimitte infrigidari. Et tunc videas quòd terra sit bene sicca. Et iterum pone aquam nouam super pondus dictum, & fac vt priùs: & omnes distillationes pone ad partem in ampulla bene clausa, & sic reiterabis, donec terra in puluerem subtilissimum & impalpabilem sit reducta.

De exultatione. CAP. XXI.

Modò dicimus de calcinatione spirituum, & liquefactionibus omnibus peractis. ℞. Vas in quo sunt omnes liquefactiones, & suppone alembicum, & distilla in balneo: donec ad spissitudinem mellis deueniat: & tunc permitte infrigidari, quo infrigidato mittes desuper de illa aqua, quam modo extraxisti de terra tantum quæ supernatet 4. digitis, & pone ad inhumandum in furno, vel in stupha calida per vnam diem naturalem, vase optimè clauso: quo transacto, pone alembicum, & distilla aquam cum igne medioeri; & pone ad partem facta distillatione, & vase infrigidato, pone supra materiam remanentem, de qua extracta vt priùs, inhuma, & distilla vt supra, donec argentum viuum Philosophorum fuerit exultatum, vt lac virginis.

De argento viuo Philosophorum sublimatione.
CAP. XXII.

Memorare quoniam sal ex prædictis sic fit, completa ista exuberatione, scias pondus prædicti pulueris subtilissimi, & imbibe eam cum medietate sui ponderis aquæ exuberatæ, & pone ad inhumandum, & nutriendum in calore fimi per octo dies in fine, quorum inuenies materiam tuam minùs humidam. Tunc suppone alembicum, & distilla illam cum igne lentissimo recipiẽdo, desicca eam cum moderamine, iterato scias pondus, & pondere noto repone quam modo recuperasti, & de illa aqua exuberata fac complementum ad medietatem sui ponderis, & omnes istas imbibitiones, inhumationes, distillationes, calcinationes, reiterabis; donec terra bibat de tali sua humiditate quatuor partes sui: & hoc cognosces ad tale signum; quoniam si ponas modicum supra laminam ignitam, & euolauerit in fumum, factum est, si non, reitera vt priùs, donec consequaris signum prędictum, quo consequuto pone super cineres, & da ignem primo lentum, & paulatim fortificando, donec tota materia ascendat superius ad latera vasis, & dum sublimatum fuerit, habes sal & sulphur omnium Philosophorum.

De reductione salis & olei ad vnam naturam.
CAP. XXIII.

Salis vel sulphuris iam dicti inceratio sic fit: ℞. prædicti salis cuiusuis metalli, pone in crucibulum, super cineres calidos, & dum erit aliquantulum calidum, pone de dicto oleo guttando guttam post guttam, donec sit in spissitudinem mellis frigidi. Tunc remoue ab igne, & dum erit frigidum, accipe de eo modicum, & proba super laminam, & si velociter fundatur, factum est, si non, reitera vt priùs, donec leuissimè fluat ante fugam.

De oleo Lunæ. CAP. XXIV.

Lunæ oleum fixatiuam habet virtutem & dat fusionem leuem super omnia salia facta, incera igitur ex eo sal Iouis cum sulphure, factum est de Ioue, & proijce

vnum

vnũ pondus supra quindecim Iouis, vel si fuerit sal de Saturno, proijce vnum pondus super 50. Saturni, & erit opus perfectissimum omnium naturalium: vel si oleum est de sole, incera cum sulphure Veneris aut Martis, donec fluat, & fac vt priùs.

Sal aquæ nigrioris. CAP. XXV.

Sal aquæ nigrioris sic fit. Calcina fæces vini, donec sint albæ, deinde imbibe eas cum aqua nigrioris summè rectificata & acuta in vase circulationis, & pone ad putriendum per vnam diem, deinde lento igne distilla aquam, & vltimo calcina terram vel sal, & iterum imbibe & distilla, & calcina vt priùs, donec sufficiat, & habebis sal Mercurij siue Artitestamentarium, sine quo nihil fit, & potest poni in balneo Mariæ ad dissoluendum, & super cineres ad congelandum quousque sufficiat. Deo gratias.

Explicit compendium artis Alchimiæ & naturalis philosophiæ secundum naturalem cursum, scriptum die 23. mensis Augusti

Per Ioannem Miletum Claudianum pharmocopolam.
Anno 1553.

De lapide & oleo Philosophorum.
CAP. I.

SI vis facere aquam vitæ seu Elixir ad vitam hominis conseruandam & iuuandam, & ad ægritudines sanandas; Accipe album quod remanserit in cucurbita, faciendo aquam ardentem, remoue ab ea & serua ad partem in magno vase: & sic fac alijs fæcibus, donec satis habueris: Et quando satis habueris, euapora fæces, donec sint siccæ: post calcina ipsas in crucibulo, & pone in igne Reuerberationis; & ibi dimitte donec sint inter album & nigrum, post extrahe, & dissolue in aquam Phlegmatis aquæ ardentis calidam, & distilla per filtrum. post congela lento igne, post extrahe, repone in crucibus & calcina iterum calcinando, vt priùs, donec fæces fuerint benè albæ. Scias quia in ista medicina est modica terra, & magnæ virtutis: & non curas si parum sit de terra, quia parum fermenti leuat, & fermentat magnam copiam pastæ Ita istud modicum terræ quod continet lapis, sufficit ad nutrimentum totius lapidis. Caue benè ab his qui extraneas quærunt terras. Sunt aliqui qui quærunt tartarum, & dicunt, quia terra lapidis est: Alij quærunt fæces vini calcinatas: Alij cineres vitis, & ita cæcus, si cæcum ducat, ambo in foueam cadunt, & credunt facere aquam vitæ, & faciunt aquam mortis. Quia non debet esse terra extranea, omnibus Philosophis testantibus. Postquam materia fuerit bene dealbata, ponas in cucurbita calata vel phiala longa & alta, cuius fundus sit rotundus ad modum cœlestis lunæ. Et cautè hoc facias, vt in spiraculo cucurbitæ remaneat ipsa terra, & antequam eam ponas ibi, fili, scias eius pondus: & deinde decimum sui ponderis accipe de aqua vitæ, & pone super ipsam terram pro colatura cucurbitam ita vt non possit spiritus ab ea exire, & postea ponatur hoc vas in fimo equi calido, & dimitte ibi sic, & ipsa aqua vitæ super ipsam terram totiens sublimabitur, & ascendet, donec sit vt ipsa terra. Ipse spiritus vel aqua inspissabitur, & retineatur ab ipsa terra verè, donec figatur in quandam materiam albissimam cristallinam, quæ apparebit super ter-

per terram illam, non in vno loco, ſed per plura loca ipſius: quia per maculas albas. Cùm iſte ſpiritus detentus fuerit, & conuerſus in terram ſuam: tunc ſecundò iterato cum decima parte totius illius, quod eſt in vaſe de ſpiritu non fixo, atque de prædicta aqua vitæ, & pone ſuper totum illud quod eſt in cucurbita orbata, & obturata: deinde obtura vas vt priùs, & pone in fimo, vt aſcendat & deſcendat iſta aqua vel iſte ſpiritus totiens, donec inſpiſſetur, & in virtute terræ retineatur vt priùs, hoc eſt reiterandum videlicet opus eodem & eiſdem aquæ pondus, vel ſpiritus, & eodem igne, vel calore temperato non pulſiuo, donec ſatis habueris de dicto fermento, vel tota pars ipſius aquæ alba, vel ipſa elementa quatuor in ea contenta & exaltata, vt eſt dictum in ſpiritu quintæ eſſentiæ, per primam operationem finietur, & per ſecundam operationem virtute terræ in vnitate ſpiritus quintæ eſſentiæ, & fiet vnus lapis criſtallinus. Et hoc eſt quod dixit Philoſophus, aſcende à terra in cœlum & iſta quatuor elementa prædicta, aſcenſa & exaltata per ſublimationem, poſtea dicit Philoſophus iterum quod deſcendit in terram, hoc eſt dicta ſcilicet iſta quatuor elementa, cum ſpiritu quintæ eſſentiæ proximam operationem vt dictum eſt: iterato per ſecundam operationem deſcendunt in terram, ita quia fixentur, & virtute ſpiritus quintæ eſſentiæ vt remanerent vnus lapis criſtallinus albus Philoſophicus. Tamen licet vt operator ponat certum pondus in imbibendo iſtam terram; tamen poteſt fieri ſine certo pondere; veruntamen ſecurius eſt quod dicit auctor ne elixir ſubiungatur, quare terra citius conuertit, quia eſt minus, quam illud, quod eſt maius.

De aqua vitæ & ſua perfectione cum lapide Benedicto. CAP. II.

Qualiter fit aqua vitæ in ſumma perfectione, cum lapide benedicto arcanum arcanorum omnia alia arcana excedens, & ſuper omnia excellentiſſimum excellens, & immeritò vocare principem ſecretorum aquam vitæ faciendi, & componendi. Fili chariſſime perpendas in his verbis: Accipe aquam vitæ prædictam rectifica-

tam, vt dictum est, & de lapide rubeo minerali quãtum volueris, vt tibi videbitur esse satis: & tamen hanc aquã vitæ rectificatam, pone ad dissoluendum, & dissolue lento igne, prout melius videbis, & verè dissoluetur. Ita quod fiat aqua vna aurea, vel rubea, clara, limpida, & secreta, & ita habebis summam aquam vitæ perfectam, quam serua in vase vitreo, vel vitreato obturato cum panno lineo, & vt superius cum mastiches.

De natura, & virtute aquæ vitæ & aquæ ardentis simplicis.
CAP. III.

Virtus aquæ vitæ & natura, & quod in passionibus ponitur & de virtute ardẽtis simplicis, hæc autem aqua vitæ perfecta, secundum balsamum appellatur. Quòd si in potionib. medicinalibus ponatur & sumatur, purgat sumentem ab omni languore, & ægritudine, & ab eo remouet omnes infirmitates, & languores, lepramque repellit, & à superuenientibus infirmitatibus defendit: & in iuuentute conseruat: cætera particularia experimentata huius aquæ vitæ vobis remittam vt distinctè magis sciatis.

Item nota quòd postquam terra fuerit bene augmentata, vel multiplicata, pone in vase circulationis, & desuper pone duplum de aqua vitæ rectificata, & pone in fimo equino, vel in balneo Mariæ, & dimitte per quatuor dies: pòst distilla per alembicum, quod distillatum fuerit repone super fæces suas, & repone in balneo vt priùs, & ibi dimitte per quindecim dies, post iterum distilla per alembicum vt priùs, & fæces proijce vias, quia nihil ampliùs valent, post iterum redistilla illam aquam ter, & tunc erit verè rectificata, & ita habebis veram quintam essentiam: & tunc vocatur aqua vitæ seu mater balsami.

De modo distillandi aurum per alembicum.
CAP. IV.

Primò ponam auri calcinationem per aquam; secundò ipsius extinctionem ab aqua: tertiò ipsius dissolutionem

tionem per aquam: quartò ipsius coagulationem, & extractionem ab aqua dissolutiuâ: quintò ipsius dissolutionem per se in aquã claram: sextò & vltimò ipsius distillationem. Primò pone solem ad bulliendum, cum aquâ vitrioli, & salis nitri, & ibi calcinabitur tantummodò. Secundò pone solem tuum exeuntem in aqua calcinata in alembicum, & ibi extrahe à calce totam aquam quæ potest exire: postea solis calcinationem in fundo vasis debes ponere in cassia ferrea super ignem carbonum; & mouere cum baculo, ita vt omnis humiditas salsa recedat, quòd per totum poteris cognoscere, semper ad pondus solis prædicti mensuram adhibendo. Tertiò solem calcinatum pone in aqua salis armoniaci, & salis nitri, & statim dissoluetur: pone tamen totum solis, & parum ad parum in aqua, donec videas quod faciat aliquam residentiam sine dissoluendo. Quartò solem tuum dissolutum in aqua dissolutiuâ, pone ad congelandum, & illud quod remanet in fundo vasis distillationis pone super lapidem, & conuertetur in aquam claram: istud enim sol sic dissolutus, semper fluit in igne, & nunquam conuertetur in puluerem, & in aëre congelabitur, & super lapidem in aquam dissoluetur. Et nota quòd in coagulatione debet fieri ignis lentus. Quintò dictum sal sic coagulatum, pone super lapidem; & statim dissoluetur in aquam claram, sicut dictum est. Sed si velis scire perfectionem, & vtrum sal extrahatur, pone de dicta aqua solis super linguam, & si inuenias dulcem benè: si non, non pone ad congelandum, in aëre, vel vbi potest congelari, & post distilla donec sentias gustum dulcem. Sextò & vltimò, ℞. solem tuum sic dissolutum super lapidem, & pone in alembico benè curto, & pone super lentissimum ignem ad distillandum, & distillabitur de ista aqua maxima pars: Et postea debes accipere massam quæ remanet in fundo vasis; & pone eam super lapidem ad dissoluendum vt priùs, & si conuertatur tota in aquam, aut non, pone illam aquã in alembico ad distillandum vt priùs fecisti, & iste modus teneatur, quousque totum aurum dissolutum & distillatum fuerit per alembicum. Si autem tota massa se supra lapidem non conuertatur in

aquam, tunc debes ipsam ponere, sicut priùs in prædicta aqua dissolutiua salis armoniaci, & salis nitri ad dissoluẽdum, postea ad congelandum ad ignem, postea supra lapidem ad dissoluendum, & dissoluetur in aquam claram: postea pone eam in alembico ad distillandum, & per istum modum ascendet totum aurum per alembicum in 3. vel. 4. Reiterationibus. Vnum tamen quod vix potes facere, quoniam per aliquod argentum 41. pars aquæ salis quæ remanet cum ipso sole in secunda distillatione ascendat alembicum cum ipso sole: ac tamẽ si possit colligatur aqua salium per se quę minima est non dico tantum, propter hoc multum posset nocere, si ipsa cum medicina: nam si remaneret cum ea, parum aut nihil remaneret. Item sol distillatum semel per alembicum ampliùs ascẽdet per alembicum, quod est mirabile. Item dicit Episcopus De Tiopheo, qui hanc receptam habuit à quodam Sarraceno, quem Sarracenus dedit sibi ℥ 7. solis distillati, & dixit, quòd illa aqua solis distillata per alembicum congelat mercurium, & quod vidit oculis proprijs dicit inquam prędictus Episcopus. Quòd quando sol distillatur per alembicum debet fieri sine salibus, si possit & distillabitur in aquam rubeam, incensam, & clarissimam. Item quod quando accipietis partem vnam de illa aqua & ℥ 2. de 8. distillato in aquam per alembicum, & commiscentur simul cum ℥ j. ♍, etiam dicti per alembicum distillati coagulabuntur, & esset medicina ad Rubeum. Et si vellet facere ad album, loco 8. ponatur O—O dictum per alembicum, & loco solis ponatur luna dicta per alembicum, etiam ♍ dictum per alembicum, ista tua ponantur debitæ proportiones, sicut in sole commiscentur & coagulentur esset ad album medicina perfecta. Ista enim quę dicta sunt in corporibus, sunt certa ipsorum distillationibus mediantibus.

De distillatione omnium spirituum per alembicum. CAP. V.

Modo restat dicere de distillatione circa spiritum per alembicum, & dicit quod O—O debet sublimari ad album, & postea debes ipsum sublimare à sale communi

muni ter vel quater. Postea sine aliqua alia præparatione debes eum ponere in aquam salis citrini, & salis nitri cum eo operare in toto, & per totum, sicut fecisti de sole: & non quod non est necesse spiritus ponere in aqua calcinatiua, sed tantum dissolutiua. Item dicit quod O—O postquam est distillatum per alembicum, quia postea nunquam cremat, neque fumat neque fugit. Item omnes sales per modum supradictum possunt distillari per alembicum. Item O—O eodem distillatur quia & O—O. Item ♍ per eundem modum sublimatum distillatur per alembicum, & paulominùs postea fumat. Quod si pluries sublimaueris, & postea distillaretur per modum prædictum non fumaret, sed non funderet. Item dicit quia nullum corpus, nec aliquis spiritus, nec aliquod sal dicitur propria præparatione præparatus, nisi priùs distilletur per alembicum: sed quando distillata sunt per alembicum, dicuntur esse præparata, & habiles ad ponendum in opere nostro philosophico & non ante. Item quando spiritus, & corpora sunt distillata per alembicum, fit matrimonium, & non ante. Vnde quilibet spiritus, & quodlibet corpus debet per se in aquam distillari per alembicum, & tunc debent simul iungi. Et tunc sic est factum matrimonium, & est facta medicina perfecta omnium Philosophorum quæsita, & à paucis inuenta. Et hæc de distillatione per alembicum lapis & oleum Philosophorum, corporum, & spirituum secundum Raymundum Lullium dicta sufficiant.

Explicit liber de lapidis & olei Philosophorum distillatione scriptus die 28. mensis septembris, Anno 1553.

Per Ioannem Miletum Claudianum pharmocopolam.

DEVS IN VERITATE TVA INCIPIO IMPRIMIS TRA- ctare generationem lapidum per ar- tem, ad Regem virtuosum, qui propter tuum amorem dedit se tuo ser- uitio.

De tribus principijs effectualibus. CAP. I.

Et primo fili tibi dicemus, quòd necessarium est scire & intelligere proximiora, à quibus res quæsita recipit suam radicalitatem immediatè, & à quibus ars perficiat sua propria instrumēta, & etiam in nostra theorica ea declarauimus. Similiter redigenda, in summa, & punctuata ipsa ponemus clarè, & dicemus, quia ipsa sunt tua effectualia cum congruo tenens ipsorum cum quibus facit totum, quod vult in componendo lapide siue euulgatione nostra.

De primo principio, & quid potest per ipsum cognosci. CAP. II.

Vnde primum principium, est cognoscenda materia, per quam immediatè lapis recipit impressionem, & manet in suo esse, quoniam si materia est talis, qualis natura petit, erit acceptabilis ad formam, quæ propter defectum impressionis non debet elongari ab ipso, quando virtus ibi operatur, quæ est medium principale inter dictam materiam & suas altas essentias, sicut tibi dicemus declarando principia supradicta.

De secundo principio. CAP. III.

Secundum principium est similiter materiale, quamuis multum simplex secundum primum cum sit medicamentum ipsius primi, qui per se immediatè habet se perfectionari.

De tertio principio scilicet de quinta essentia. CAP. IV.

Tertium principium sunt rerum essentiæ cunctæ à quibus dependent virtutes sextæ operatiuæ & formatiuæ in bassis rerum essentijs quintis materialia media.

De materia primi principij, scilicet de Argento viuo. CAP. V.

Prima materia primi principij nominatur argentum viuum, & est cum omnibus suis metallis alteratis, in illa alteratione quam dicemus insequendo practicam, & reuelabimus tibi cum clara theorica quæ est prima pars.

De materia secundi principij, scilicet de aquis subtilibus. CAP. VI.

Secundum principium autem, materia ipsius sunt aquæ subtiles, in quibus sunt resolutæ limositates primi principij in substantia media, & materia subtili in qua delectatur virtus numeralis.

De materia tertij principij. CAP. VII.

Materia tertij principij, est multum essentialis, & sentit virtutes stellarum fixarum, & non fixarum, & diuersum respectum ipsarum, & istæ per influentias quotidianas infunduntur in materia approximanda cum arte secundi principij, in quo mediocriter delectatur virtus numeralis, sicut dictum est. Secundum principium est conuenientius & acceptabile aliarum virtutum receptarum à cœlis diffusarum, quæ sunt profectio & forma totius causæ generatæ, vt apparet per prima principia. Quoniam secũdum materialiter generatur à primo, à quo exit virtus mineralis, quæ est essentia quinta elementalis in materia simplici, & ista perfectionatur in recipiendo formam per impressionem, quam influentia quintæ essentiæ cœlestis imprimit in ipsa, vt priùs ipsa impregnata à virtute habita artificialiter per reinfluentiam materialem perfectionat cum suis virtutibus materiam primi principij, & ponit eam in esse comple-

to per virtutem mediam mineralem, quæ est res communis generationi lapidum, aut metalli, sicut tractauimus in nostro testamento cum generali manerie, in prima parte in Capitulo quod incipit: Nunc fili potes intelligere, &c.

De causa generationis lapidum & diuersitate sui operis. CAP. IIX.

Fili tibi dicemus ex qua virtus mineralis fit communis ad lapides & metalla, causatio differentiam quam accipit ad generandum coagulum ad aliud monet ab informatione quæ ei administratur diuersimodè, quia vna informatione indiget dicta virtus in creatione metallorum, aut informatione, seu transmutatione ipsorum in medicinis Elixiris, aërisque informatio accipitur per gubernationem caloris extrinseci, quæ monet virtutem mineralem informatiuam, & in procreando motum, secundum intentionem cognitam naturalis operationis, vt est declaratum in nostro testamento, & siue intensionis, vt tractaui breuius in compendioque composueram, super dictum testamentum, quia requisitus fui. Alia informatio qua dicta virtus indiget mineralis pro intentione mutandi materiam metallorum in pretiosis lapidibus, fit cum leuiori calore extrinseco, & eam tardiori motu qui informantur cum calore cœlesti, quem calorem diuisum & coniunctum sicut declarabimus in arte ista. Veruntamen fili tu non debes virtutem, quæ quanto creantur propter commixtionem trium supradictorum nec diminutionem illarum connexam causam cuius habebis per principalem effectum qui venit à quantitate & claritate essentiamenti, & motus cœli & stellarum, & rerum materialium & generabilium, & corruptibilium motarum, & per alias informatarum: non quia sit tibi necessarium, te gubernare cum figuris & imaginibus cœli propter connexam causam suorum motuum, sicut dixerunt aliqui Philosophi, si hoc solum connexam causam quæ per influentiam caloris cœlestis informati, per figuram motus cœli, & stellarum influũtur virtutes cœlestes in materia apta, appropriata, ad recipiendum illas per industriam

ſtriam naturalis operationis cum reſolutione, quæ fit per artem aſſimilantem naturæ, quem transformat naturam diuinam ad principium naturæ ad finem quòd ſit apta gloriatione ad recipiendum virtutes infuſas in aquis fortium mineralium prout matrix capit, & recipit virtutem formatiuam embrionis, & ſuper iſto paſſu perceperunt Philoſophi ad reprehenſionem ipſorummet, qui cognouerunt. Quia cùm virtus diuina ſit multum cõueniens toti naturæ propter ſuam magnam mobilitatem, ſemper recipit determinationes quando influitur in rebus mixtis, tam per artem quàm per naturam: Et hoc ratione virtutum mineralium quæ ei ſunt ſubiectum principium naturale retinaculum. Tali modo, quia ſecundùm cõnexam cauſam proprietatis materiæ & ſuæ ſpeciei propriæ virtutes recipiet, quia ex poſt facit tales per naturam quæ reputantur ab omnibus ad miraculum. Item nec natura poteſt operari niſi cum ſucceſſione minimarum partium, nec poteſt recipere alias virtutes, niſi per ſucceſſionem ſuæ operationis, & non totum inſimul, nec conſtellationes prout ſufferre ſtatione in alicuius temporis punctuatim in virtute certa, quæ tam citò non diuerſificetur. Et ponito quòd faceret tempus conſtellationis, eſt ita paruum propter reuolutionem circularem, quia eſt tranſactum ab prima virtute in aliam quintam prima ſine variatione alterius influatur in materia, velut vt largius monſtrauimus in prima parte theoricali iſtius artis. Quapropter non ſine connexa cauſa ſuorum motuum cum quantitate, & qualitate arti noſtræ ſuccurrimus, pro accipiendo, & venerando dictas virtutes cœleſtes cùm ſint communes rebus omnibus, & illas includes in aquis, incoquantur virtutibus naturalibus, ſeu mineralibus ad finem, vt in paruo tempore poſſint dare multas virtutes, & infiges in quo lapis pretioſus induratur, ſicut dicemus per illam practicam.

De aquis mineralibus & earum compositione pro creando materiam ad principium naturæ.

CAP. IX.

Tu fili in nomine Sanctæ & Indiuiduæ Trinitatis, accipe de aqua mercurij facta per modum quem dicimus in practica in libro mercariorum per capitulum quod incipit: Tu accipies de liquore lunariæ, in qua dissolue argenti ℥ ß & post separa fæces per distillationem, quæ erunt albæ & pulchræ, & eas custodi ista aqua, fili est mater omnium illarum quibus indiges, quoniam est resolutiua cum corporum metallorum & eorum argentum viuum virtute, cuius reformantur margaritæ, per modum quem dicimus in testamento.

De aqua Secunda. CAP. X.

℞. ℥ ß. de plumbo, & in aliqua quantitate dictæ aquæ dissolue, & post separa aquam per distillationem, per filtrum, & fæces proijce, quia nihil valent ad hoc, post distilla aquam per alembicum, & custodi eius fæces.

De Tertia aqua. CAP. XI.

Pro faciendo tertiam aquam, Tu accipe ℥ j. cupri, & illam dissolue in tanta quantitate, quanta volueris secundæ aquę distillatę, & in illam aquam permitte quiescere infra vnam ampullam nitri in loco frigido per diem naturalem: post separa aquam viridem per filtrum, & primas fæces abijce, & post distilla aquam per alembicum, & custodi suas fæces secundas.

De Quarta aqua. CAP. XII.

Tu accipe ℥ j. stagni de cornoliata, quia est melius omnium, & eo dissoluto in aqua quantitatem aquæ tertiæ, scilicet de cupro, & distilla per filtrum aquam cum sua limositate mercuriali, id est sua virtus mineralis quadruplicata per commixtionem quatuor planetarum. Post proijce fæces, & distilla aquam per alembicum, & custodi fæces secundas.

De

De Quinta aqua. CAP. XIII.

℞. ℥.j. ferri, & dissolue in tanta quantitate quæ sufficiat quartæ aquæ, post distilla per filtrum, & proijce fæces, post distilla aquam per alembicum, & custodi secundas fæces.

De aqua Sexta. CAP. XIV.

℞. ℥.j. auri fini, & dissolue per modum quem dicimus in nostro Testamento, & de illa aqua accipe medietatem, & commisce cum suo pondere aquæ quintę, aquæ ferri immediatè dictæ.

Modus diuisionis aquarum, & informatio ipsarum, & de natura Basilici. CAP. XV.

Pro demonstratione practicę hoc faciendũ est, quod quando omnia metalla resoluuntur in aquã: Tu accipies aquam scilicet quamlibet ad suam partem, & diuides quamlibet ipsarum, in duas partes, & vnam partem cuiuslibet aquæ cum suis fæcibus proprijs pones in vno alembico, & eas sublimabis in limo deserto, quod est aer factus de duobus corporibus, & vltima distillatione distillabis aquas claras, & resplendentes cũ pauca virtute minerali; & cum magna limositate appropriata ad recipiendum virtutes per influentias cœlorũ, & stellarum, & quamlibet ipsarum aquarum peractarum pones in amphora vitri cũ collo longo, & fundo rotundo, postea claude eius orificium cum cera communi, & post cum mastiches, & cum corio ablutæ albę, & quamlibet ipsarum amphorarum, cum sua aqua met pones in loco aereo, & sereno taliter, quia lapis non valeat sibi ferire, nec tangere ad securitatem amphorę. Scias fili quia predictæ aquæ impregnabuntur à virtutibus cœlorum, & tali ingenio nos eas accipiemus, sicut murilegus accipit lardonem, quoniam cum virtus mineralis quæ ♍ descenderat de cœlis per cursum naturæ in prima materia, prodiderunt de sua propria virtute in multiplicatione limpiementi terrestris, vaporabilis, sublimati per ingenium artistæ ad ignem dimi-

nutiuum ipsam ex post per voluntatem naturæ accurtatiuę virtualiter recipiet alias, & per nobiles potentias, per quas replebuntur res vacuæ & intrabit per influentiam penetratiuam subtilem in alijs potentijs in materia spirituali constrictiuæ, subtiliata per ingenium artificij ad voluntatē naturæ restaurariuæ. Nunc intendas quòd propter hoc quod immediatè attractiones virtutum simpliciū sunt similes materialibus, quia in tanto quod operantur in locis mineralibus, non possunt trahere nisi materias cōcordantes, & similes in natura minerali. Et in quā operātur simpliciter descendo, per impressionem virtute influentię, ipsa descendunt in omnē rem materialem nō ita diuersa, & hoc propter magnā, & potentem subtilitatem Entiū realium cœlorum & plantarum, per quē recipiunt generalē quantitatem in natura bassa, quousq; sint influxa in dictam materiā. Et tunc illa accipiunt certā determinationē propter causam considerationis quam recipiunt sicut spiritus animam. Et illo tunc sequuntur naturā generationis eorū, secundū materię meritum in qua influuntur. Et si hoc intelliges non mereris si quare basilicus occidit ipsum respicientem solū propter obiectū visus, nec propter, quia venit sulphur nitri sarrapis liquefactis diuersis quando separatur super ea sine læsione bassi. Fili totū hoc nō sunt, nisi quintæ essentiæ aggregatæ in vnū acceptæ & ductæ in simplicem materiam elementorum: quia secundū, quia materia vnius elementi dat & plus sapit alterā, scilicet homo recipit dictas virtutes operatiuas cū quintis spiritibus simplicibus elementorū coniunctis ad certā & propriam determinationē in posse, sicut manifestat proprietas basilici, in quo dat virtus alti elementi multum simpliciter in materia in qua dictæ sextæ virtutes sunt infusæ, & ideo occidit hominē subito, propter resolutionem ignis in cremando illi spiritus vitales corporum, siue connexa causa contagionis, siue macula corporali, & incessabiliter, prout possumus tibi ostendere per experientiam ad virtutes minerales, si scias experiri scil. si primo posset respici per similem obiectum cum proprietate sui mortalis veneni erit mortuus & mactatus: quoniā sicut ipse habet qualitatem

ſitatem excellentem ignis exaltati per altas virtutes, & remotas ab omni temperamento, ſic datur homini qualitas temperata per frigidum complexionatũ, quia eſt ei mortale venenum ſi primo poſſit ipſum reſpici. Et ſi intelligis complexionem intelliges ideo viuit ita parum, quia non tranſit vnum animum poſt ſui creationem. Similiter & tibi oſtendam proprietas dicti ſerpentis per liquefactionem, quare aſpectus baſilici nõ inficit aurum & alia metalla, cùm ſit in qualitate ſimilis, & illo de igne. Et ideo, quia virtus planetarum, & cœli ac ſtellarum quæ petunt reſolutionem, earum materiam per proprietatem earum virilis actio eſt in ſubtili materia elementali, quæ non impedit ingreſſionem ſuæ virtutis. Et quoniam metallum eſt poroſum & apertum reſpectu dictæ materiæ eſſentialis, penetrat omnino illa ſicut ſpiritus qui non habet locum, qui à ſua via ei reſiſtat, tamen tranſit vltra ſine læſione corporis metalli, ſicut homo per vnam domum apertam ſuper condenſationem & rarefactionem naturæ baſilici ſtuduerunt Philoſophi in natura metalli cũ ſubtiliatione illius & inſpiſſatione & retentione dictæ eſſentiæ inter materiã metalli, quę per eam fiebat Elixir ad complendũ in nouem menſibus cũ medio. Et ſi hoc intelligis, ſcies quare cremat ſpiritus hominem cùm per eorum ſubtilitatem eam volunt retinere ſine corruptione ſubitanea illius quæ fit per excellentẽ qualitatẽ dicti igniti elementi. Et ideo quia de iſta materia tractauimus ad plenũ in libro de corporib. ſimilẽ poteris ibi videre cauſam, quare baſilicus facit ſuum effectum affectionaliter actũ in obiecto in ſimili & non cum alijs, quia ſic eſſet longũ nec facit multum ad actũ noſtræ præſentis curationis: Quapropter reuertemur ad propoſitum lapidum.

Quid debes facere de parte aliarum aquarum.
CAP. XVI.

Fili tu accipies fæces naturales, à quib. reuoluiſti limũ per ſublimationẽ vaporeã, in parte aquarũ quas poſuiſti in ſecreto, & illas ponas in qualibet in ſuã partẽ, ſecundũ genus ſuũ metallicũ intus quandã amphoram vitri cũ collo lõgo de duab. palmis & infra quamlibet

pijcies partẽ suæ ꝓpriæ aquę, quę fuit reseruata ab alia limosa supradicta, post claude amphoras, cũ bona capatione ceræ ablutæ ac mastiches, vt aliæ post inhumãdo eas infra quandã ortam in terra bene crassa in fundo vnius palmi & medij, & ponendo illis vt aqua vase terræ super circumstantias collorum, amphorarum, vt appareant pro reseruatione earum & ibi moueatur per annum integrum.

De potestate dictarum aquarum. *CAP. XVII.*

Fili si vis scire scientiam lapidum, necessariũ est tibi, vt scias quo modo locus generatur locatũ per aptitudinẽ suæ proprietatis. Fili de vna natura exiuerunt istę aquæ quæ positæ sunt in terra, & de alia illę quæ positę fuerunt in aere. Illæ quæ sunt in terra habebunt nostrã virtutẽ pro indurando & coagulando. Et illæ quæ sunt in aere habebunt potestatem indurari & congelari in substantia pretiosorum lapidum. Et quia illæ quæ sunt pro indurando, indigent forti virtute minerali sine aliqua ignitione multiplicata per virtutes cælestes, quæ habent virtutem constrictiuã se mutandi pro proprietate mixta & loci, ideo inhumentur in elemento terrestri, quia in nullo alio loco elementantur, per experientiam videmus, coniunguntur ita vniformiter radij circulorum omnes, sicut faciunt in terra, eò quòd est contra directum impossibile totius spem cęlestis possidens de natura sicut continens vniuersale omnium elementorum.

Quare terra est tantarum rerum mineralium producta. *CAP. XVIII.*

Fili tanta est virtus radiorum cœlorum stillantium, qui influuntur in terram propter quod fieri habet, & ipsa tantarum rerum mirabilium productiua, quæ non possem dicere, quia est receptaculum & generale fixatiuum illarũ, & totum vniformiter in diuersis figuris substantialibus cum adiutorio informationis, quia ipse ei solũ donat per virtutem sui circuitus & sui motus, qui est prin-

est principale informatiuum in medietate totius suæ naturæ inferioris, qui stat diuisa in omnes partes principales scilicet vegetabilem mineralem, & animalē, vt declarauimus in alijs libris. Et ideo cùm terra sit locus in quo omnes radij stellarum adimantur, per quos in illa influuntur virtutes operantiæ & viuificantiæ vt ad centrum suarum spherarum & retinaculum principale earum virtutum ipsa concordantur cùm omnibus suis corporeis partibus, quoniam propter earum exitudinem habemus quę non acceperunt bene aliqui, se receperunt de alijs virtutibus ad finem, quod sua membra non remaneant mortificata, quod hoc sit, quia materia diligens ad reformationem suorum indiuidualium, & eorum contenti, quoniā cùm vna pars tangatur cū ea parte, quæ vel fuit vel est de sui natura virtutis influxa in vna sphera, post in alia cū spiritu terrestri instructiuæ rei cōtentę, scil. virtutum cęlestiū: & iam pars reuertitur in vitam per suas conuicinas cōuittute cœli & sui spiritus, imò tibi dicemus plus, quia quando nostræ aquæ sunt in terra positæ, sicut tibi dicimus, attrahūt per suas virtutes proprias fortitudines terræ, quas acceperunt à cœlo cum sua propria virtute plusquam duorū tractatuū arcus, sicut ferrū trahitur ab adamante & ibi retinētur. Quia proprietas virtutis cœlestis est, quòd quando descenderit in elemento terrestri, habet tam certū terminum per terram in crescendo spiritum per condensationem, quousq; inuenitur locum proprium retinaculi cum spissatione, causa hæc sit res certa, quia nullū corpus durum terrestre morans in suo extremo est apparatum aptum ad recipiendum virtutem in suo essentiali extremo, nec ipsum retinere vt pertinet, quousque in essentiali medio scilicet spiritu qui secundum animę est principium corporū primo resoluatur, quia sic præcipit rationem. Et ideo cùm iam per artem simulantem naturæ materiam aptam apparatam in multo apto spiritu animi, quod virtutes fecerunt retinaculum corporis in spiritu per resolutionem, trahuntur & capiuntur à nostro spiritu qui intus vitrum est inhumatum, intus terram propter eorum plenum velle condensatione. Et cum talis spiritus congelatur argentum viuum qui in-

uenitur in terra in fimo & vero argento meliori quam de minera siue approximatione caloris ignis, qui dicitur communis, vt est declaratum in experimentatore, qui dicitur repertorium & principalis clauis omnium nostrorum librorum, qui fecimus ex ista arte intellige quid potest ipse facere per suam cōstructionem in materijs altis, cū sine igne nobiliter congelat argentū viuū quòd cōmune, substantiæ tardæ, propter transitū mediocris medij. Et cū tanta sufficientia tibi modū compositionis aquarum per artē cum quib. formabis tuos lapides isto modo.

De Compositione lapidum: & primo de smaragdine, & de virtutibus eius. CAP. XIX.

Fili quando volueris componere per artem aliquam lapidē qui sit in virtute & colore potentior quàm mineralis, & naturalis, & qui in omnib. suis proprietatibus excellentior: oportet te non ignorare virtutes, nec naturas, nec potestates, nec colores quas habent aliqui minerales: & acceperūt à corporib. cœlestibus neq; determinationē formę, in quas sunt transmutatę per proprietatē naturæ eorū spiritus aquatici, in quo retinentur. Quoniā vnius virtutis est aqua argenti, & alterius spiritus stagni, & alteri⁹ aqua auri. Et hoc per determinationē materiarū metallorū resolutorū in spiritus, in quib⁹ sunt dictę virtutes cœlestes influxæ, & p̄ ea retētę. Similiter tibi dicimus de coloribus qui sunt diuersi secundū naturam cuiuslibet metalli: & tibi declarauimus in nostro testamento naturam dictorum metallorum, si volueris intellexisse, & non est nisi sulphur & argentum viuum, & ab hoc recipit substantialiter determinationem omnium cœlorū, nec est necesse, quia ignores mixtionem eorū, qui certum lapidem cum claritate scientiæ vel compone. Et quoniam illam claritatem tibi præstauimus & declarauimus in prima parte theoricali: vbi dicimus mixtionem cum tota practica, quod non poterit tibi deficere, scil. quia intus primò habeant totum nobilem intellectum, tibi dicemus totū factum eorum corporamenti, & ideo si in tuo corde habeas

habeas de componendo smaragdinem, figura eius est plana vt denarius parum concaua, & est formando cũ tuo modulo facto de cera communis. Suus color est viridis transparens & lucens.

De forma moduli fiendi de cera.
CAP. XX.

Quando volueris facere modulũ de cera, vt habeas modulum argenti ad figuram quam volueris facere lapidem, & facies impressionem ipsius in cera communi, cooperiendo circa modulum argenti ad finem. quia cera recipiat bene modulum & formam moduli argẽti, per quam dictus lapis habet formari secundum figuram, quam dictus lapis habet ex natura communiter, & dat in sua propria minera, & cùm modulus ceræ ceperit formam moduli argenti, & si non scis formare modulum scilicet illum de argento, in te non est ingenium artis mechanicæ, vade ad illos qui aptè de argento & cera operantur, secundùm totum tuum velle, & facient ipsum multum bene respectu illius de argento.

De modo formandi lapidem.
CAP. XXI.

Quando volueris formare lapidẽ smaragdinem, accipias vas vitri, cuius forma est talis, & sit factũ de duabus petijs, de quibus vna erit coopertoriũ, & alia receptorium, vbi ponentur aquę quas tibi dicemus, & fac quòd coopertorium subintret intus iuste, cũ quo poteris spatiũ vnius digiti ponere, & post accipies de aqua argenti terrestris in qua est fortitudo lapidificatiua vigorata per virtutem cœli, & de illa pone in dicto vase ad quantitatem vnius oui, & cum ipsa pones quantum volueris de aqua cupri scilicet, quousque videas quod habeat satis coloris secundum quod volueris dare colorẽ lapidi, quoniam ad hoc faciendum nõ est necesse nisi ratio seu sensus ad considerationem vsitatus & remissibilitatis coloris quem volueris dare lapidi. Fili propter istas duas aquas mixtas in simul erit aqua viridis cum aliquibus coloribus mixtis acciden-

talibus quæ apparebunt superius, si ad solem respicias eas ratione mixtionis virtutum cœlestium, mixtarum cum spiritibus, per quam mixtionem & materiam spiritatiuæ variabilitates diuersarum & multarum virtuosarum potentiarum, sicut tibi dicimus in creatione lapidum præsentis, & sicut tibi dicimus, ita & cito quod feceris, quia dictum est pone modulum ceræ infra dictum vas vitri, ita quod natet superius dictam aquam ad modum vasis natantis, & aqua non intret infra modulum, & post pone coopertorium tuum desuper, & pone seu permitte tali modo inebriari spacio vnius credo in Deum, & vnius salue regina. Fili hoc fit ad finem quod modulus ceręt am intus quàm foris cooperiatur a vapore aquæ rarificatæ in aere tali modo quod contiguæ qualitates Elementales in quibus se delectat virtus mineralis, multiplicata per virtutes cœlestes, tangentes immediatè concauitatem vasis ceræ: non quòd concauitas sit plena dicta aqua, sed de vapore ipsius sublimitatis in aere inuisibili, de qua concauitate moduli ceræ recipit virtutem pro indurando aquam aereã, quæ ex post se posset in præcioso lapide, & quia fortitudo lapidificatiua, sicut spirit⁹ spirat semetipsum ad ceram ad finem quod ex post spiret in aquam quæ reuertentẽ in lapide imponito infra vas: fili istud est vas minerale mediantib. spiritus. Et sic talis locus certus & determinatus generat proprium locatum propter virtutes & fortitudines, quas in suo ventre tenet, quoniã iam dictum est & declaratum in libris, quia semper locus generat locatum, & hoc non fit nisi ex proprietatibus cœli qui influuntur in illis per quas virtutes minerales multiplicantur, sicut in vasis naturalibus monstrando per naturam illa qui est Philosophus aut amator veritatis. Intellige ergo res primas quę portant entia de potentia ad actum cum propria theorica.

Quòd necessarium est propriam Intentionem scientiæ esse cum theorica.
CAP. XXII.

Fili si non habes practicam cum theorica mixtam, totum

totum

totum non valet vng. botorium, quoniam necessarium est quòd propria intentio scientiæ sit cum theorica, per quam necesse est quòd practicus conformetur. Et ideo consuetũ fuit & est de nostra Philosophia, quod nõ detur practica sine theorica aqua ex mutuo veritas si intelligens videlicet aliquid. Sed multi sunt qui practicam donant sine theorica, videatis quod videlicet natura factum non euenit, nisi res sciatur. Sed ipsi hoc fecerunt, quia eam non sciuerunt, quia non philosophauerunt, nec etiam practicauerunt. In vero magisterio videte qualis est practica, quando exit ab illo, & ibi non est an possit portare multũ fructum, dubitans vadit ad pasturam qui nescit pratum ad quod vadat manuleria nunc clauem à theorica quam tibi tradimus cũ sua sorore practica, & fac vt concordent se antequam aliud facias, quoniam ire longè aut ascendere costam sæpe est tædiũ: & hoc recorderis postquã tibi dicimus. Et quando dictã practicam cũ intentione theoricæ suæ germanę posueris in actũ, vt dictũ est superius cito ad finem dicto salue regina discooperi vas, & pone intus modulũ de aqua aerea quæ fit de vapore cupri quantum volueris secundum formam moduli & secundum quantitatem lapidis quã volueris facere, post cooperi vas cum suo coopertorio, luctando iuncturam cum cera communi circum circa, & pone in vmbram, vbi sol non tangat per tres horas integras: & in fine tertiæ horæ videbis aquam congelatam quam posuisti infra modulum ad modum gummi transparentem mollem vt pasta & viridẽ vt smaragdus iuuante, quod quando videbis aquam lapidem esse spissatum, tunc aqua constricta acceperit formam suam à modulo ceræ, post aperi vas, & verte modulum ceræ taliter, quod illud quod erat superius vertatur inferius è contra, & substantia lapidis tangat substantiam aquæ indurando & trangulando immediatè, pòst claude dictum vas, & tupa ipsum cum cera, & pone ad solem taliter quod radius solis tangat per totum diem, & stat ibi per duos dies contra solem.

Quare induratur lapis. CAP. XXIII.

Fili dico tibi si non intelligas me, non me reprehendas, nec reputes me mendacium, imo reitera virtute variamenti quem lapis recipit ab aqua post suam formationem, induratur propter virtutem constrictiuę materialem ipsius, & hoc per informationē caloris mouentis virtutem formatiuam lapidis manentis in qualitatibus elementorum cum omnibus suis instrumentis. Aliqui sunt in principio suæ philosophiæ in nostro tēpore intrati, de causa impressionis quā aqua aerea recipit in ipsa, vt apparet per indurationem aquæ constructiuæ ducentis cùm omnes veniunt ab vna materia quæ actio & passio ipsarum & transmutatio citius per informationem quàm per materiam per manum artistæ absolutæ in diuidendo grossum per paruum, quæ facit solum per suas qualitates cùm ambæ tangant virtutem mineralem, vnde nos dicimus, quia si hoc erat verum quod aqua aerea induraret aquam terrā diuisam in paruo: Et hoc esset contra naturā. Nota in quantum calidum & humidum sit laxatiuum, & non constrictiuum, & iam manifestum est quòd hoc venit principaliter à virtute viuente. Apparet ergo absolutè quod transmutatio prouenit per informationem artistæ, quē probamus per naturalem experientiam quod aqua terrestris non induratur in petra, nisi per virtutem aeream cum informatione minerali vice versa. Cum vera laxatiua non possunt constringere constringentem ipsam, sed citius mollificare & in aerem mutare per suam virtutem, quæ est infra qualitatem quartam, quæ non potest tantum vt ipsa. Sic manifestum est quod hoc prouenit ab diuersis qualitatibus, in quibus sunt materiæ mutatiuæ & virtutes cælestes realiter fundatę quæ sunt causa totius impressionis. Ideo fili cùm aqua sit frigida & humida, est de necessitate quòd reuertatur in aerem & in ignem nobilem constrictio, nec est sufficiens verbum quod ipsi eleganter dicimus, quod dictæ aquæ veniunt ab vna materia scilicet per vnam viam mineralem secundum eorum intellectum cum ignorent transmutamentum qualitatum elementorū, factum per ar-

tem

tem artificij ad respectū naturæ, quoniam sicut natura mutat elementa de vna qualitate in aliam, & de grosso facit simplex, similiter nos per artem mutamus siccum cū frigido, & de frigido facit humidū, & de humido calidū, sicut declaratū est in nostro testamento & in suis pertinentijs quoddam complementū de illo quod fit per artem. Et hoc dicimus pro omnib. aquis generaliter loquendo: & post quando videbis lapidem bene induratum & bene coagulatū, separa ipsum à modulo ceræ ratione suæ contractionis, tunc poteris tu cognoscere terminum suæ indurationis, nō obstantibus coloribus accidentalibus, qui apparebūt in illo quousq; transeat per nostrā digestionem factā per ignem, sicut tibi dicemus quando tractabimus de alijs. Accipe igitur ipsum, & extrahe ab aqua, & pone eum ad partem, & custodi in vno vase vitri simili in quo fuit formatus.

De virtute ipsius lapidis. CAP. XXIV.

Nos fili cum virtute ipsius lapidis præuidimus mirabilia in rebus naturæ, & multus euentus penetrauimus & vidimus quantum Iesum portauimus, & multos caducos sanauimus, & tempestatem temporis cum virtute Dei & ipsius, fecimus cessare, nec eramus lapsi quantumque intinerauimus aut laborauimus, & adhuc probauimus ad lapsos viatores, qui tam cito refrenabantur à labore itineris. Nos consultè dicimus regi Roberto qui habere pecuniam non poterat propriè in tardatione magisterij tantum erat excessitus in magna mundanitate, nec hoc ac interiectiones naturales, quas homo posset habere seu dare non sufficerent, tam magna erat intentio diaboli mundani, qui perturbabat semen pro destruendo omnes & benignum opus quod putatum erat & plus in custodia super omnipotentem qui nobis dedit intelligere per scrutationem quam lapis Smaragdinis dat portanti & magnam mitigationem, & in corde hominis destruit impatientiam & fugat diabolum tantum quod non possit facere malum per temperationem nocibilem quantum sciat operi, multas alias habet virtutes mirabiles causæ quarū sunt claræ in theorica partim contra diuersas & multas infirmitates.

Qualiter quilibet debet vti isto lapide in sanando & in alijs. CAP. XXV.

Fili quando volueris sanare aliquam infirmitatẽ per virtutem ipsius lapidis non accipias pecunias, quoniã cũ charitate operatur virtus naturæ cum intentiua cura propter posse dominum. Fili qui ab homine accipit pretium, suæ virtutes minuuntur, quia dedimus tibi magnam rentam, cum qua potes viuere facereq; magnas charitates, & crescent in te virtutes mirabiles, & velis maritare virgines orphanas, & pauperes, & succurrere clericis aperti intellectus, noli eos obliuiscere si sint pauperes, quoniam multi sunt qui perduntur propter paupertatem, nec possunt sublimare sensus suos quos possident, quia sapientes & certi essent in simili scientia, vnde pauci sunt inuenti qui non habent intentionem nisi ad facta mundana.

De Compositione Carbunculi. CAP. XXVI.

Fili accipies de aqua auri terrestris induratiua, quæ morata fuit in terra, & ipsa posita in simili vase vt suprà dicimus formabis modulum tuum de cera modo quo volueris, post pone dictum modulum in dicto vase vitri modo tali, qui natet supra dictam ad finem qui inuestiatur virtute minerali constrictiua peracta per aquam. Et caue vt vas claudatur cum suo coopertorio, & permitte ibi stare spatio vnius salue regina, cum credo in deum, & post imple dictum modulum de aqua auri aerea per tuam sagacitatem, & procede omni modo quo tibi dicimus de lapide smaragdinis. Fili informatio istorum lapidum fit per vnum modum sine vlla descriptione, sed figuræ eorum cœlorum recipiunt varietatem secundùm variabilitatem & secundum determinationem, quam virtutes recipiunt à passione diuersarum materiarum, quousq; terminantur per virtutem vltimæ informationis, quem lapis recipit per ignẽ communem in forma propria sub conseruatione suarum virtutum operatiuarum.

Fili iste Rubinus habet virtutem super alios lapides, & vo-

& vocatur dominus lapis, ſicut aurum dicitur dominus metallorum: Si tu portes ipſum tecum nullũ venenum ſpecialiter non poſſet tibi nocere, nec aer nec aqua quantumuis fuerint venenoſa per eſſentiam ſubtilem, neq; reſpectus baſilici quantum bene ſit ſubtilis. Fili proprietas huius lapidis eſt quod quando eſt in loco magis tenebroſo, eſt melior cauſarum ſuę luciditatis, & ratione ſuæ ſubſtantiæ quę tam per artem quàm per naturam portant ad ſubtilitatem aeris, per quam recipit penetrationem claritatis magis in forma aeris quã in forma terræ, nec aqua ideo relucet in tenebris vt carbo ardens. Et quando in fine duorum dierum receperit informationem à ſole & bene indurabitur, eleua ipſum ab aqua, & pone cum illo quem ſuperius formaſti, ſcilicet cum ſmaragdine. Fili natura generatur iſtum lapidem in Libia in regione de Zochodia vbi ſunt multi crocodili, ſed in noſtra terra natura entis producit cũ ſolertia & adiutorio certis vt tibi iam dictum eſt.

De compoſitione dyamantis.
CAP. XXVII.

Compoſitio dyamantis fit ſolum de natura argenti terreſtris, & ipſum pone in vaſe ad indurandũ, & pone modulũ cerę intus, vt natet ſuper aquã ſpacio temporis, quod tibi ſuperius dicimus, & poſt de aqua aerea pone in modulo quo debet formari lapis dyamantis, poſt da ei primã informationẽ in vmbra per tres horas integras, & poſt adminiſtra ei ſecundum de ſole, donec ſit bene induratus per virtutẽ ſpiritus induratiui qui in ipſo eſt ſituatus. Iſta ſecũda informatio durat per duos dies naturales: poſt extrahe eũ ab aqua, & pone cũ alijs quos formaſti ſuperius. Fili iſte lapis tantã ſoliditatẽ habet in ſua induratione ratione aptitudinis ſuæ materię, quod ferrũ nec ignis poſſunt eũ domare: ſed ſi calefacere vis in ſanguinẽ hirci proijciatur, qui comedatur per nouẽ dies hæderã, qui naſcitur cõtra parietes, facies de ipſo ad tuũ libitum. Color iſtius lapidis eſt criſtallinus, ſua certa informatio eſt quæ debet formari in ſculpimentis acutis & quadratis: aliqui ſunt de criſtallo, eoſque faciunt ſine mutatione naturæ: quia materia non

est apta ad recipiendum virtutes. Fili iste lapis dat multas virtutes mirabiles cuilibet homini dignè portanti ipsum, quando custodit homines ab omnibus somnijs mundanis, & apperit ei spiritū mentis in suo intellectu, ad perscrutandū & intelligendū multas res diuinas & opera spiritualia in ęternū, & fugat omnia alia venena, & sanat omnes qui habent cor firmum, & fortificat, & dat victoriam portanti ipsum contra suū inimicum cū magno honore: dum tamen portetur clausus in argento. Nos formauimus tres de ipsis, vnū petijt rex Edoardus & dedimus ei pro tali actu: quia illud non debet portare cum promissione facta in armis, nisi cōtra infideles, & post ꝓmisit ipsum offerre beato Thomæ, qui iacet in conturbino. Multas alias virtutes habet de se vt declarauimus in libro prophetiarū, inter quos est vnū, quia si bene ipsum aspicias, videbis spiritus in aere figuratos, qui vadūt sicut muti huc & illuc & diuersæ figuræ retro te erunt de aere condensante, vt in forma monstrorum & diuersarum bestiarum & hominū humanorum, in nube parum obscura totum faciet videre, & per virtutem istius quæ est instrumentum principale stat ars magica naturalis sine pūcto integrata. Sed multi perduntur, quia nesciunt sensum libri de magica; quē dedimus bono regi Edoardo secundum cursum naturæ stat totum reformatum, quia vidimus in aere per alia elementa. vnde assimilatur naturæ quam similē volunt facere, congregauimus in vnum ea quando voluimus vti secundum tractatum.

Similiter poteris facere per cursum naturę siue elementatione tui & elongatione, adeò vnde pauci sunt qui sciant nisi prius intelligant alia naturalia opera quę præcedunt illam.

Sed postquam veritatem vidimus clarè quare impedimus de non impediendo nostrum intellectum quando error esset non credere hoc, quia nos vidimus principaliter & intellectum per somnium, qui à nobis aufert dubium de illo, quia certè scimus, sed error non est si simpliciter non credunt cùm rationes nesciant principium formatiuorū, quæ sunt virtutes mixticę extractę ab alijs artibus, de quibus Cemor si prius non sciat, & multum

multum bene intelligantur, iam non habebunt rationes cum quibus artem magicam formatur naturaliter, hoc est alchimiæ & lapidariæ, vnde extrahuntur entia & propria instrumenta, voluerunt credere, ad minus nō condemnent eam, & non peccabunt in illo, nec oppositæ rationes extraneæ essent vel dent in illo, quia nesciunt: multa verba vidi quod parum assimilabatur sicut pomum cum melone. Fili plures rationes potes extrahere hic à suo capite contra veritatē nisi hallucinentur: quia per rationes diuersas, quamuis appareant verè sed per directas causas regitur absq; transitu terminū illius latitudinis, & qui illa expedit exit suam rationē, & proprias suas causas. Verū dabimus vnum exemplū, quod nobis aduenit: fili credere non potuimus ab aliquo artē alchimiæ, quia totum non esset factum per sophisticationē, & non virtutem proprietatis quæ data est materiæ, vide nos reprobauimus vnum inter alios qui ibat per mundum multis rationibus per oppositionem: sed qui citò sentijt, quia nostræ rationes non tangebant factum propriæ radicis quam natura requirit, cito opposuit, quia cùm essemus extra res quæ sunt infra latitudinem dictæ naturæ, vt perquirerent tantum per vnā guttam aquę extrahere scirent ad extinguendum sitim, quæ ita fortiter nos cassabat: Sed illud quod nobis dixit credens, quia faciemus ad extrahendum quod suum erat, quia nos non faciebamus nisi ad expiandum veritatem facti. Quare contra suū dictū minus aut cum toto posse suo, cum rationibus & causis quæ sunt à natura non tibi monstrare. Tunc ipse incipit intrare in partem dictæ naturæ, allegans rationes quæ tangebant profundè aut circulos perfectiuos, qui sunt in termino & in latitudine dictæ partis, vnde nos tam cito accepimus arma pro opponendo contra eum, quando vidimus claritatem sui facti quam nos transformamus per humanas rationes in tenebrositate tantum: Quia ipse nescit quid dicere de sua clara scientia, quousque per experientiam nobis percludit rostrum, sine aliquo verbo per contra scientiam quæ clara meretur cum sua proprietate, melius aurum fecit de plumbo quam exeat de minera in sua tota virtute, prout & post probaui-

mus in deserto montiscoreti, quod durat bene per septem leucas. Quapropter Si velis intendere proprietatem scientiæ, sine aliqua sophisticatione intellige sua instrumenta per quæ reformantur, nec vnde possunt exire, quoniam ab vna formatur alia.

De aquis per quas conformatur ars alchimiæ & lapidis. CAP. XXVIII.

Fili duę aquæ extractæ fuerunt ab vna parte naturæ, per quas conformantur alchimiæ: vna facit lapidem volatilem cum modo, & illa fixat eam cum voluntate operatoris, & ibi natura operatur prout clarè constat per repertorium quem composuimus pro complendo totam artem, & conformatur tota lapidaria per duas similes aquas factas per alchimiã. Sed sunt alterius naturæ quamuis quod de materia in aliquo non sint discrepantes suo principio, vt monstratum in primo tractatu.

De virtutibus fixis per quas fiunt mineralia in arte magica. CAP. XXIX.

Simili modo ars magica continet sua instrumenta, in quibus sunt virtutes fixæ naturaliter, quæ faciunt per earum potentiam fieri multa mirabilia ex post introductæ in proprijs retinaculis per artem absque prætenditio causæ quæ dicitur communis, de simplici natura stante in elementis simplicibus & compositis. Vnde si vis scire quomodo in arte magica columnæ dicántur seu dicuntur super quas fundatur, prout inuentis in supradicto libro totius artis magicæ, quæ fuit intellecta per bonos solum & per intelligentes, qui de inspirando non cessant in diuinis, & totum hoc clarè notatur in libro supra allegato, vbi videbis mirabilia cùm videbis fieri de facto, & habes te custodire à mundo qui non valeat te confundere propter inuidiam, & renuntiaras illud totum essentialiter extra tuam gentem, vade ad dictum conuentum, quoniam nunc non tibi dicimus plus.

De com-

De compositione lapidis qui dicitur balaginis. CAP. XXX.

Fili balaginis generatur per artem duarum naturarum aquaticarum, scilicet de aqua aërea argenti, & de aqua aërea auri insimul mixtis & positis in modulo se indurantibus virtute aquæ argenti terrestri mixtæ per æqualem partem cum aqua terrestri auri, faciendo vniformiter per modum superius descriptum.

De compositione lapidis qui vocatur Lauandina. CAP. XXXI.

Natura Lauandinæ est de argento viuo terreo, & est in colore rubeo multum resplendenti ratione naturæ sulphuris, portatæ in naturam aëris igmentis & vincentis naturam argenti viui. Et quando sua natura appropriatur aëri quem nos vocamus æther, ideo respuunt fluxum sanguinis cum augmentatione ipsius.

Ergo si dictum lapidem velis componere, accipe de aqua ferri aërea, & imple suum modulum cera, & ipsum indura in aqua terrestri; ipsemet ferri & per informationes quas superius dicimus.

De compositione berili. CAP. XXXII.

Compositio berili est vt sit de substantijs duorum argentorum viuorum, formatum & coagulatum virtute, cuius alterius imperfectum berilum vna substantia est de argento aëreo, altera de fino stagno lucenti, portate in natura aëris. Accipe ergo de aqua aëris argenti, & de aqua aërea stagni, & misceantur per æquales partes, & de ista imple modulum, & coagula per indurationem informationem cognita cum aqua terrestri cupri, virtus huius lapidis extenditur contra periculum cuiuslibet inimici, & contra omnia litigia mundana, & dat victoriam portanti ipsum, & subtiliat ingenium hominis ipsum portantis, & reddit eum virtuosum. Nos cum isto lapide per virtutem infusam in suam naturam sanauimus multas gentes ab infirmitate epactis & oculorum multum humidorum, & ab impedimento pulmonis cum aqua accepta in potatione, in qua lapis erat mundificatus, & in ipsa per duos dies naturales infra vnam

ampullam clausam cum cera calida super calidos cineres. Per dictum terminum istam aquam potes custodire semper Deo gratias.

Nota. *Hæc quidem ex manuscripto libro de verbo ad verbum descripta sunt. Quæ etiam tibi, beneuole lector, propter incongruitatem verborum, hoc modo consideranda proponimus.*

Explicit practica de lapidibus pretiosis secundum Raymundum Lullium scripta die 8. mensis Octobr. per Ioan. Miletum pharmacopolam Claudianum.

1553.

ALBER-

ALBERTI MAGNI SECRETORVM TRActatus incipit.

ET vt intelligere poſſis artem maiorem veram, ſcil. intentionem noſtram, volumus oſtendere in qua hora & in quo die debet eſſe inceptio huius noſtri operis. Dicimus autem quòd ſi aliter feceris, pro certo errabis, & ſi feceris ſecundùm quòd nos præcipimus, pro arte videbis veram artem & verum magiſterium.

Dicimus igitur quòd accipiatur lapis philoſophicus cum tota ſua ſubſtantia, & quòd eligatur ex ipſo lapide puriſſima atque ſubtiliſſima ſubſtantia, & ponatur in vaſe philoſophico, & ſigillatur os vaſis ſigillo Hermetis, & ponatur in furno ipſius in occaſu Solis. Hoc autem totum in die lunæ ſit factum, & incipiatur opus à medietate Decembris vſque ad medietatem Ianuarij, ſub ſigno Capricorni: tunc accendatur ignis philoſophicus, & regatur opus more philoſophico per totum ſignum, & fac quòd in dicto ſigno tota materia quæ volatilis erat, ſit fixa.

Poſtea intrabis in ſigno aquarij: & oportet te in dicto ſigno regere materiam noſtram, ita quòd eleuetur, & volatilis figatur, ita quòd per totum ſignum tota materia ſit fixa, quòd nihil eleuetur, deinde intrabis in ſigno piſcium, & iterum cum dicto ſigno oportet materiam volatilem facere, & iterum, per totum ſignum dictam materiam fixare. Poſtea intrabis in ſigno arietis: & oportet vt de neceſſitate cum prædicto ſigno prædictum lapidem volatilem facias, & per totum ſignum figatur, ita quòd nihil aſcendat. Hoc facto intrabis in ſigno tauri, & cum dicto ſigno fac lapidem aſcendere, ita quòd volatilis fiat. Poſtea fac quòd per totum ſi-

gnum figatur, & sic prætiosissimam terram lapidis sufficienter administrando fecistis.

Deinde verò intrabis in signo geminorum, & iterum oportet te lapidem volatilem facere cum ingenio, vt cum dicto signo & non cum alio dictam materiam ascēdere facias: postea fige, ita quòd per totum signum figatur. Hoc autem facto intrabis in cancro, & omnino oportet vt cum dicto signo etiam magna cautela lapis eleuetur, quòd eleuari potest, postea figetur, donec in ignis asperitate quiescat: hoc autem fac per totum signum, & cùm factum fuerit, lauda Deum super hoc quod tribuit tibi Deus, quia hic est lapis philosophicus, non ex toto completus, sed in maiori parte, qui ducit ad perfectionem omnia corpora imperfecta, & coagulat argentum viuum in solem & lunam secundum id ad quod medicina fuerit præparata.

Hic est lapis philosophicus septies cribratus, septies eleuatus, id est, sublimatus, septies distillatus, septies solutus, septies fixus.

O benedictus lapis, & benedicta tua opera, quòd de imperfecto facis perfectum, & seruo fugitiuo facis fixum. Benedictus sit Iesus Christus creator omnium rerum, quia ipse cui vult, largitur, & subtrahit, ipse dat omne bonum, & fugere facit omne malum, quia omne bonum descendit ab ipso, & nullum malum in ipso est, nec esse potest. Quem fili doctrinæ oportet te laudare Dominum nostrum Iesum Christum, euitare omne malum, & sequi omne bonum: & quia Deus est veritatis, oportet te sequi veritatem, & sic Dominus noster Iesus Christus diliget te, & animam tuam. Aliter non sis deceptor gentium: quia qui decipit fratrem suum, decipit animam suam, & corpus suū, & amittet Deum & mundum. Similiter caue ne in rebus sophisticis cor tuum mittas, quia nullum proficuum in illis inuenies, sed potius damnum & famam malam, & in miseriam, & paupertatem deducent te, quia non inuenitur in re quod in ea non est, quia illa est summa sophistica, quæ vocatur primus ordo secundum Ieberem, & non fuit facta nisi vt perfecta scientia esset magis obscura, quia multi sunt in mundo cupientes plus vnam dealbationem vel

rubi-

rubificationem sophisticam quàm opus perfectum, & hoc totum propter longitudinem temporis: & quia videtur istis deceptoribus euntibus per vniuersum mundum, in paucis diebus posse dealbare venerem, & rubificare lunam, propter magnam cupiditatem quam habent, & instigationem diabolicam, veram scientiam & perfectionem dimittunt, & quia cùm imperfectam oportet omnino corrumpi, ideo dices quòd omnes illas sophisticationes oportet corrumpi, & dicimus quòd sicut citò perficitur, ita citò corrumpitur, & hoc totum est certum. Quare rogamus ac etiam præcipimus, vt nullus sapiens in rebus sophisticis ponat suam intentionem, sed sicut nos fecimus, ita etiam & vos facite.

Fili ergo doctrinæ vobis scire facio, quòd non potestis ad veritatem peruenire absque prolixo animo & regimine continuo. Qui ergo libenter patientia fuerit scriptus, in hac dispositione ingrediatur in eam, qui verò citiùs cupit perficere libros nostros, non inspiciat tales, inferunt iniuriam.

Fuerunt multi Philosophi dicentes, quòd erat res vilissima, sed salua eorum reducentia iuro vobis, per creatorem Deum, qui cuncta creauit, quòd hoc quod quæritis non est parui precij. Heu vobis, qui quæritis thesaurum Dei maximum remuneratorem, intelligite dicta philosophica, & qualiter opus diuisit cùm dicit, tere, coque & reitera, & non tædeat te: in hoc enim opus diuisit commiscere, coquere, sublimare, assare, calefacere, & dealbare, tere quod est intus emittere foras, & quod est foris mittere intus. Hæc igitur plura nomina sunt, quorũ vnum est in regimine vnum, quia nihil aliud est nisi coquere, & terere quousque puluis fiat. Vnde notifico tibi, quod non similis nõ in initio coquendi absque manu contritione, donec omnis aqua fiant, nondum opus inuenisti. Vnde iterum notifico vobis prætiosissimum aurum studentibus, ne fatigent in vanum, quòd hoc magisterium nihil aliud est quàm coquere argentum viuum & sulphur, donec vnum fiant, argentum viuum defendit sulphur à combustione, si fuerit vas bene clausum, ita quòd argẽtum viuum non poseit euanescere, numquam sulphur potest comburi,

nec deuastari, quia argentum viuum est aqua nostra: & videmus experientiam in aqua communi, quòd illud quod cum ea coquitur, nunquã comburitur, quandiu ipsa est, quantumcunque ignis sit fortis, & quando aqua consumpta est, hoc, quod est in vase, comburitur, ideo Philosophi iusserunt claudere vas, vt aqua benedicta exhalare non possit, & defendet à combustione hoc quod in vase est. Aqua verò cum illis rebus posita, prohibet, ne ignis flamma comburat, & factæ sunt illę res quantò magis ignis flammas occuparet, tantò magis in aquæ intimis conuertuntur, ne ignis calore lædерẽtur: aqua verò in ventre suo recipit eas, originis flammam ab eis repellit.

Iubeo autem omnibus in principio ignem facere leuem, donec facta sit patientia inter aquam & ignem. Et postquam videris aquam fixam sine aliqua ascensione, non cures qualis sit ignis, sed bonũ est regere cum patientia, donec corpus & spiritus vnum fiant, ita quòd corpora fiant incorporea, & incorporea verò corporea. Tandem autem loquamur de medijs, & complebimus in eis totam istius scientiæ de mineralibus intentionem.

Et quia verè scimus quòd non est transitus de extremo ad extremum, nisi per medium tenuêre beati. Igitur charissime tibi ac etiam omnibus intelligentibus demonstraui verissimam artem. Amplius tibi dico, quòd nullo modo inuenire potuimus, nec Philosophi similiter inuenire potuerunt, aliquam rem perseuerantem in in ignem, nisi solam vnctuosam humiditatem, aquam quam vidimus de facili euaporare, & aridam remanere. Ideo separantur, quia non sunt naturales: si autem humiditates eas consideremus, quæ de facili separantur ab ijs, quæ sunt naturales, non inuenimus aliquas nisi vnctuosas: quia sicut in libro metallorum determinatur, harum partes coniunguntur sicut catenæ, & vna earum ex illis de facili euelli non potest. Ideo autem est fermentum in omnibus. Signum autem eius est, quòd videmus in arte alchimiæ fieri quæ inter omnes alias artes maximè naturam imitantur, quare omnibus sapientibus notifico, quòd de nulla re in mundo, nec

vllo mo-

vllo modo est possibile fieri melius citrinum elixir, quàm per sulphur philosophicum. In ipso aũt videmus vnctuosam perfectam, non cremabilem, & ideo per ipsum quando est præparatum vt oportet omnia corpora quæ tangit ad verissimum solis vel lunæ complementum transmutatur.

Fili ergo doctrinam perquirite & hoc excellentissimũ Dei donum vobis inuenietis Benedictus sit Iesus Christus, qui cum Deo patre, & cum Spiritu sancto viuit & regnat Deus in secula seculorum, Amen.

Nunc autem videndum est de anima si debet comburi: fili doctrinæ necesse est, vt animæ ex suis corporibus patiantur, & hæc combustio fit post mortificationem. Ideo oportet totum comburi & mortificari, eo quòd aqua non rubet, nisi post mortificationem. Dealbatio autẽ non fit, nisi combustione facta, vnumquodque eorum primò dealbabitur, postea rubet, hoc autem totum per beneficium aquæ procedit. Aqua est illa res quæ dealbat, & rubeum facit. Aqua est quæ occidit, & viuere facit: Aqua est quæ dissoluit & congelat: Aqua est quæ putrefacit & postea facit germinare diuisas & nouas res.

Vnde fili moneo te, vt totum intentum sit in decoctione aquæ, & ne tædeat te si vis habere fructum, & ne cures de alijs rebus vanis, nisi de sola aqua, coque ipsam paulatim putrefaciendo, donec mutetur de colore in colorem perfectum: & caue quòd in principio non comburas suos flores, nec suam viriditatem, & noli citò perficere opus tuum, & caue quòd ianua sit bene & firmiter clausa, vt ille qui est intus, euadere non possit, & ita Deo cõcedente venies ad effectum, & scias quòd soluere, calcinare, sublimare, dealbare, coagulare, humectare, abluere, coquere, fixare, torrere, & desiccare vnum sunt S. animam à corpore extrahere denotatur. Et ita illud vnum est spiritus & corpus, & non est aliud nisi quòd signa sunt perfectionis S. humectare, rigare, abluere, imbibere, miscere, custodire à combustione, corrumpere & putrefacere vnum sunt, quia significant opinionem bonam, ita quòd ignis sit suauis à principio: hoc autem potest dici animæ à corpore extra-

ctio, & iterum super ipsum diuisio, donec tota extrahat in quarta elementorum combustione, & sic quod est superius facit quod est inferius, & sic duo lumina sunt S. superius & inferius, & vnum acceptum in hoc opere dico iungit. S. duo lumina, quæ sunt fixum, & non fixum, tamen non fixum cum fixo figitur, & tunc vna lux oritur, cuius non est similis lux in mundo.

Itaque sunt vnum à principio & in fine vnum, id est, ad vnum reuertitur. Quare Philosophus. Conuerte elementa, & inuenies quod quæris: conuertere elementa est facere humidum siccum, & figere fixum, & attenuatur spissum, & rarum tingens remanet: quia elementorum mors & vita fugiunt compositum germinat seipsum, quia vnum diruit, & vnum confortat aliud, donec ipsum contra ignem præliatur, cui potest totius humore residuum miscere, & tunc eius rubor exaltabitur, elementa autem igne diligenter certè lætantur, & in alienas vertuntur, eo quòd liquefactum, quod est caput, fit non liquefactum, humidum non siccum, & spissum corpus spiritus, & spiritus fugiens facit contra ignis pugnam.

Cum autem quatuor elementa bene miscentur, conueniunt & creantur vnde exeunt: quia nunquam perficiuntur, nisi post mortem diuidantur & putrefiant & corrumpatur apud visum, deinde peragit Deus suam creaturam per incrementum cibum in gubernatione. Antiqui Philosophi docuerunt coquere aquam permanentem, donec inspissaretur cum suo corpore: coque ipsam cum anima, tere ipsam, coque, & reitera donec spiritus coniungantur cum suo corpore & vnum fiant, & sic habebis intentum.

Scitote quòd solis flos est lapis de lapide: assate ergo ipsum per dies, donec fiat materia pura corruscans. Et cùm ita fuerit, maximum erit secretum, quoniam lapis lapidi iunctus est, & factus est vnum matrimoniũ propter propinquitatem inter se, coquite, assate, & coagulate, donec inspissetur, & non liquefiat nisi in igne fortiori suo igne priori: & os vasis sigillate, nisi flos fugiet, quia totum magisterium corrumperetur.

Et scias fili charissime, quòd intentio nostra est, quòd ignem

ignem facias leuem in principio, postea augmenta ipsum, vt quod fixum est, volatile facias, & volatile fixum, & sic augmentando donec compleas opus tuum. Item æs nostrum cùm plus decoquitur, tantò magis inspissatur, quem tunc Philosophi nuncupant lapidem cum metallo imminentem. Postea frangere imbuitur, ac in igne intensiore priore quousque coloretur, & fiat combustio similis sanguini ad latorem vasis, leo autem viridis semper in medio manet, quousque ex toto interficiatur; tunc imminens impositum tange eos iuuamine Dei. Item nisi scieris ipsos regere colores, quos videbis; tempus perditur: Vidi namque quòd qui hoc nimis cupit opus, eò vetitatem vertat, operatus est rubore, aut aliquantulum moratur, putat se errasse, & dimittit opus, & sic materiam perfectam videre non potuit.

Quare fili inspice, qualiter facias, quoniam in principio si post nigredinem rubeum tibi inueniretur, propter hoc non cures, sed quod sit bene sigillatum, nec aliquid euanescat: quia sunt ibi fumi subtilissimi. Quare oportet de necessitate, quòd ad suam perueniat materiam, coque tandiu quòd spiritus & corpus simul & semel iungantur & vnum fiant, quia postquam spiritus non potest exhalare, oportet quod fixetur & cum suo corpore vniatur, quia natura gaudet & lętatur, ita quòd nil plus indiges, nisi coquere materiam nostram, hoc est, argentum viuum occidentale, quod prætulit se auro, & vincit illud quod occidit viuere facit, quia pater omniũ mineralium. Propter hoc dicit Morienus, quòd nunquam fuit aliquid animatum eductum neque crescens, nisi post putredinem, & sui mutationem, quoniam si putridum non fuerit, fundi aut dissolui non poterit, & si solutum non fuerit ad nihilum reuertitur, oportet primò putrefacere, secundò dissoluere, tertiò abluere, & ecce totum magisterium, & scias quòd abluere, est principium medium & finis huiusmodi operis. Aqua nostra abluit sordes de terra, & sol est adiutor noster, paulatim cum istis mundabis omnem obscuritatem, quoniam aqua nostra abluit seipsam, & corpus suum: nam corpus separatum ab anima, tunc tenebrosum, si animam suam ei reddideris, formosius

apparebit corpus noſtrum eſt terra noſtra, & anima noſtra eſt aqua noſtra, hoc autem nihil aliud eſt, niſi extractio aquę ex terra, & ipſam reducere ſuper terram, hæc terra cum aqua primò putreſcit, poſtea mundificatur & nutritur: nam omnes res aquam appetunt, quoniam alimentum præſtat, & digna adminiſtratione complebitur arcanum. Item ſcias quòd tres ſunt perfecti colores ex quibus omnes alij ſumunt principium: primus eſt niger, ſecundus albus, tertius rubeus. Multi ſunt alij colores, qui omnes ex illis generantur, quia citrinus & glaucus ex albo & rubeo naſcuntur, nam citrinitas & glaucitas nihil aliud eſt niſi albus & rubeus, pro tertia albi & nigri proportione debitâ generatur viridis, violaceus & camelinus à nigro, albo, & rubeo ſimul coniunctis proportione debita ſecundum magis & minus procreantur: & ſic de alijs.

Itaque omnes alij colores qui non ſunt perfecti, per aquam perficiuntur & mundificantur. Vide fili doctrinæ, quòd cùm in opere fueris, fac vt habeas primò colorem magnum, quia eris certus quod ſic putrefacis, & viam arctam incedis: ſi autem laboraueris ſine putrefactione, videbis oleum rubicundum quaſi fruſtra ſuperiùs natare, & hoc eſt ſignum quòd in vanum laboras.

Si autem cum putrefactione ſolueris materiam noſtram, videbis ipſam primò nigram, poſtea viridem, deinde croceam & rubicundam, multiplicesque colores qui fuerint reſoluti, tunc extrahitur perfectum nigrum, hoc autem totum per veram decoctionem perficitur. O vera & benedicta eſt tua operatio, quia de imperfecto facis perfectum vera putrefactione, quia eſt nigra & obſcura. Poſtea facis generare nouas res cum ſua viriditate, & facis diuerſos colores apparere, & ſine illa præcioſiſſima viriditate nullus fructus poteſt germinare, vel germinando apparere, & hoc totum eſt verum.

Quare fili doctrinæ moneo te, vt totus intellectus tuus ſit in rebus viridibus decoquendis ſi vis habere fructum, coque, tere & reitera, & non tædeat te, quòd opus tuum ſit longum, quia ſe ipſum diſſoluit & coagulat ſeipſum, albeſcit, & rubeum decorat ſe ipſum

croceum

croceum facit & nigrum. Præterea seipsum dispensat, à se ipso etiam concipit, quia ibi est masculus, & ibi est fœmina. Similiter ibi est frigus, est ignis, humor, id est, aër, siccitas, id est, terra, & simul sunt ibi diuersi colores.

Propter hoc Philosophi ei diuersa nomina imposuerunt: quia aqua est clara, lucida, ignis verò rubeus, lucidus, aër quoque albus, lucidus, terra nigra, fœtulenta, obscura, donec fiat clara, lucida, alba vt nix: hoc autem per beneficium aquæ perficitur, vt ait Philosophus, Aqua nostra abluit sordes de terra, &c.

Quod autem dictum est, cum aqua nostra possumus abluere, hoc autem significat coquere, & idem cum aqua terere: & ibi iacet totum arcanum. Quare oportet vt humiditas coquatur, quousque arescat & desiccetur, deinde aqua teratur sublimata, & iterum teratur donec crescat iterum, & hoc per vices iteretur, donec vel quousque Deo fauente, candidetur. Et nota quòd sublimatio, solutio, distillatio, congelatio, descensio, coagulatio, & fixio omnes in vna sola operatione perficiuntur: nec intelligit Philosophus in dissolutione, & coagulatione aliquid acquirere vel perdere, sed solum intelligit dissolutionem fieri sine corporis acquisitione, & congelationem fieri sine corporis deperditione, quod verum est.

Igitur totum magisterium nil aliud est, nisi facere rectam solutionem & perfectam congelationem sine aliqua diminutione, & nil plus quęras, & habebis. & scias quòd species non mutantur in speciem, sed indiuidua specierum, vt ad primam materiam reducatur. Opus Philosophorum nil aliud est, nisi dissoluere lapidem in argentum viuum nostrum, vt forma ad primam materiam reducatur, quæ quidem materia prima est argentum viuum, cùm ipsum sit elementum omnium conuertibilium. Tunc enim in aliam formam quàm priùs erat bene transmutatur, non quidem species sed indiuidua specierum, quoniam ipsa indiuidua actionibus sensibilibus sunt subiecta, eò quod in se sunt conuertibilia. Spiritus cùm sint vniuersales, actionibus sensibilibus non sunt subiecti, & ideo in se non sunt conuertibiles, spiritus verò argenti viui non permutatur in spe-

cies auri, nec è conuerso: Quia natura permutari non potest, sed indiuidua specierum bene, cùm in suam primam materiam reducantur, vt dictum est, quia cùm forma istius indiuidui sit corrupta, & in primam materiam resoluta, bene etiam necessariò introducitur alia forma, quia corruptio vnius, est generatio alterius.

Accipe lapidem nostrum, primò dissolue, secundò distilla, tertiò sublima, quartò incera, quintò fac descendere, sextò calcina, septimò fixa, ecce totum arcanum, & totum quod diximus non est aliud, nisi soluere, & congelare, & fixare, & fixum volatile facere, donec fluat & alteret in complemento lunifico vel solifico certo ex reiteratione.

Igitur in præparatione medicinæ resultat bonitas, & alterationis multiplicatio ex diuersitate: verbi gratia, iteratio operis super lapidem in gradibus suis resultat, multiplicatio bonitatis & alterationis diuersitas, vt ex medicinis quibusdam sui duplum, quædam verò decuplum, quædam verò septuplum, centuplum, millecuplum, infinitum solificum in verissimum perfectionis beneficium transmutatur corpus. De fixatione vltima dico & iubeo. Accipe occultum arcanum quod est æs nostrum, & laua quod sit purum & mundum: Deinde pone in vase nostro cum sigillo philosophico ad ignem nostrum. Ora Dominum nostrum Iesum Christum, vt hunc maximum videre lapidem concedat tibi, & respice si factus est niger, optimè fecisti, postea videbis quomodo albescit vel rubescit, minùs quàm tribus horis penetrabit fumus in corpus, & erit sicut lac incerans, liquescens, penetrans ad modum aquæ fixæ super ignem pugnando, & tunc opus erit completum, & lauda Deum.

Explicit Alberti Magni secretorum tractatio.

IN-

INCIPIT QVÆDAM

ABBREVIATIO DE SECRE-tis secretorum Iohannis Pau-perum.

ROGO æternum Deum, qui cuncta ex nihilo creauit, quòd quælibet persona, cui aduenerit in manibus ita alta scientia, quæ secreta secretorum dicitur, adoperetur eam omnimodè in bonum, & in seruitio Dei. Itaque subueniat pauperibus, egentibus & in necessitate positis, & faciat bonum Ecclesijs & miserabilibus personis, & ideo quæcunque persona contra fecerit, rogo sublimem & omnipotentem, & æternum Deum, quòd huiusmodi donum & gratiam nunquam possit sibi concedere, imò possit omnem viam bonam ab ea elongare: & quicunque habuerit commodè bonam intentionem, quod ipse Deus per suam clementiam, & misericordiam possit sibi concedere huiusmodi donum & gratiam. Et propter hoc fili mi habeas menti ista verba, & sint tibi secreta, & primum quòd tu debes facere est seruire Deo omnipotenti, & adhærere voluntati suæ, & confiteri, & stare in ieiunijs, & in bonis orationibus, & facere celebrari, & dare elemosynas pauperibus, vt ipse Deus per suam diuinam gratiam & misericordiam moueatur ad pietatem, ad faciendum tibi huiusmodi donum.

Fili habeas memoria de quocunque tibi scribo, ita quòd huiusmodi doctrinas debeas accipere, quia multæ sunt viæ inuentæ & factæ per magnos Philosophos, & multæ sunt mensuræ & viæ, quas ipsi adinuenerunt secundum magis & minus, sicut etiam ipsi habuerunt magis & minus clarum intellectum, & vnus magis altero, & ideo inter Philosophos sunt variæ opiniones,

& variæ menſuræ rerum, ac corporum mineralium, & ideo vnus vadit per vnam viam, & alter per aliam, & propter hoc menſes hominum remanent obfuſcatæ & obſcuræ, ita quòd non poſſunt diſcernere verum à falſo. Multi enim ſunt illi qui experti fuerunt per diuerſos modos & non potuerũt inuenire viam iuſtam & ſuum fundamentum.

Fili mi dulciſſime, via, veritas eſt iſta rerum mineralium, & menſurarum, quibus mediantibus fit totum, ex quibus rebus mineralibus extrahitur oleum ſiue aqua quod vel quas vocant Philoſophi aquam benedictam, vel aquam perpetuam, ſeu oleum noſtrum, quod oleum, ſiue aqua fit ex diuerſis menſuris. Prima eſt: ℞. libram vnam vitrioli romani, ſalis gemmæ ℥ ix. cinaprij ℥ iij. Secunda menſura eſt: Recipe lib. ij. vitrioli romani, ſalis nitri lib. j. Tertia menſura eſt: Recipe libr. j. vitrioli romani, ſalis nitri lib. j. cinaprij ℥ vj.

Quarta menſura fili dulciſſime eſt iſta, & perfectior ea in mundo non poteſt inueniri, per quam poteris peruenire ad omnem perfectionem tui deſiderij, quæ eſt corona omnium aliarum aquarum & menſurarum. Ordo ſuus eſt iſte: Accipe lib. ij. vitrioli romani, quod ſit bene azuri, ita quòd multum habeat de colore azurino, & quòd retineat de minera nitri. Item libram vnam ſalis nitri bene albi, & quod non crepitet in igne, ſed ſine crepitatione ardeat, & cinaprij ℥ vj. Item Recipe ſalis armoniaci ℥ ij. quod ſal armoniacum debet primo iſto modo parari: Recipe dictum ſal, & ponas in aqua, & facias tantum bullire lento igne, quouſque aqua & ſal in olla deſiccetur, & quando totum fuerit deſiccatum, eleua ab igne, & ponas in cineribus calidis vel in loco calido, quouſque nulla humiditas in eo remaneat, poſtea tritura: demum ſal coagulatum in lapide porfirio & permitte ſtare, donec fiat aqua, ex eo collige aquam & reſerua vſque ad tempus.

Fili aliæ verò res minerales ſic debent præparari antequam de eis fiat aqua.

Accipe fili mi vitrioli ſupradicti lib. ij. cum dimidia, & tritura multum bene, ita quòd tranſeant per ſedatium bene ſtrictum, ita quòd ſit puluis ſubtiliſſimus, & minu-

& minutissimus, & talem puluerem ponas in olla noua, & eam cohoperi cohopertorio suo bene sigillando & lutando, & ponas eam de sero in furno panis post extractionem panis, & permittas stare per totam noctem in furno, & demane recipe dictam ollam de furno, & inuenies vitriolum purgatum ab omni humiditate & aquositate, & est coloris crocei

Sal verò nitrum sic debet præparari: Recipe ipsum sal, & ponas eum in olla vitreata, quæ sit capax trium petitorum aquæ, & sal nitrum debet esse libra vna, & vnciæ sex, & fac bullire tantùm, donec aqua consumetur vsque ad medietatem. Postea cola totum per colatorium in corua cohoperta panno ad hoc vt dictum sal veniat bene album, & magis purificatum, & antequam frigescat aqua, proijce intus modicum de paleis, & inuenies sal post frigefactionem in caminis & in frustis longis mundis sorditate & infectione, postea desicca ipsum in sole vel in cineribus calidis, ita & taliter quòd non remaneat in eo humiditas.

Accipe ergo fili vitriolum, quem præparasti, & de eo recipe libras duas, & tritura & cribra subtilissimè, ita quòd habeas pallium subtilissimum. Item recipe salis nitri superiùs præparati libram vnam, & tritura subtilissimè vt supra. Item recipe cinaprij vncias sex, tritura subtilissimè vt suprà. Postea recipe omnes supradictas pulueres, scilicet vitrioli, salis nitri, cinaprij secundi, pondera supradicta, & misce omnes res, & pulueres simul cum aqua salis armoniaci superius scripti, & pone & mitte in botia, & cooperi cum capello bene sigillando, & pone ad distillandum vt scis.

Dilectissime fili habeas menti, & de hoc credo te sapientem, quòd postquam miseris mineras & res supradictas in tuo vase, & posueris vas in furnello ad distillandum, optando priùs benè vt scis, quòd habeas tria receptacula, & appone primum ligando, & sigillando bene cum rostro capelli, ita quòd non valeat respirare, dabisque ignem lentum, continuando ignem vniformiter quousque habeas tres vncias aquæ. Quo facto eleua primum receptaculum, & appone se-

cundum sigillando bene cum rostro capelli, ita quòd non possit respirare, & augmenta ignem aliquantulum & continua, & continua ipsum quousque videbis capellum bene rubificatum. Quo viso eleua secundum receptaculum, & tunc appone subitò tertium, quod sit bene grossum & firmum de nouo vitro factum, quia si esset de vitro recocto, posset frangi faciliter ad hoc vt possit sustinere animam, qnam aliqui Philosophi vocant ignem, & iunge ipsum bene cum rostro capelli, ita & taliter quòd nullo modo possit respirare, ne spiritus euolent, & deperdantur. Et postquam obseruaueris dictum ordinem, tunc augmenta ignem quousque capellus reuertatur albus: quia dicunt omnes Philosophi, quòd in istis vltimis fæcibus est magna virtus totius aquæ prædictæ.

Fili sic faciatis in qualibet distillatione, ita quòd obserues pondera, præparationes rerum, & in distillando augmentationem, ac gradum ignis, & separationes aquarum, ita quòd separes tres aquas. Quarum prima à Philosophis vocatur aqua, secunda aer, tertia verò ignis, quæ est vltima quæ exit & distillat post alembicum, seu capelli distillationem, & ista aqua debet conseruari & reponi cautè ac sapienter, & ista est de qua debet fieri magna æstimatio.

Fili sis memor quòd postquam distillaueris tria vel quatuor vasa seu vrinalia supradictarum mineralium rerum secundùm pondera & mensuras superius tibi traditas, conseruando semper vltimas aquas, quæ exeunt post alembici rubificationem, qualiter debent apponi aqua salis armoniaci: quia sunt diuersæ, ac variæ opiniones Philosophorum. Nam aliqui dicunt quòd prædicta aqua in tali arte & opere non ingreditur.

Alij verò dicunt quòd sic, sed diuersificantur in ponendo. Primi dicunt, vt dictum est superius, scilicet quòd apponatur miscendo cum pulueribus rerum mineralium, quando incipis distillare.

Alij verò dicunt quòd prima aqua debet misceri cum supradicta aqua minerali, postquam septies fuerit auctificata.

Alij

Alij verò dicunt & verius, quòd quando tu incipis rectificare aquam mineralem, & quæ exiuit post alembici rubificationem, tunc debet apponi prædicta aqua salis armoniaci præparati prius, vt dictum est. Et licet aliqui Philosophi dicunt quòd non debet apponi talis aqua, dico quòd ipsi ponunt negatiuam per affirmatiuam, quia illi qui ignorant naturas salium, sunt sicut illi qui ponunt sagittam in arcu sine corda, & bene dico, quod debet apponi in principio, vt vtraq; vasa simul rectificeris.

Fili fac quòd in hoc sis sapiens, & cautus, quòd huiusmodi secretum nulli quandoque reueles: quia duo secreta & duæ sunt claues quæ aperiunt & claudunt in tali opere Philosophico. Prima nanque est Aquæ quæ vocatur oleum nostrum, quia aqua rectificata siue recta, & ista est prima clauis secundùm quòd ingreditur in ea aqua salis armoniaci.

℞. ergo fili mi vltimas aquas separatas, & quæ exierunt de tribus vel quatuor vrinalibus, & post alembici rubificationem, & pone & mitte in ea ij. vncias aquæ salis armoniaci prædicti, & pone omnes prædictas aquas in botia, & in vitro componentur iuxta quantitatem aquæ, & appone capellum congruum, ita quòd bene claudat, & sigilla, ita & taliter quòd spiritus aquę non possint euanescere, & distilla lento igne, addito prius receptaculo bene clauso cum rostro alembici: & ignis sit ita lentus, quòd inter guttam distillationis cadendo, tu possis dicere 25. verba, & ita continuabis ignem, distillationem, & rectificationem. & talem ordinem continuabis septies aquam distillando & rectificando.

Sed fili nota secretum, quod quanto plus rectificaueris, tantò mirabiliora & altiora opera, & in breuiori tempore operaberis, & ista aqua sic rectificata vocatur lapis Philosophorum, & in ista aqua consistunt omnia secreta & magisteria, & sine ea non possunt homines aliquid facere immò in vanum laborant, & ista est prima clauis.

Inuoco nunc Altam & summam potentiam, à qua procedunt omnia bona, & omnes virtutes quæ est ipse

Deus, qui est summum bonum, & summa virtus, vt ipse donet mihi propter suam diuinam gratiam & misericordiam tantam virtutem, quòd possim disponere & declarare tam altam & magnam scientiam.

Secunda clauis huius altissimæ partis Philosophiæ ac secreti operis, quæ claudit & aperit ista: sed primò fili habeas menti timere Deum omnipotentem, & disponere te ad faciendum omnem suam voluntatem, vt ipse Deus per suam diuinam gratiam conducat te ad portum salutis, & quòd peruenias ad huiusmodi donum & gratiam.

Fili ordo noster est secunda clauis, quæ aperit & claudit in ista arce est iste, in quo tu debes habere magnam aduertentiam.

℞. ergo vnum pondus solis, & quod pondus volueris, & fac ipsum purgari per cementũ bis: & nota quòd istud est secretum secretorum: & multi in hoc sunt decepti, quia quantò magis purgaueris corpora, tantò citiùs deuenies ad complementum tui desiderij, & in hoc multi homines errant, quia hic est clauis totius artis, & ita scias de luna fili dulcissime.

℞. igitur de luna partes duas, & intelligas sapienter, ita quòd si sol est vnius vnciæ, lunæ debent esse vnciæ duæ, & recipias lunam finam, & fac ipsam transire per cineritium, id est per capellam, & toties quòd sit dulcis sicut plumbum, & sit pulchra, candida, & splendida, ita quòd conferat simul cum suo masculo, & libenter amplexetur eã, ita quòd sic bene purgati, possint beneq; coniungi, & facere eorum cursum, & sic generare sibi similem in spiritu & natura.

Ordo fili generationis, putrefactionis, ac complementi totius perfectionis est iste, & modi sunt duo secundùm quòd Philosophi scribunt. Primus modus est quòd metalla laminentur subtiliter, & iste modus mihi videtur melior secundùm meam opinionem, & hoc ideo vt nostra mater non tantum laboret in generando, in qua generatione volunt aliqui quòd admisceatur argentũ viuũ bene purgatum & depuratum ab omni sua inmunditia. Ideo quia dicit Philosophus, quod debet amalgamari cum dictis metallis: & quia

Philo-

Philoſophi vocant ipſum argentum viuum menſtruum quod habet coniungere metalla, & facere impregnari, ſicut facit generatio humana. Ad hoc dico ſecundùm opinionem aliorum & veriorem, quod non expedit admiſceri argentum viuum, quia ingreditur noſtram matrem cinaprium, in quo eſt argentum viuum bene purgatum & bene depuratū: & ordo & modus eſt iſte.

Fili aperias ſenſus tuos ad hoc vt tu non poſſis errare in hoc paſſu. Quando igitur habebis rectificatam aquam tuam & purgata corpora, ita quòd fœmina ſit maior maſculo, & maſculus ſit minor, & reduxeris prędicta corpora in ſubtiliſſimam limaturam, ipſis tamen prius bene purgatis & cementatis ſicut dictum fuit ſuperius & matre noſtra bene rectificata: Tunc habes duas claues quæ aperiunt & claudunt in hoc ſecretiſſimo Philoſophorum opere Amen.

His omnibus ſic peractis fili, Accipe ſuum aludel actum pro tali miſterio, & ſit tali modo factum. Sit igitur altitudinis vnius palmi cum dimidio, ſua verò rotunditas ſit palmi dimidij ex luto facta, & intus pone textum terreum, quod ſit formæ ad modū paraſidis in qua comeditur, vbi poſſunt poni cineres, qui cineres debent eſt cribellati, in quibus debet poni ampulla, vbi debet ſtare medicina, id eſt maſculus & fœmina ſimul cum eorum matre quæ mater habebit Euxire ſuum filium.

In iſto Aludel ſupradicto debent fieri duo vel tria foramina, per quæ poſſit vapor ignis reſpirare, quia niſi eſſent lumen quod fieret intus nō poſſet reſpirare ſcil. in dicto aludel.

Fili dulciſſime, nunc ponam tibi ordinem compoſitionum ſecundum quòd tibi ſcribo. Recipe igitur tua metalla bene purgata, ac ſubtiliſſimè limata, & pone in ampulla, quæ ſit iſtius menſuræ, ita quòd habeat collū longum ac gracilē vnius palmi & quatuor digitorum, ad hoc vt ſpiritus non poſſint euolare: & poſtquā miſeris intus maſculū, & fœminā, tunc ſuperinfunde aquā noſtram rectificatam, quæ habet reducere corpora in primam materiam ſecundùm omnia dicta Philoſophica. Da igitur bibere dictis corporibus de eorum matre

tantum quantum poſſit ſupernatare corpora prædicta ſpatio lateris vnius paleæ, & non quod dico latitudinem, & caue fili; quòd non des nimis de dicta aqua ad bibendũ, quia ſecundum dictum omniũ Philoſophorum, faceres pelagus conturbationis: & hoc verbum ſit tibi ſecretum.

Facta igitur tali coniunctione, pone tuam ampullam in ſupradicto aludel, & in cineribus, quæ ſint ita calidi, ſicut eſt calor ſolis de menſe medij, & ita continuabis ignem vſque ad vltimatam ſuam perfectionem, & dictum calorem vocant Philoſophi calorem febrilem.

Fili nota bene: quòd ordo ignis eſt iſte, habeas vnam lucernam, ac fac ipſam ardere in tuo aludel die ac nocte ſecundum eandem menſuram ſeruando prędictum ordinem, quòd lumen ſit olei & continua ipſum, ita & taliter quòd ſit ſicut calor febrilis, ſicut prædictum eſt, quouſque filius ſuæ matris veſtiatur tribus coloribus.

Fili ordo verò nutrimenti eſt iſtud, quod ſicut maſculus infans allactatur bis vel ter à ſua matre, dando ſibi ſuũ lac: ita dulce fili oportet quòd manu teneas tuum filium, dando ſibi ad bibendum ad modicum lacte ſuo, & etiam ſemper manu tenendo ipſum in tali forma quòd non ſitiat, & non occidas ipſum quouſque non videas ipſum veſtitum tribus coloribus.

Primus color eſt niger, & iſtud ſignum eſt ſignum putrefactionis vel ingrauidationis: & iſtud ſignũ vocant Philoſophi veſtem tenebroſam. Secundus eſt albus, & iſtud eſt ſignum perfectionis. Tertius eſt color croceus, & iſtud eſt ſignum totius perfectionis.

Fili ad hoc vt ſenſus tui ſint bene declarati, & quòd in te nulla remaneat obſcuritas, aperi eos & intellige quòd prædicta ſigna non omnia ſimul apparent, quia ingreditur tempus & magis & minus ſecundum quòd maior & minor eſt materia & quantitas eius: quia iſtæ ſunt res quæ non fiunt in vno menſe. Expedit igitur vt mens tua ſit ſemper bene diſpoſita ad habendum patientiam, & nec exiſtimare quòd tu opereris ita altiſſimam artem, ac Philoſophi partem mirabillimam ac ſecretorum ſecretiſſimam.

Sed

Sed fili hoc semper memoriter tene, scil. manu tenere ignem die noctuq; secundum vnam & eandem mensuram, & ita administrando ignem & imbibendo materiam tuam aqua sua ad modicum, vt dictum est, quousque omnipotens Deus per suam diuinam gratiam cōcedat tibi quod quęris: quia hoc quod quæris & operaris vocatur à magnis Philosophis ludus puerorū & exercitium mulierum. Deo gratias Amen.

Explicit quædam abbreuiatio de secretis secretorum Iohannis Pauperum, Amen.

ELVCIDATIO TOTIVS TESTAMENTI AD REGEM ODOARDVM PER RAYmundum Lullium.

TV in virtute Dei R. solem calcinatum vel foliatum, vel eius oleum, & proijce ipsum in aquam vegetabilem: Idemque loquuti fuimus in testamento in capitulo quod incipit; præparatio spiritus lapidei & fermētabilis est, &c. Et in capitulo, quod incipit: Nunc fili tibi volumus reuelare &c. per totum, satis declarauimus naturam & elementum quod facit in opere nostro. Et sit aurum ad pondus aquæ vegetabilis, & pone in balneo fimi per sex dies, & aurum iam calcinatum vel foliatum iam dictum in croceum colorem mutabitur. Postea verò distilla aquam suam per alembicum, & proijce illam, & pone aquam recentem super fæces, quæ stabunt in colore citrino fixo ad sui pondus, & pone ad putrefiendum sub fimo calidissimo per mensem cum dimidio, & finito tempore extrahe elementa, Tu verò accipias vas, vbi aurum est putrefactum, & distillabis aquam cum igne balnei Mariæ. Post hoc accipe tantum de aqua vegetabili recenti, & proijce su-

per fæces, & iterum colloca in balneo fimi vel aquæ per vij. dies. Quibus finitis, pone vas super cineres, & dabis sibi ignem, & facies tali modo, quòd cineres sint in spissitudine quatuor digitorum sub fundo vasis, & videbis prius aquam solam eleuari, & post aerem cum ea mixtum inuenies citrinũ, distilla donec fæces remaneant siccæ, quæ erunt in colore subnigro.

Post hæc capias aquam, & aerem, & ponas ad distillandum in balneo aquæ, vel fimi: & distillabitur aqua clarissima, & aer remanebit in fundo in colore citrino.

Post hæc verò proijce aerem super terram cum sexta parte aquæ vegetabils, & pone in fimo, vel balneo per octo dies, quibus finitis pone ad distillandum in arena, & facias quod arena sit in spissitudine duorum digitorum sub fundo vasis, & videbis primò aquã exire, postea aerẽ & ignẽ simul in colore rubicundissimo.

Similiter pòst accipe aquam, aerem, & ignem simul quæ sunt in receptaculo suo, & proijce in alembico, & distillabis aquam per balneum, & aerem ab igne separabis per cineres, & habebis quatuor elementa ad partem, & terra erit nigra & sicca, & sic elucidatur capitulũ Testamenti, in quo dicitur: fili quando tu volueris, &c.

Posthæc verò tu accipies dictam aquam vegetabilem, & per vas circulationis, quod est pellicanus extrahes quintũ spiritũ, & recolimus posuisse in quinta essentia in primo libro, capitulo quod incipit: Facta igitur per multos dies, &c. Hoc est quod dicitur aquam ablutam extractam à fæcibus terreis: & per hoc elucidatur capitulum Testamenti, quod incipit: fili quando dimiseris lapidem per quatuor elementa, &c.

Item postquam elementa sic habueris separata, interest vt ipsa subtilies & fixes ad opus. Capias ergo aerẽ per seipsum, & pone in alembico, & distilla ipsum septies, vel quod tibi certius signum erit, donec voluerit ascendere sublimando aquam, quæ distillando & reiterando super fæces, donec paulatim totum transeat per aquam & ignem cinerũ. Quibus septẽ vicibus transactis, distilla aquã per balneũ, & remanebit oleũ aeris in fundo optimum ad lapidẽ nostrum, & sicut di-

ximus

ximus de aere, fac similiter de igne cum aqua sua, cuius guttæ erunt grossiores guttæ aquæ leuiores, taliter quod super omnem liquorem natabunt.

Nam noueris in nostro opere tres liquores: Primus est aqua cœlestina, de qua prius diximus, secundus est aer, qui est modus inter dictum spiritum & oleum, Tertius est ipsum oleum, & per hoc elucidatur capitulum in vade mecum, quod incipit: tu iam per iam dictam solutionem.

Item cùm nostra elementa habueris sic præparata, oportet te terram subtiliare quantum poteris, vt retulimus in capitulo quod incipit: In nomine Domini nostri Iesu Christi, &c. Vsque ad illud capitulum: Completa ista exuberatione: & sic habebis terram fixam quam sulphur Philosophorum diximus, capiendo quòd est ad latera vasis de fecibus ne cures, quia nihil valent, & per hoc elucidatur capitulū in vade mecum quod incipit, præparatur verò terra per viam sublimationis. Vnde postquam omnia elementa sic habueris præparata, oportet te aliud principium incipere, quod est mixtio, vbi incipit generatio nostri lapidis, & in quatuor partes diuiditur, pro vt sunt modi operandi.

Primus est iste, quòd tu accipias aquam quam tibi prius diximus, & sit aqua bis tantum ponderis terræ mixtæ simul cum Terra, & pone ad inhumandum, quam mixtionem sic facies, terram subtiliter pulverizabis, quæ colorem subnigrum habebit, & transparentem, & pone in suo vase, & capias aquam bis tantum sui ponderis, & diuide in partes xij. æquales, vnam partem superinfunde terræ, & pone inhumandum per xij dies, postea extrahe, & postea per alios duodecim dies, aliam partem aquæ infunde, & continuando de xij. diebus in xij. dies, vsque videas quòd tota aqua erit consumpta, & terra cum aqua fiat vnum corpus: & non mireris quòd opus tam longum reuelamus, quoniam oportet te habere patientiam. In qua mixtione apparebūt multi colores in qualibet proiectione: & per hoc elucidatur capitulū Testamenti quod incipit; fili tertia quæstio, &c.

Item post hoc oportet aerem misceri cum terra, vt aer sit medius inter aquam & ignem, & aer sit ad tantum sui ponderis id est terræ, & diuides ipsum in decem partes æquales, & mitte vnam partem super terram, & aqua quæ iam sit vnum corpus in substantia christallina, & claude vas subtilissimè; & pone ad inhumandum per octo dies, pòst extrahe, & aliam partem misce; & claude, & sic facies, donec aer sit totus exhaustus, & vltima inhumatione, videbis substantiam lapidis in forma crocea transparente. Pòst habeas ignem quem à terra extraxisti, & facies per modum, quòd ignis sit ad duplum ponderis terræ: non ergo accipias tantũ de terra; quòd non sufficiat ignis, ad duplum sui, & diuide ipsum in octo partes æquales, & de octo in octo dies facies, sicut de aere & aqua fecisti. Et sic in vltima humatione omnia quatuor elementa erunt vnum corpus in suo vase, quod erit simile carbunculo, & erit ad modũ liquoris olei; quem poteris portare vsque terrarum.

Si autem illum in lapidem mutare volueris, accipe cucurbitam, in qua est; & pone eam in stupha per viginti quinque dies naturales ad ignem de serratura, & est lapis excedens omnem lapidem in pulchritudine.

Secundus modus.

Veniamus ad partem secundam, in qua continetur alius modus operandi, & est vt accipias quodcunque corpus calcinatum volueris: & de aqua mercurij mitte desuper supernatantes per duos digitos, & pone ad inhumandum per dies sex, quibus peractis accipe aliam ampullam, & illam aquam in qua est metallum ibi pone. & post hoc de aqua recenti superpone, & istã quam modo extraxisti, pone ad partem; & calcem cum aqua pone ad inhumandum, & sic facies donec intelligas quòd habeas mediam libram à terra euacuatam, & inclinabis vas taliter quòd nihil fæcum inde cũ aqua mercurij oriatur, nisi ipsa aqua munda cum limositate metalli tantummodo quam alibi diximus oleum metallorum seu spiritum corporis vel argentum viuum. & per hoc elucidatur illud capitulum testamenti,

ti, quod incipit: cùm autem per iam dictam solutionem.

Postea autem coniunge omnes aquas simul, & superpone alembicum, & distilla totam aquam iam dictam, quousque dicta materia metalli maneat sicut oleum in spissitudine: & postquam hoc feceris, reitera aquam quã modo extraxisti à terra, & emineat desuper quatuor digitis, & pone ad inhumandum in fimo balnei vel aquæ per duos dies naturales, postea igitur extrahe, & pone desuper alembicum, & cum igne mediocri distilla, & pone ad partem, & mittes ibi de ista met aqua, vsque dum superemineat per quatuor digitos, & pone ad inhumandum vt supra, & distilla vt supra: & sic reiterabis omnes inhumationes & distillationes, donec tota terra sit cum aqua distillata per alembicum, etsi tibi non sufficiat aqua quam à terra extraxisti de alia recenti, adde vsque quo tota terra ascendat, & per hoc elucidatur capitulum quintæ essentiæ, quod incipit: omnibus sic paratis ℞. vas, &c.

Item post cum igne balnei distilla totam aquam, donec materia remaneat tota sicca. Capias igitur illam terram, & pone in sublimato vitreo, & da sibi primum ignem lentum, post fortifica, donec materia ascendat ad latera vasis, quæ erit ad modum argenti viui sublimati vulgi. Capias igitur hanc, & scias, quia hoc dicitur corpus exaltatum in sulphur. Post hoc verò accipias dictam materiam sublimatam, & pone in quodam crucibulo terreo vitreato, & da sibi ignem lentũ. Post hæc verò capias aerem lunæ, vel solis, & gutta desuper guttatim, quousque materia sit fluxibilis, & rarefiat, sicut mel crudum. Post hæc capias materiam tuam, & pone ad inhumandum per tres dies in balneo fimi vel aquæ, & extrahe, & pone in crucibulo tuo, & mitte desuper de igne auri vel argenti in quintuplo aeris, & in decuplo ignis, si fuerit, & reitera ponendo ad balneum per mensem, & extrahe, & erit liquor ad modum mellis croci, coagulans mercurium vulgi in perfectum metallum, & per hoc elucidatur capitulum testamenti quod incipit, quando tu fixaueris aquam super terram, &c. Et in capitulo quod incipit fili: Tu ac-

cipies vnam vnciam ex dicta medicina, &c. Et etiam illud capitulum Testamenti, quod incipit: omnimodè fili conseruando practicam, &c. Et etiam illud capitulum, quod incipit: Totaliter sic facies separationē, &c. Item lapidificatio huius fieri oportet, vt supià te docuimus. Item vt habeas notitiam, super quot pondera lapidis Philosophici debeat mittere ipsum super 100. vel 1000. secundùm quod tibi visum fuerit metalli imperfecti. Et si metallum sit altum in colore, multiplica metallum: si verò diminutum in colore, multiplica medicinam, & est Regula infallibilis, per quam elucidatur capitulum testamenti, quod incipit: fili proiectiones fiunt super corpus fusum, &c.

Tertius modus.

Si vis ô Rex alium modum scire hunc lapidem componendi, est vt accipias elementa extracta per modum quem te docuimus suprà, vt capias aerem lunæ, & aerem solis, & ignem lunæ, & ignem solis, & terram lunæ, & terram solis: Et ad æqualitatem mitte aerem cum aere, & pone ad inhumandum per quinque dies, & de isto aere composito incera terram lunæ, donec fluat vt cera, & inhuma per dies 15. & fac vt prius te docuimus in alijs magisterijs: si vis conseruare in oleo, potes; si vis lapidificare, fac vt supra: post hoc facias ignem lunæ, & ignem solis, & mitte simul ignem cū igne, hoc est, vt capias octo partes ignis solis, & vnam ignis lunæ, & misce simul, & pone ad inhumandum per tres dies, postea extrahe & incera terram solis cum isto, donec fluat vt cera sine fumo guttatim. Postea extrahe, & pone ad inhumandum per dies 30. Et est elixir firmum super omne metallum, & lapis Philosophorum. Præterea de eadem mixtione elemētorum ipsorum metallorum, supradicta incerari potest terra sicut sal quod aliter dicitur sulphur naturæ, euacuata à quocunque metallo scilicet imperfecto de vno tantum, & de duobus, de tribus, & de omnibus simul, vt recolimus designasse in tabulis tertij libri nostri quintæ essentiæ sit super vnum solum vel duo vel tria, &c. guttatim, donec sequatur signum prædictum. Po-

ſtea pone ad inhumandum quindecim diebus, poſtea extrahe, & facta eſt lapidificatio.

Quartus modus.

Præterea eſt alius modus, vt capias aerem & aerem ad æquale pondus, ignem & ignem ſimiliter: Si verò fuerit de argento, capias aeris octo partes, aquæ verò decem, ignis verò vnam partem tantum, miſce ſimul, & pone ad inhumandum per dies quinque. Extrahe ergo & incera terram ſuam vel alienam vt ſuprà, inhuma per menſem, & facta eſt lapidificatio, vt ſuprà. Si verò fuerit ad aurum, capias decem partes ignis cõpoſiti, & ſex aeris compoſiti, & duas aquas, quarum vnam cælicam intelligimus, & miſce in vaſe ſuo, & inhuma, pòſt extrahe, & incera terram ſuam vel alienam, donec fluat vt cera ſine fumo, poſtea inhuma vt ſuprà per menſem cum dimidio: poſtea extrahe, & factum eſt ſibi lumen luminum, & elixir, & lapis Phiſoſophorum.

Præterea ò Rex nota quòd elementa ante mixtionem debent fixari vt ſupra, & terram reduc in ſpeciem chriſtallinam quæ ſulphur naturæ dicitur per diſſolutionem, inhumationem & ſublimationem, quod hic pluribus declaramus, habebis quod deſideras, opus nanque margaritarum ſic condies, Recipe aquam mercurij vulgi factam per modum, quem nunc tibi dicemus. Capias lunariæ liquorem in tertia rectificatione vel ſecunda, & deſuper vnam libram dicti mercurij, mitte quòd natet ſuper argentum per tres digitos, & pone ad inhumandum per ſex dies naturales, & magna pars eius diſſoluitur in aquam mercurij quam extrahes à balneo, & pone in altero vaſe, & ſic reitera inhumationes, & ſeparationes, donec totum fuerit in aquam reductum. Poſt has verò diſtillationes coniunge in cucurbita, & diſtilla aquam mercurij per balneum, & dum videris quod maneat quaſi ſpiſſa, ita quòd aqua mercurij & argenti viui ſit vna libra & ſemis: dimitte infrigidari, & pone ad inhumandum per ſex dies naturales. Poſt hoc mittas intus margaritas, & infra decem horas diſſoluitur. Exubera ergo

ipſum per modum, quem te ſuprà docuimus in exuberatione metallorum, vſque conuertantur in ſal. Poſt verò pone illud in vaſe inhumato, & mitte ſuperius ad pondus ſcilicet ℥.j. noſtri mercurij vegetabilis, & totũ fiet aqua in tribus diebus, quam aquam quater diſtilla, & poſt hoc pone intus margaritas, & videbis ipſas ſpatio vnius aue Maria diſſolui, hoc eſt, propter maiorem ſublimationem, quæ cum exuberatione fit: etenim diſſolui poteſt alio modo cum phlegmate mercurio septies diſtillato, quæ quidem diſſolutio clarè patet in noſtra quinta eſſentia, capitulo quod incipit: Item eſt alius modus extrahendi quintam eſſentiam à mercurij vegetabilis.

Præterea eſt alia diſpoſitio. Per hoc autem quod primo diximus elucidatur capitulum noſtri teſtamenti, quod incipit: fili primò diſſolue argentum viuum in aquam mercurij, &c. Tu igitur capias margaritas tuas & pone eas in vaſe vitreo cum ſolo rotundo, & ponas deſuper eas de argento viuo quod maneat ſuper eas ad ſpiſſitudinem vnius attici metalli, & pone ad inhumandum in fimo per 30. Inſtantia & diſſoluitur, & cohoperias vas cum cohoperculo ſuo propter pulueres, & ſic formantur quatuor cameræ, quarum prima eſt. b. d. g. k. Secunda eſt b. e. d. k. Tertia eſt b. d. g k. vt poſt diſſolutionem ſuperiùs natabit quædam limoſitas ad modum cuiuſdam telæ, & hæc eſt forma & iubar perlarum: & per hoc elucidatur capitulum teſtamenti, quod incipit: oſtenſis virtutis dictæ huius humiditatis exuberata eſt, &c. Item dum ſenſeris quod margaritæ liquefactæ ſunt in aqua mercurij, ſeparabis aquam cum limoſitate perlarum, colando per pannum bene mundum, & inclinando vas ſuauiter, quod nihil paſtæ cum limoſitate coletur.

Poſtea verò pone limoſitatem cum aqua mercurij in balneo per dies ſeptem, & fiet totum vnum corpus, & per hoc formantur duæ cameræ aliæ: Quarum prima eſt a. d. e. k. Alia eſt a. d. e. k. & per hoc elucidatur capitulum teſtamenti quod incipit: Quando videbis quòd dictæ perlæ in paſtam albam, &c. Poſtea verò habeas formas; id eſt, molles tuos ex auro ad quam

formam

formam volueris sit margarita, & similiter spatulam auri & imple formam tuam de pasta perlarum, & cum altera cooperi, ita quod margaritarum pasta sit plena: etsi fuerit rotunda, vel quouis alio modo facta, etsi foramine eguerit, facias cum filo auri in illa parte, vbi melius visum fuerit transeundo omnes molles seu formas, & pone ad desiccandum in vase simili Zabaa, id est, in lapide marmoreo vitri & cooperi, donec bene siccentur. Per hoc elucidatur capitulum testamenti, quod incipit: Demum accipies vnum modulum. Præterea post formationem margaritarum absq; eo quòd tangas eas cum manu.

Postquam eas sic habueris ad modum pater noster: Tunc habeas eas quantum tibi visum fuerit, & perforabis eas ex vtraque parte. Post verò pone margaritas tuas in aqua limositatis, quæ est vnum corpus cum aqua argenti viui, & dimitte ibi stare per quintam partem vnius horæ, & post extrahe citò, & confestim pone eas intus oua, & ponas ad vmbram per octo dies naturales. Postea ad solem per tres dies naturales, & girabis ouum omni die naturali de tribus in tres horas. Post extrahe ipsas de ouis, & videbis eas pulchras, & pulchriores naturalibus: hæc tibi sufficiant ad elementum. Per hoc autem formantur aliæ duæ cameræ, quarum prima est a. d. c. g. b. k secunda est a. d. b. q. per hoc elucidatur capitulum testamenti, quod incipit: quando formaueris tuas margaritas, quæras prolixius in nostro testamento de hac materia.

Tinctura particularis.

Recipe partem vnam vitrioli, partem vnam salis nitri, & quartã partem aluminis rochæ, & omnia præpara sicut scis, misceas bene in simul, & pone ad distillandum lento igne in balneo mariæ per alembicum cum suo receptaculo, cum dimidia parte aquæ communis, da sibi lentum ignem, donec humiditas totaliter recedat, tunc appone alterum receptaculum, & da sibi fortiorem, & vltimo fortissimum, donec albificetur alembicus: tunc est præparata, sic poteris facere de aquis quantum vis.

Postea ℞. aquæ prædictæ libram vnam, & pone in cucurbita magna, & funde desuper vncias quatuor aquæ vitæ, quatuor vicibus distillatę, & pone desuper alembicum cum suo receptorio: tunc facies magnos strepitus in lucem bulliendo cum maximo impetu siue igne, ideo huiusmodi signum est quòd commixtio aquarum debuit fieri pro minima successione. Tunc funde totum ad aliam cucurbitam minorem, & pone desuper alembicum cum suo receptorio, & pone ad balneum Mariæ, & distilla aquam taliter quòd solummodo species aquarum maneat in fundo vasis in forma glaciei, & refunde aquam è conuerso desuper spiritus quem modo distillasti, & distilla aquam in balneo, & hoc reitera nouem vicibus, tunc manebit in fundo oleum vel materia sicut glacies. Tunc appone tibi ℥. j. solis foliati vel limati, & pone in vitro sic formato, & obtura bene sicut scis, & pone ad furnū cinerum, & da sibi ignem temperantem 22. diebus cum suis noctibus, & fiet lapis rubicundus: Et non fac tibi violentiam cum igne, sic est bene temperatum.

Tunc ℞. huius lapidis vnciam vnam, pone super C. mercurij crudi, & erit sol optimus in cemento regali. Remansit autem ista pars alba in nitro, pone de ea ℥. j. super septem mercurij & erit luna.

Tinctura particularis.

℞. nigrū nigrius nigro, & distilla decies vel duodecies, & pone ad quodlibet vitrū libram vnā huius aquę & ℥. j. solis foliati, & obtura vitrū bene quòd fortitudo non exhalet, & pone vasa super ignem in cineribus, & da sibi ignem lentum, & soluetur fermentum vel sol in duodecim diebus: si vis facere aurum potabile, tunc extrahe sibi aquam totaliter igne lento, tunc manebit aurum in fundo: illud pone ad cucurbitam paruam & pone in balneo Mariæ, & sol per se soluetur spatio quatuor dierum naturalium, & illud est aurum verum potabile.

Tunc recipe illud aurum potabile, & mitte in cucurbitam paruam, & appone sibi centum lotones argenti viui loti crudi respectu vnius lotonis ipsius solis sic soluti,

luti, & dimitte sic stare octo diebus, & erit totum sol optimus.

Multiplicatio.

Si vis procedere ad altiora quòd tingat, tunc recipe illud aurum potabile, & appone sibi septem lotones mercurij sublimati septies cum vitriolo, & sale communi præparato, & pone super lentum ignem cineris diebus septem naturalibus, & fit totum durum, & vna pars materiæ huius tingit centum partes, & hoc potes augumentare in perpetuum. Si autem non vis facere aurum potabile, tunc in principio quando sol in viginti duobus diebus est solutus in aqua, permitte vlterius stare in eadem aqua ipsum solem, & da sibi continuum ignem lentum, & permitte ascendere & descendere de vno vitro ad aliud scil. in talib. vitris in epistola accurtationis dictis, & in arte magica designatis, vel in pellicano tandiu, donec totũ manebit in fundo, vel superius stabit in vitro, & contingit in viginti, vel viginti duobus diebus, vlterius. Hoc facto extrahe materiam, & tinge mercurium, hoc potes augmentare in perpetuũ & ad altissima procedere.

Si autem vis ad altissima procedere potes tingere infinita: & hoc fit per separationem elementorum tali modo, quando sol est solatus in aquam prædictam in viginti duobus diebus, tunc pone totum scilicet vnum cum aqua in quadam cucurbita, & pone ad balneum Mariæ per octo dies naturales ad putrefaciendum per octo dies, appone sibi alembicum cum suo receptorio, & distilla lento igne illud quod libenter ascenderit, vel poterit ascendere per talem ignem, & hoc est elementum aquæ. Hanc refunde è conuerso super materiam, & permitte iterum stare octo diebus in balneo quod iterum putrefiat & soluatur, & distilla in balneo, & quod distillauerit, iterum erit elementum aquæ. Postea pone cucurbitam ad cineres, & distilla lento igne, & quod distillatum, erit elementum aeris, quod pone vel recipe per se in aliud vitrum, tunc appone iterum sibi aquam, id est, elementum aquæ, permitte putrefieri octo diebus naturalibus in balneo, & post iterum ap-

pone sibi alembicum, & extrahe aquam in balneo, & tunc iterum pone vas cum materia ad cineres, & distilla lento igne in aliud receptaculum, quod distillabitur erit elementum ignis, & illud per se, & sic habes elementa tria, aquam, aerem, & ignem ad partem per se distillata, & quartum elementum scil. terram in fundo vasis remanentem, quæ nondum est munda, illam præparabis cũ cæteris elementis: sic pone eam in paruam cucurbitam lutatam, & bene obstructã per se vel cum alembico & receptaculo propter cautelam, & pone ad cineres per diem naturalem, & sic calcinabitur terra. Tunc superinfunde suam aquam è conuerso, & pone ad balneum Mariæ octo diebus naturalibus, & iterum abstrahe sibi aquam, & iterum calcina vt prius, hoc fac reiterando tamdiu donec terra totaliter sit mũda, & incipiat dealbari.

Tunc coniunge elementa, reducendo alia tria super terram sic: Pone terram in vno vitro paruo, & appone sibi modicum paulatim de elemento aquæ, donec totam biberit. Postea de elemento aeris, sicut fecisti de aqua, donec totum biberit. Postea de elemento ignis eodem modo vt fecisti de aqua & aere, donec totum ignem similiter exhauserit, & totum conuertatur in vnum colorem & in vnum corpus.

Sic habes perpetuum Thesaurum, quod potes augmentare in perpetuum, & secum tingere in infinitum.

FINIS.

INCL-

INCIPIVNT QVÆSTIONES TAM ESSENTIALES quàm accidentales Magistri Arnaldi de villa noua de arte transmutationis, declaratæ PP. Bonifacio VIII. ab eo petitæ super compositione lapidis philosophici, & primò essentiales.

NON sublimantur corpora sublimatione vulgari, quã intendunt Idiotæ, credentes quòd sublimare sit superius ascendere. Ideo accipiunt corpora calcinata, & miscent cum spiritibus, & sublimant cum mercurio, & arsenico & faciunt ignem fortem, & subitaneum, vt corpora ascendant cum spiritibus, & dicunt quòd tunc corpora sunt sublimata, & sic sunt delusi, quia ipsa magis immunda inueniuntur quàm prius forent.

Non est ergo nostrum sublimare superius ascendere, sed sublimare est de re bassa & corrupta altam facere & magnam scil. puram, & ad alteram naturam conuersam, vnde sublimare idem est quod subtiliare, quod totum facit aqua nostra philosophica: sic ergo intellige sublimationem, quia in hoc multi sunt decepti. Aqua ista mortificat, viuificat, & apparere facit omnes colores nigros in mortificatione corporis, dum in terram conuertitur, postmodum apparent multi colores, & varij, vnde dicit Philosophus Turbæ, honorate regem nostrum ab igne venientem diademate coronatum, & ipsum illuminate quousque ad ætatem perfectam perueniatur, cuius pater est sol, mater verò luna. Luna accipitur pro corpore imperfecto: Sol autem pro corpo-

re perfecto. Vltimò autem ſequitur nutrimentum vſque dum augmententur augmentatione magna, nutriatur autem lacte ſuo, id eſt, ſpermate, ex quo fuit ab initio. Imbibitur autem argentum viuum ſæpe & ſæpius quouſque bibat de eo quod ſufficiat.

Prima quæſtio.

Quæritur ſi operatio poteſt fieri ex ſolis lunaribus & aqua vitæ, aut ex vno lunari & aqua vitæ? Reſpondetur quòd ſic, & in fine quæſtionis oſtendam quòd ſic.

Secunda quæſtio.

Quæritur ſi poteſt fieri ex ſola aqua vitæ? Reſpondetur quòd non; quia argentum viuum nil operatur, niſi proijciatur in matrice mulieris ſuæ vt ipſe nutriatur, & terra noſtra eſt mulier, & mater argenti viui.

Tertia quæſtio.

Quæritur ex quo poteſt fieri ex ſolis lunaribus, quare ponitur corpus imperfectum? Reſpondetur quòd citius perficiatur opus & colores quos ponunt Philoſophi apparent colores in opere luminarium: reſpondendo quòd apparent, ſed non ſeruant eandem ordinem magis ordinatum, & ſecundùm dicta Philoſophorum apparent.

Quarta quæſtio.

Quare vtrum appareant colores in opere lunarium? Reſpondetur, quòd ſic, ſed non ſeruant ordinem.

Quinta quæſtio.

Quæritur an ſol & luna quilibet per ſe vel ambo ſimul facta diſſolutione debeāt tranſire per alembicum? Reſpondetur quòd tutior via eſt & melior, quòd quilibet tranſeant per ſe: poſſunt enim ſimul tranſire, ſed cū magna difficultate, ſed ſiue diuiſim ſiue cōiunctim expedit, vt tranſeant per alembicum, quia ſic artifex erit magis ſecurus, quando lunaria ſunt reducta ad primam materiam eorum ſcilicet argentum viuum.

Sexta quæstio.

Quæritur quare oportet quòd reducantur in argentum viuum? Respondetur, quia argentum viuum est sperma, & si non reduceretur ad sperma primum immediatè, non posset fieri generatio perfecta artificialiter in metallis perfectis, nec eorum multiplicatio.

Septima quæstio.

Quæritur si nostra aqua vitæ, quæ dicitur esse aqua roris medij debet esse mineralis vel detur extrahi artificialiter de plumbo vel stagno? Respondetur quòd aqua nostra debet esse mineralis, & non de plumbo, vel de stagno, quia dicunt Philosophi, quòd aqua ex plumbo non intrat magisterium nostrum, sed aqua mineræ tantum, quia plumbum est immundum, & aqua nostra mineralis est munda plumbum enim interficit, & aqua nostra mineralis viuificat, & à viuificatione conseruat.

Octaua quæstio.

Quæritur quomodo cognoscitur aqua mineralis, vt distinguatur ab aqua plumbi? Respondetur quòd apud montem Pessulanum portantur pelles de Hispania sigillatę sigillo Hispanię plenę aqua bona minerali, sigillatur quidem vt non debeant sophisticari, & accipe de illa, & non errabis. Si verò timeas de sophisticatione, fac ipsam transire per alembicum, & si in fundo cucurbitæ non remanent fæces, bona est & naturalis, & si remanent fæces conuertantur in corpus metallicum, & secundum species metalli, cognosces argentum viuum fore sophisticatum.

Nona quæstio.

Quæritur si debet purgari aqua mineralis antequam amalgametur cum corpore? Respondetur quòd primò debet mundificari cum sale communi, quousque conuertantur in speciem cineris cælestinam, deinde debet desiccari in minerali ad sublimandum, & ascendet aqua pura, munda, & viua, & post cum aceto ad lentum ignem munda, deinde debet transire per corium, & sic potest securè poni in magisterium.

Decima quæstio.

Quæritur si corpora perfecta mineralia quæ dicuntur luminaria debent præparari antequam ingrediantur magisterium? Respondetur quòd aurum debet purgari per cementum, & argentum per cineritium: deinde debent foliari, sicut foliantur pro pictura tabernaculorum, vel ad minus debent limari subtiliter, quia quantò magis fuerint subtiliata, tantò citius conuertentur in argentum viuum, & sic subtiliata possunt ingredi operationem nostram.

Vndecima quæstio.

Quæritur si corpus imperfectum debet præparari? Respondetur quòd debet fundi totaliter, & si fuerit cuprum, debet purgari & assignari, sicut purgatur, & assignatur per calderarios, post limari subtiliter, & post amalgametur subtiliter securè per operationem nostri lapidis.

Duodecima quæstio.

Quare quot partes debent poni de aqua in prima coniunctione & quot de corpore? Respondetur si aqua coniungatur & amalgametur cum corpore imperfecto, debent esse quatuor partes aquæ in vna corporis: & si corpus fuerit vnum de lunaribus debent esse xij. partes aquæ, & vna corporis.

Decimatertia quæstio.

Quare quot partes debent esse de aqua, & quot de amalgama, & quot vt totum corpus conuertatur & transeat in argẽtum viuum, & transeat totum corium, vel pannum lineum spissum? Respondetur quòd non est certa quantitas ibi, sed ad bonum arbitrium ponendo quantitatem post quantitatem ad ignem lentum, quousque totum corpus sit conuersum in argentum viuum.

Decimaquarta quæstio.

Quæritur transacto corpore imperfecto per corium & con-

& conuersum in argentum viuum in quo vase est ponendum? Respondetur in vase vitreo perfecto in modum parasidis: & debet cooperiri cum alio vase simili magis amplo, ita quòd partes inferiores vasis intrent superiores partes vasis, & vas superius debet habere modicum collum, & debet habere foramen in collo, & debet claudi cum panno lineo: & isto modo debet poni vas inter cineres in fumo suo, & etiam cineres debent cooperire totam materiam, & cum igne vnius luminis, qui vocatur ignis febrilis debent stare ad ignem illum lentum, quousque nigredo lapidis, quæ apparebit in superficie eius sit amota.

Decimaquinta quæstio.

Quare quomodo apparebit nigredo vel qualiter est amouenda? Respondetur, quòd prima die apparebit in superficie tantum, & quædam nebula nigra, & illa multum est ingeniosè amouenda cum spatula munda subtili lapidea, vase antè discooperto separatur nigredo, quæ apud Philosophos vocatur vestis tenebrosa: & cooperto vase ignis continuetur quousque nigredo iterum appareat, & illa nigredo iterum amoueatur, & in vase vitreo immundè seruetur cum supradicta: hoc fiat quousque nihil nigredinis appareat in superficie, & lapis remanet mundus & clarus, qui vera tunc est aqua mundificata de terra sua, & tunc habentur duo elementa lapidis, scilicet terra & aqua.

Decimasexta quæstio.

Quare per quantum tempus debet esse lapis in nigredine, & quod est signum veræ solutionis lapidis? Respondetur quòd cùm nigredo apparet prima vice, est signum putrefactionis, & solutionis lapidis. Cùm autem nigredo totaliter euanuerit est signum totalis resolutionis lapidis: Durat autem nebula nigredinis in prædicto lapide 40. diebus, aliquando tamen plus, aliquando minùs, & ista variatio accidit propter varietatem quantitatis medicinæ, & per industriam operationis. vnde maior quantitas maius tempus requirit, minor minùs, & sapientia operantis iuuatur per artem magisterij ad separationem nigredinis.

Decimaseptima quæstio.

Quare terra separata, quid est fiendum de aqua? Respondetur, quòd aqua est ponenda in vrinali alembico superposito cũ suo recipiente, vt moris est: & situetur intus cineres in fumo distillationis, & in lento igne distilletur: & sis attentus iuxta distillationem vt inter guttam quæ cadit & guttam subsequentem sint sex momenta, hoc est quòd magister perferat sex verba distincta cum pausa in medio diuidendo 1 2.3.4.5. verba prolata: & iste ordo omnino seruetur in distillatione, illud quod inuenies in fundo cucurbitæ dissoluatur cum aqua noua cum 3. vel 4. sui, quousque omnino sit dissolutum & conuersum in argentum viuum, & sicut prius distilletur, & hoc fiat toties, donec fundalia pœnitus sint amota, & cum aqua distillata & sic habes aquam viuificatam.

Decimaoctaua quæstio.

Quare per quantum tempus durat illa distillatio? Respondetur quòd non est determinatum in maiori vel minori, sed secundum maiorem vel minorem quantitatem aquæ seruatæ in fornace ignis.

Decimanona quæstio.

Quare facta distillatione quid faciendum de aqua? Respondetur quòd terra quam superius separasti & reseruasti, pulucrizabis, & pone eam in vase vitreo prædicto lutatis iuncturis amborum, & da sibi de aqua prædicta distillata quousque super eam natet, coque igne leui, sicut erat ignis putrefactionis, vel parum fortior quatuor diebus, vel quousque aqua desiccetur in terram, & pone de prædicta aqua, & coque, & si deinceps quousque terra sit alba & clara, & biberit aquam suam, vt sic terra cum aqua putrefiat & mundificetur, quæ cùm mundificata fuerit auxilio Dei totum magisterium dirigatur.

Vigesima quæstio.

Quare per quantum tempus ipsa purificatio & mundificatio terræ fit? Respondetur quadraginta diebus, & quan-

quandoque plus, & quandoque minus ſecundum maiorem vel minorem quantitatem terræ & aquæ.

Vigeſimaprima quæſtio.

Quare quid erit fiendum de terra ſic mundificata? Reſpondetur ponenda eſt in vrinali alembico, ſuperpoſito collocato vrinali inter cineres in fumo ſublimationis, cui detur ignis fortis, quouſque quicquid fuerit ibi de aqua deſcendat in alembicum, & terra remaneat in fundo vrinalis calcinata, tunc non habes aëre̅m, aquam, terram, & ignem, quia illa terra eſt naturæ igneæ.

Vigeſimaſecunda quæſtio.

Quare vtrum lunaria debeant pręparari eodem modo, ſicut corpus imperfectum? Reſpondetur quòd ſic, quia aliter non poſſent dignitatem fermenti aſſumere, quouſque ſint diſſoluta, putrefacta, diſtillata & mundificata ſicut dictum eſt de corpore imperfecto, & in ipſis regiminibus ſtat prima clauis totius artis.

Vigeſimatertia quæſtio.

Quare quid eſt faciendum de aquis diſtillatis ex lunaribus, & corpore imperfecto. Reſpondetur aqua corporis imperfecti eſt diuidenda in duas partes æquales: & vna pars debet coniungi cum aqua ſolis, id eſt, cum aqua diſſoluta à ſole, & reliqua cum aqua lunæ, id eſt, cum aqua diſſoluta à luna. Tunc ſunt duo argenta viua, verum etiam vnius ſpermatis ſunt creata. Deinde aqua lunaris debet diuidi in nouem partes æquales, & etiam aqua ſolaris & quælibet debet poni in ampulla ſeparatim & ſeruari inter cineres in calore lentiſſimo, ſicut eſt gallinæ nutrientis oua ſua.

Vigeſimaquarta quæſtio.

Quare quid eſt poſtmodum faciendum de iſtis aquis? Reſpondetur ſi vis procedere ad lunam: Recipe de terra corporis imperfecti calcinata dealbata, & diuidatur in quatuor partes & terræ ſolis, quæ dicitur fermentum ſolificum partem vnam, & terræ lunæ quæ

dicitur fermentum lunificum partem aliam, hoc est, si terra corporis imperfecti fuerit libra, pone de fermento solis ℥ iij. & de fermento lunæ totidem, & misceantur bene subtiliter in vase rotundo vitreo cum paruo collo, & pone desuper de aqua lunari ampullam vnam, & clauso vase cum panno lineo ponatur in fumo physico inter cineres ad secundum ignem & continuetur ignis continuè quousque materia fuerit desiccata: deinde detur tibi de alia ampulla, & ignis continuetur vt prius, & hoc fiat toties, quousque materia fundatur, sicut cera, & ex eo tunc est medicina perfecta ad album.

Vigesimaquinta quæstio.

Quare quot imbibitiones sunt sufficientes ad hoc quod materia ad album liquescat sicut cera? Respondetur septem ad plus, & quinque ad minus.

Vigesimasexta quæstio.

Quare per quantum tempus durant imbibitiones ad album? Respondetur quòd si corpus imperfectum fuerit libra, fixatur cum imbibitionib. suis in 90. diebus ad album, & in 90. dieb. ad rubeum, aliquando tamen fixatur in maiori vel minori tempore secundum industriam operantis, & secundùm maiorem, vel minorem quantitatem materiei.

Vigesimaseptima quæstio.

Quare completa medicina ad album qualiter perficietur ad rubeum? Respondetur quòd accipiatur medicina de albo perfecta libram semis, & teneatur in cineribus calidis ad ignem primum, tandiu quousque materia desiccetur & incineretur, deinde detur sibi ad bibendum prima ampulla de aqua solari ibi distillata à sole, & continuetur ibi ignis secundùm quousq; materia desiccetur, postea detur sibi alia ampulla, & sic successiuè imbibitiones continuētur & desiccationes, quousque materia rubificetur, & sicut cera liquescat, & sic erit medicina perfecta ad rubeum.

Vicesimaoctaua quæstio.

Quare si aqua vnius ampullæ tam lunaris quàm solaris

laris eſt ponēda ſimul in vna imbibitione ſolarum vel luminum medicinæ? Reſpondetur quòd tantum debes ponere de aqua ſuper materias, quòd materia ſolummodo cooperiatur de aqua & non vltra, tunc continuandus eſt ignis, vſque ad deſiccationem: & tunc debet fieri ſecunda imbibitio, & ſic per ordinem vſque ad perfectionem medicinæ.

Vigeſimanona quæſtio.

Quare qualiter fiet proiectio iſtius medicinæ ſolaris vel lunaris? Reſpondetur quòd pars vna ponenda eſt ſuper centum metalli imperfecti argenti viui calidi, & totum erit medicina, de qua medicina ponenda eſt vna pars ſuper 1000. & adhuc erit medicina, & de ipſa vltima medicina ponenda eſt vna pars ſuper 1000. corporis imperfecti, vel argenti viui calidi & mundi, & erit corpus lunificum vel ſolificum ſecundum materiam ſuæ medicinæ omne ſubſtinens iudicium & examen.

Trigeſima quæſtio.

Quare qualiter tota medicina alba vel rubea multiplicabitur? Reſpondetur, tibi dixi pater ſancte verbo, & ideo non dicam tibi ſcripto. Dixi enim tibi quòd nullus Philoſophorum fuit auſus dicere, immò coniuro te per creatorem æternum. vt non reueles hoc præcellens ſecretum, niſi filijs ſapientiæ & prouectis in illa arte, & eſt finis quæſtionum eſſentialium huius operis.

Expliciunt quæſtiones eſſentiales magiſtri Arnaldi de villa noua in arte noua.

INCIPIVNT QVAESTIONES accidentales magistri Arnaldi de villa noua.

DETERMINATIS quæstionibus essentialibus de compositione lapidis nostri physici fieri possibilibus: Restat vt ad quæstiones accidentales eius lapidis physici tibi per ordinem respondeam.

Prima quæstio.

Quare quot furnelli sunt necessarij ad operationem? Respondetur, quòd vnus sufficit, si fueris prudens indagator, quia vnus est furnellus putrefactionis, distillationis, incerationis, sublimationis, imbibitionis, & fixionis, sicut patet per figuram positam in fine quæstionum.

Secunda quæstio.

Quare quot sunt vasa necessaria? Respondetur si bene habes intellectum, quòd satis dictum est in quæstionibus essentialibus.

Tertia quæstio.

Quare si vasa debent claudi, & cum quo? Respondetur vasa putrefactionis debent claudi cum panno lineo stricto, & fixationis, distillationis, & incerationis debent lutari cum gypso & albumine ouorum, vel farina, vel albuminum oui per iuncturas receptionis, distillationis, non debent lutari cum vase alembici, sed detur remanere apertum.

Quarta quæstio.

Quæritur quot sunt ignes operationis? Respondetur quatuor, quos legens intellige per hos versus:

Primus dicatur in quo sensus dominatur.
Sensibus æquato gaudet natura secundo.
Tertius excedit, cuius tolerantia lædit.
Destructor sensus nescit procedere quarto.

Quinta

Quinta quæstio.

Quare qualiter ſunt ordinandi ipſi ignes? Reſpondetur primus ignis eſt putrefactionis. Secundus diſtillationis & fixationis. Tertius incinerationis. Quartus eſt ſublimationis, qui eſt ignis ſeparationis animæ à corpore, & vocatur auis Hermetis.

Sexta quæſtio.

Quare quot ſunt colores in opere apparentes? Reſpondetur tres, quia tres ſunt colores principales apparentes in opere, ſcil. niger, albus, & rubeus: ſed multi ſunt alij colores, quorum primus eſt argenteus, ſecundus niger, tertius violatus, quartus citrinus, quintus viridis, ſextus, pauonis, ſeptimus argenteus, octauus albus perfectus, nonus citrinus, decimus cineritius, vndecimus croceus, duodecimus rubeus perfectus: & adhuc multi ſunt alij colores intermedij, de quib. non eſt curandum.

Septima quæſtio.

Quare quomodo apparent colores in amalgamatione? Reſpondetur quòd apparet color argenteus in putrefactione, color niger in ſuperficie. Tamen in coniunctione fermenti cum corpore variatur cum omnibus coloribus qui cogitari poſſunt: ſed in fixatione recipit colores firmos, qui nunqua delentur per ignem, quando proijciuntur ſuper corpora imperfecta fuſa vel ſuper argentum viuum calidum & viride.

Quæſtio octaua.

Quare quomodo medicina rubea dat pondus lunæ & corporibus non habentibus, & medicina alba diminuit pondus plumbo, & reducit ipſum ad pondus argenti? Reſpondetur, medicina rubea conſtringit partes lunę & aliorum corporum non habentium pondus ſolis, quouſque auro in pondere commenſurentur, & ſic conuertit naturam ſuæ formæ ſpecificæ, quam formā ſpecificatam auget propter perfectam & longam perfectionem ſui fermenti, quod fermentum attrahit, & corpus imperfectum conuertit, & aquam vitæ ad ſui

naturam perfectam. Medicina alba constringit etiam partes stagni, & dilatat partes plumbi, quousque conuertatur ad naturam suæ formæ specificæ, quam formam etiam attrahit, & conuertit corpus imperfectum & aquam vitæ ad sui naturam, & perfectionem.

Ex istis prædictis sequitur quòd argentum, cuprum, & stagnum omnino conuertuntur in aurum per medicinam perfectam & rubedinis, crescunt pondera secundùm magis & minus, & diminuuntur quantitates argenti viui, & plumbum non crescit in pondere, sed diminuit quantitatem per illam medicinam, sed tinguntur solum perfecta rubedine, plumbum verò, cuprum & stagnum diminuitur in quantitate, & crescit in pondere, nec crescit in quantitate, nec diminuitur in pondere, sed albantur perfecta dealbatione ad omne iudicium & examen.

Nona quæstio.

Quare quomodo est possibile nec intelligibile, quòd vna pars medicinæ conuertat mille millia partes argenti viui vel corporis imperfecti in corpus solificum vel lunificum? Respondetur quòd tota materia huius medicinæ per artificium & subtile ingenium conuersa est in spiritualem substantiam, quæ apud Philosophos quinta essentia vocatur, quoniam omnibus modis habet naturam informantis & formæ perficientis, & ideo forma habet naturam informandi, & ad infinitum si debita materia approximetur, propter hoc si esset possibile quòd tota aqua maris esset argentum immundum calefactum, vel corpus imperfectum fusum & parum huius medicinæ desuper poneretur, tota aqua illa conuerteretur in aurum vel in argentum: quia vna pars conuertit aliam, & sic in infinitum faceret ita subitò, sicut fit illuminatio, quia ex eo materia debitam habet aptitudinem recipiendi formam, & illa medicina in simili forma finissima habet naturam informandi, ideo nec nō ex quo sunt debitum approximatur, & non impediuntur agentia immediatè, sequitur effectus eorum, & actio debita.

Decima quæstio.

Quare quomodo est intelligendum illud prouer-
bium

bium antiquum Philoſophorũ, vnus eſt lapis, vna medicina, vnum vas, & vnum regimen ad album, & ad rubeum ſucceſſiuè faciendum? Reſpondetur, dictum eſt ſuperius quòd natura metallorum eſt vna, & argentum viuum inſpiſſatum calore ſulphureo in ventre terræ, & quòd non differunt metalla niſi penes mineralia. Deinde etiam quòd oportet reducere metalla ad ſperma, quod equidem immediatè eſt argentum viuum ex quo ergo omnia pigmentalia huius operis reducuntur ad argentum viuum, & coniuncta ſunt inuicem vnire argentum viuum album vel rubeum ſecundum tamen maiorem decoctionem vel minorem. Ideo dicitur lapis viuus ſcilicet argentum viuum, quod eſt ſperma metallorum immediatè eſt vna medicina, ſcilicet dealbata vel rubificata vnum vas putrefactionis, & ſucceſſiuè vnum vas diſtillationis, & vnum vas fixationis, & vnum regimen putrefactionis, vnum diſtillationis, vnum cinerationis, & vnum regimen fixationis ad album, & ad rubeum.

Vndecima quæſtio.

Quare quomodo eſt intelligendum iſtud verbum in metheoris argenti viui ſulphuris albi non vrentis congelat argentum viuum, & conuertit illud in argentum, & vis ſulphuris non vrentis rubei congelat argentum viuum, & conuertit ipſum in aurum, & illud maximum quod poſſunt Alchimiſtæ acquirere in hoc mundo? Reſpondetur quod Ariſtoteles in lib. metheororum oſtendit, poſſibilitatem artis alchimiæ & eius veritatem, & poſuit conuerſionem vltimam artis alchimiæ. Sulphur album eſt medicina alba perfecta. Sulphur rubeum eſt medicina rubea perfecta. Et cum Alchimiſtæ albedinem perfectam & rubedinem ad lapidem perfectum ad album & ad rubeum habent, eſt illud maximum quod poſſunt acquirere in hac vita per artificium huius artis.

Duodecima quæſtio.

Quare etſi quis dicit eſt hoc verũ ꝙ dicit Ariſt. gaudeāt Alchimiſtæ, q̃a vna ſpecies in aliā tranſmutari non

poteſt, poſſunt enim medicinas plūbi tergere vt videantur aurum, tamen ſemper erit plumbum: cauſa eſt eius origo? Reſpondetur ꝙ in iſtis verbis oſtendit Ariſt. duplicē modum Alchimię: vnum ſophiſticum, & alterum verum. Modus ſophiſticus falſus eſt illorum qui operantur, ſecundum quòd dictum eſt in principio noſtræ operationis, qui non reducunt pigmentalia ad ſperma eorum, & ad tales loquitur Ariſtoteles cùm dicit: quod vna ſpecies metalli non conuertitur in aliam per vllum modum, niſi falſo & ſophiſtico modo, vt ipſe exemplificat in litera ad illos qui loquitur operantur noſtrum modum, verum loquitur in eo quòd concluditur in fine cùm dicit niſi reducantur ad materiam primam: quia dicit vnam ſpeciem in aliam tranſmutari non poſſe ſecundum modum ſophiſticum, ſed ſi metalla reducuntur in materiam primam ſecundum modo verum philoſophicum bene permutantur, & multiplicantur in ſemine eorum ſicut res cæteræ. & ideo quia per artificium omnia pigmētalia noſtræ operationis reducuntur in primam materiam, id eſt, in argētum viuum: ideo operatio noſtra eſt poſſibilis vera & certa, & per nos ſolos inueſtigata.

Decimatertia quæſtio.

Quare quomodo intelligitur illud verbum quod dicit Pythagoras, quòd qui argentum viuum à corporibus abſtractum non ſcit coagulare in ſulphur album patiens ignem, nullam viam exigit ad albedinem, & qui argentum viuum, id eſt, corporib. abſtractum non ſcit coagulare in ſulphur rubeum patiens ignem, nullam viam exigit ad rubedinem, & non fatiget corpus ſuum ad ea, quæ inueniri non poſſunt. Reſpondetur quòd aqua non coagulatur, niſi corpus cum quo coniungitur, diſſoluatur, nec corpus diſſoluitur, niſi aqua coaguletur, & quando aqua congelatur diſſolutione corporis, dicitur aqua permanens: & iſta non coniungitur cum auro, niſi aurum ſit diſſolutum putrefactum, diſtillatum & incineratum, & tunc dicunt Philoſophi illud aurum non eſt vulgi, ſed noſtrum. Idem dicunt de argento.

Et ergo argentum viuum non coaguletur cum corpore, ut dictum est in operatione nostra, & per eum & cum eo fixetur & coniungatur, cum argento nostro præparato, vt dictum est in operatione ad album, & cum auro nostro, vt dictum est in operatione ad rubeũ, neq; possemus peruenire ad perfectionem huius artis. Multæ aliæ quæstiones possunt fieri de prædictis, quas tamẽ faciliter, per ea quæ dicta sunt potest soluere perfectissimus indagator. Et nota circa materiam huius vltimæ quæstionis verba Pythagoræ dicentis, qui argentum viuum non coagulant album ignem patiens, & argento mero non coniungit, nullam viam exigit ad albedinem, & qui argentum viuum non constituit rubeum omnem sustinens ignem, & auro mero non coniungit, nullam viam exigit ad rubedinem.

Nota Plato, sulphur nostrũ est adeo spirituale quod ipsum non permanet in curis naturæ, nisi occupaueris ipsum cum corpore, de quo præparasti ab initio. Coniunge ergo ipsum cum fermento, scil. cum sole vel luna nostra.

Expliciunt quæstiones accidentales magistri Arnaldi de villa noua.

INCIPIT COMPENDIVM MAgistri Raymundi Lullij Philosophi de insula maioricana in arte magna quo ad compositionem lapidis Philosophorum.

INCIPIT Compendium artis magnę secundum cursum naturę informatum virtute cuius sine eleuatione mentis vel corporis videre poteris spiritus figuratos in aëre condensatos in forma monstrorum & diuersorum animalium, & hominum humanorum, qui vadunt sicut nubes modo huc modo illuc. Et hoc totum fit ex principijs naturalibus certis artis formatis, virtutibus misticis existentibus ab alijs actibus naturalibus, cum quibus ars magica formatur naturaliter.

Quare si velis intelligere proprietatem huius scientiæ, intellige sua instrumenta per quæ formatur, & vnde potest exire, quia de vna scientia formatur vna alia. Fili duæ aquæ sunt extractæ ab vna parte naturæ, per quas confirmatur tota ars alchimiæ, vnde vna facit lapidem volatilem cum modo & manerie, & alia facit eum fixum ad velle operatoris, & secum fixatur, & ibi natura operatur, sicut clarè constat per opertorium.

Confirmatur etiam tota ars lapidarij per duas similes aquas factas per alchimiam, sed sunt alterius naturæ, quamuis de eadem materia fiant in vno principio. Similiter præsens ars continet sua instrumenta, in quibus sunt virtutes fixæ naturaliter quæ faciunt eorum potentia fieri multa mirabilia postquam introductæ sunt in proprijs retinaculis sine forti actione ad eam quæ dicitur communis, nisi simplici natura stante in elementis simplicib. & compositis. Si vis inde scire consequenter in arte magica columnas quas diximus, supra quas est fundata, reperies in libro totius artis magicæ, quæ sunt electa solum pro bonis & intelligentibus qui aspicere omnino cessant in causis diuinis, & hoc totum demonstratum est in libro superius allegato. Ille liber allegatur in lapidario in capitulo vbi loquitur de Dyamantis compositione, circa medium capituli, vbi dicit: sed quamplures sunt qui nesciunt sensus libri magicę quem dedimus bono Regi Odoardo, & vbi mirabilia videbis, quomodo debes agere de facto, & caueas de modo quòd non possit confundere te per inuidiam, sed operare iam extra omnem gentem, nec dico tibi amplius prædicta de cōpositione lapidis Philosophorum, nec non lapidis preciosorum, lapidis principia vegetabilis, & mineralis. Compositio aquæ vitæ primo.

Recipe nigrum nigrius nigro, eius partibus decem & octo, & distilla in vase vitreo, & in prima distillatione solum recipe partem vnam cum dimidia, & hanc partem iterum pone ad distillandum: & huius ℞. quartam partem, & tertiò distilla, & huius ℞. duas partes, & in quarta distillatione paucum minus quàm totum, & sic distilla illa ad octo vel nouem vices.

Aqua liquefactiua solis & lunæ.

℞. 4. partes huius aquæ ardentis, & eas acua, distillando illas cum vegetabilibus partibus, quæ sunt apium, squilla, & vide in anima artis, & post pone aquã ad duas circulationes in fimo calidissimo vel in vinacea vel in balneo. Hæc aqua dissoluit omnia corpora metallorum cum suarum specierum conseruatione, pro vt postea inferius demonstrabitur, quæ est de vna, sine qua nihil potest fieri in magisterio huius artis.

Aqua calcinans omnia corpora.

Germina capillorum collige, & de eis recipe quinq; vncias cũ dimidia, & de aqua etiã vncias duas cum dimidia, cuius pondus est octo vnciarũ librarũ, & totum mixtum subtiliter moles in molendino marmoreo, donec totũ dissoluatur in aquã claram, & ponas in vase vitreo cum alembico superposito, & distilla totam materiam, primò faciendo ignẽ de secaturis lignorum capiendo de secatura duas partes, & de carbonib. paruis vel tritis vnã cum dimidia, & parum de furfure sicco, & accende ignem, & dimitte quod deinceps accendatur per seipsum quousq; incipit distillare ab vno pũcto vsque 20 puncta, & etiã cum paruis lignis incipe fortificare ignẽ, faciendo flammã rectè sub materia, & ignem sic cõtinua, quousq; reuertatur ad quindecim vel duodecim vel etiã ad pauciora puncta, & post cõtinua tuũ ignem, & illũ continua secundũ punctum suæ distillationis, & post ignem fortifica per vnum punctum suæ distillationis, vlterius & illũ continua quousq; videbis quòd amplius nõ distilletur & hoc cognosces quando alembicus perdet suã rubedinẽ, & etiã cessa, & dimitte infrigidari, collige illũ & conserua in loco calido & humido, & caueas ne valeat quoquomodo respirare.

Vasis conseruatio.

Et memorare quod habeas palleã vnam in lutamento rostri alembici, & collo recipientis, vt aliquando illã extrahere possis, vt recipiens habeat respiraculũ, quoniam tantus est subitus calor, quod illud vas continens sufferre non posset calorem illum extensiuum. Igitur quandoq; oportet quod aperiatur, & quandoq; claudatur cum palea.

Subito fiat huius aquæ operatio.

Nota quòd hæc aqua ex re vili, facta habet vigorem conuertendi corpora in ſuam primam materiam, quæ coniuncta virtuti vegetabili eſt multæ perfectionis, & ſtatim poſtquam diſtillata fuerit, vult poni ad practicam, ne ſpiritus qui eſt ſubtilis, & extraneæ naturæ pereat propter aerem, quoniam ingreſſus eſt plenus de aere.

Naturalis calcinatio lunæ.

℞. vnciam vnam lunæ capellatæ, ſiccæ per forte cineritium valde bene ſubtiliatæ, & fac paruas petias cū forpice, & pone medietatem ejus in vno vaſe ſolutorio ſiue liquefactorio, & ſuperpone vnciam vnam cum dimidia de aqua calcinatiua, & aliam eius medietatem pone in vaſculo ſimiliter ſolutorio cum alia vncia & dimidia dictæ aquæ: & claude bene vaſa cum ſuo cohopertorio, & luta iuncturas cum farina & clara oui, & pone hæc vaſa ad bulliendum per tres dies vegetabilis aquæ acutæ ℥.j. in vna ampulla cum collo longo in qua poſueris vncias tres aquæ calcinatiuæ. Et ſubitò cooperi ampullam cū ſuo cohopertorio, & bene claude cum cera, & bene ſeparabis, ſeu collocabis in balneo per duos dies naturales, & in illo tempore totum vegetabile erit cōuerſum in aquam claram, & reperies ipſum ſolutum.

Calcis ab aqua calcinatiua ſeparatio.

Metallum calcinatum in duobus vaſibus ſolutorijs, ſepara ab eo aquam colando claram cautè, ne terra ipſius poſſit aliquo modo aſcendere, nec aqua turbidari, quam aquam pone ad partem bene claudendo vas ipſius. Deinde recipe terram ipſius lunæ calcinatæ cum aliquantulo ipſius humoris, & pone ad ignem cinerum cum alembico & recipiente, & cum igne ſeruiente ſpacio horarum duodecim, liquorem diſtilla, & caue à forti igne, quoniam in forti calore ſolis fit aliquando ſeparatio hæc, deinde permitte ignem frigidari per ſe, & habebis lunam optimè calcinatam.

Occul-

Occulta lunæ Philosophorum solutio.

Vegetabilem ignem solutum in aquam calcinatiuã: recipe salis cum aqua ℥.iiij. & calcis lunæ ℥.j & ponas similiter in vase solutorio, & cohoperi proprio cohopertorio, ita quòd ingrediantur intus, & caue ne ponas in aliquo alio colore, donec operatũ fuerit sua propria virtute, & quando requieuerit, luta bene iuncturas, ponas in balneo per tres dies naturales, & postea cola aquam & distilla humorem, & calcina terram, quemadmodum superiùs fecisti: Et tantũ reitera quod totum dissoluatur isto regimine in forma liquoris, & totum pone ad partem liquorem dissolutum per artẽ, quoniam est substantia corporis portata per aerem.

Liquoris lunæ congelatio.

Incontinenti postquam luna fuerit soluta in liquorẽ in duplex vas circulationis partiendo ipsum liquorem in duas partes æquales, & pone in quolibet vase an. duas & ℈. de dicto liquore lunæ, & superpone ei in quolibet vase ana tres G. de qua prima vna rectificata, & pone in furno habẽte duo brachia, vbi vnus ignis temperatissimus possit calorem partire, & colloca tua vasa, & liga circumquaque ad latera alembici & bene spissas spongias, quas super tene madidas aqua frigida, & vbi intrant cucurbitæ sint strictæ, & quando ampullæ sentiunt calorem, statim videbis fermentum cum aqua sua ascendere, & distillabitur de vno vase in aliud continuè, & quantum ascendit de vno vase, tantum intrat de alio, & sic videbis qualiter ratione caloris subtiliatur spiritus, & inspissatur propter fermentum, & quanto ex distillatione fuerit leuior ingreditur, tantò etiam erit subtilior spiritu, & fortitudine, & ingrossatur continuè fermentum. Hunc autem modum tene, donec amplius non ascendat, & cum fermento fixabitur, & in lapidem conuertetur, quod fit in 20. vel 10. diebus.

Aquæ elixiris in oleum conuersio.

Vasa ambo extrahe simul cùm materia fuerit congelata, & loca in fimo vel in balneo, & interius soluetur in duobus diebus, & interius congela, & hoc facter, & amplius, & manebit in Dei virtute & Dei potentia exaltatus quod bene congelare non poterit, quum vt oleum videtur aliquantulum inspissatum.

Verum quia hic modus abbreuiatus est preciosissimus, quoniam in decem diebus congelatur coniuncta essentia super fermento lunæ, & cum fermento fixatur, eò quòd res multum grossa, & terrestris & firma est in luna, sed non ita citò soluitur post congelamentum fixationis quintæ essentiæ lunæ, sicut in sole, vnde quasi in fine complementi ipsius non est diuersum in albo & rubeo. Medicinam hanc completam si iungas cum sulphure saturni vel Iouis, facit transmutationem secundum hoc fermentum.

Modus medicinæ ad rubeum.

Sufficienter per Dei gratiam diximus de albo, nunc dicamus de rubeo, omnia simul in mensura cōcordant eum operibus lunæ in sua operatione, si scis operari physicè cum aqua corruptibili quæ sua magna virtute dissoluit totum solem & sublimat ipsum in aerem quidem nostrum fermentum.

℞. igitur in Dei nomine vnciam vnam aquæ compositæ lunæ distillatæ per alembicum prius, & in illam proijce vnciam vnam aquæ vegetabilis, & vnciam vnā solis calcinati: Postea pone in balneo per duas dies aut quatuor infra dictum terminum, inuenies totum nigrum, sicut carbonem: id totum simul compositum similiter cum aqua pone in vase circulationis, vna cum duodecim partibus aquæ vitæ rectificatæ 6. & cùm ampullæ sentiunt calorem, statim soluitur fermentum simul, & videbis continuè solem in principio distillari, & vltimò figit, & in lapidem conuertit.

De re-

De reductione lapidis in aquam & oleum.

℞. igitur ambo vasa simul extrahendo à furno, & loca in furno vel balneo, & statim in vna nocte soluetur, & iterum congela, & hoc fac simul ter vt de luna fecisti, & amplius in Dei virtute manebit exaltatus, quòd bene congelari non poterit, quoniam vt oleum videbitur inspissatum, & hic præciosior est omnibus modis. Et Deus nouit quòd hic mod⁹ in effectu subtilitatis, & virtute bonitatis cunctis operibus mundi est subtilior & melior, quãuis illas ꝓprietates Elixiris magni non habeat, quas Philosophi habere affirmant. Tamen si hanc medicinam immisceris cum sulphure veneris vel martis, transmutabit secundum hoc fermentum.

Augmentatio medicinæ.

Non arbitreris quum hæc medicina non habeat etiam modos suos multiplicationis, sicut aliæ. Igitur si cum sole isto sic soluto benè miscendo impastaueris argentum viuum sex vicibus sublimatum, & sit pro vna solis septem mercurij, & postea sublimaueris impastatum aliquibus vicibus semper sublimatum super fœces reducendo, fixabitur in medicinam penetrantem & tingentem. Item aliud miraculum si ana j. huius olei sic soluti per se poneretur in igne lentissimo octo diebus cum centum partibus, vel an. m. congelaret totum in aurum. Hæc enim mirabilia sunt in natura: & hoc ideo fit, quia spiritus aquæ soluit, ac aurum cum auro inseparabiliter fixatur, & etiam oleum lapidis philosophorum occultum tibi reuelatum in libro de Quinta essentia, facit hanc medicinam penetrabilem & amicabilem & coniungibilem omnibus corporibus, & augmentat essentiam vltra modum, sic quod non est in mundo secretius isto: vnde si sciueris hoc bene ab aqueitate separare, iam dico poteris in 30. diebus lapidem componere.

Hîc nota optimè.

Nam in prioribus epistolis demonstrauimus, quali-

ter corpora perfecta habeant dissolui in aquam lapidis, & qualiter habent purificari & fixari scil. vnde vltimo restat ostendere à corporibus imperfectis possumus sulphur naturæ extrahere & amborum vnione.

Recipe igitur calcẽ cuiuscunq; corporis volueris, & pone in ampulla, quæ habeat collũ longum, & superpone de aqua vitæ rectificata quæ supernatet quatuor digitis, & postea pone super cineres, & bulliat leuiter per diem vnam naturalem, & post bullitionem pone in fimo calido vel stupha per duos dies naturales vt melius digeratur, & separentur partes subtiles materiæ à grossitudine sua.

Transacto tempore recipe trade inclinando ipsam vt aquam possit cautè extrahere. Recipe aquam illam claram in vna cucurbita, & caueas, ne feces turbentur ratione inclinationis vasis, & in cõtinenti cohoperi cucurbitam cum suo cohoperculo: & pone in fimo vel stupha sicut prius fecisti vase bene clauso: & facta euacuatione infunde aliam aquam similem primæ quæ supernatet vt primo, & fac bullire, & pone in fimo, & istas operationes reiterabis, donec corpus à suis spiritibus euacuetur. Et si tibi aqua defecerit, sume cucurbitam, in qua sunt omnes liquefactiones, & superpone alembicum, & distilla aquam lento igne, scilicet per balneum in tantum quòd habeas duas partes liquefactionis, & de ista aqua pone super materiam corporis quæ est in ampulla vsque ad quantitatem pristinam, scilicet quatuor digitorum, & sic reiterabis, donec terra sit vacua, quam probabis sic: Accipe modicum de illa, & sicca ad solem, & si fecerit fumum, reiterabis dictas operationes, donec videas quòd non fumat: Tamen teneas tuas liquefactiones semper in loco humido & calido, quia melius conseruantur. Vnde cùm omnia ista compleueris completè, tunc extrahe materiã tuam ab ampulla cum aliquantulo de prædicta aqua, & pone in cucurbita, & superpone alembicum, & desiccetur materia, qua desiccata scias eius pondus, & ex sicco habeas aquam vitæ peroptimè rectificatam in vase circulationis, & de ipsa aqua sua pondera ipsius terræ superpone, sed tam citò pone alembicum, & claude

bene

bene iuncturam, & cum lentissimo igne distilla, & cõpleta distillatione dimitte infrigidari, & etiam videas quòd terra sit bene sicca, & iterum pone aquam nouã in simili gradu rectificationis existentem secundũ pondus prædictum, & omnes aquas illas quas à terra extrahes, pone ad partem in ampulla bene obturata, & omnes istas operationes reiterabis, donec terra in puluerem subtilissimum & impalpabilem sit redacta.

Mercury vel liquefactionis exhibitio.

Modo dicamus de calcinatione liquefactionum siue spirituum. Quibus omnibus sic peractis & præparatis, recipe vas in quo sunt omnes liquefactiones, & superpone alembicum, & distilla aquam per balneum donec videas in fundo vasis materiam ad modum ceræ fusæ vel mellis, & tunc balneũ permitte infrigidari: quo infrigidato mitte desuper de illa aqua, quam extraxisti à terra tantum quòd desuper emineat per quatuor digitos, & pone ad inhumandum in fimo vel stupha per vnum diẽ naturalẽ, vase optimè obturato. Quo transacto per alembicum, distilla aquam cum igne mediocri, & pone ad partem. Facta ista distillatione & vase infrigidato, pone super materiam in fundo remanentẽ de ista aqua terra abstracta quòd emineat quatuor digitis, & pone ad inhumandũ vt suprà, & distilla vt suprà, & omnes istas operationes continuè reiterabis, & hæc materia dicitur argentum viuum exuberatum vel lac virginis, &c.

Argenti viui Philosophorum sublimatio.

Memorare quoniam sal ex prius dictis sic fit. Completa ista exuberatione, scias pondus prius dicti pulueris superius reseruati subtilissimi, & imbibe eum cum medietate sui ponderis aquæ exuberatæ, & pone ad inhumandum & nutriendum cum calore fimi per octo dies, & in fine istorum octo dierum inuenies materiam tuam nimis humidam, & superpone alembicum, & distilla illam cum lento igne, recipiendo aquam, qua desiccata cum moderamine iterato scias pondus, & pondere notato, repone aquam quam nunc recuperasti, &

de ista aqua exuberata fac complementum ad medietatem sui ponderis, & omnes istas tales imbibitiones, inhumationes, & calcinationes, donec tota terra bibat de tali sua humiditate & partes sui: Et hoc cognosces ad tale signum, quòd si ponas modicum de ipsa super laminam ignitam, etsi euolauerit bene est, sin autem, reitera imbibitiones, inhumationes, & calcinationes, donec consequutus fueris signum prædictum. Quo autem consequuto pone supra cineres, & da ignem primò lentum, & paulatim fortificando, donec tota materia ascendat superius ad latera vasis, & dum sublimatum fuerit, dicitur corpus exaltatũ in sale mirabili quod omnes Philosophi clamant lapidem & sulphur naturæ.

Eiusdem salis vel sulphuris prius dicti inceratio sic fit.

Recipe prædictum sal cuiusuis metalli factum totũ, vel aliquam partem, & pone in crucibulo, & super cineres calidos situa ipsum, & dum erit aliquantulum calidum, pone de dicto oleo guttando guttam ad guttam, donec sit de spissitudine mellis frigidi, & tunc remoue ab igne, & dum erit frigidum recipe de massa illa modicum, & proba ad flammam candelæ si leuiter funditur, factum est: sin autem non, reitera vt prius, donec leuissimè fluat ante mercurij fugam.

Lunæ autem oleum habet virtutem, fixationem, ac dat fusionem leuẽ super omnia sal a ficta. Incera ergo sal iouis, vel sulphur factum ex Ioue, donec fluat, & proijce vnum pondus super 100. saturni, & erit opus perfectissimum omni naturali, sed si oleum est de sole, inceratur cum sale martis vel veneris, &c.

Explicit Magica minor Raymundi Lullij de Insula maioricana.

INCIPIT TESTAMENTVM MAGISTRI ARNALDI DE villa noua.

EGo Arnaldus de villa noua, incipio iſtum librum in nomine Ieſu Chriſti, quia breuiter volo declarare veritatē de lapide Philoſophorum, & dicere quid ſit & quantum valet, & quot modis fit, & pro tanto, quia nominabo nomen ſuum amore veſtri, quia eſtis Domini mei, & nunquam aliquis Philoſophus voluit talia facere in libris ſuis: Idcirco ſupplico vos, quod librum iſtum taliter cuſtodiatis, quòd non publicetis in regno alieno, quia pro certo illi, qui quæſierunt iſtam ſcientiam, non inuenire potuerunt, inhabuerunt artem pro nihilo, & ita bene ille qui non eſſet dignus, ſicut ille qui de hoc dignus eſſet. & pro tanto domini ſupplico vos & omnes alios qui iſtum librum videbunt, quod ſit aliquo malè ſcriptum, vel impropriè loquutū, quòd de hoc non ſim aliquo modo reprehenſus ſimplicitatis meæ & ignorantiæ, quia pro dubio quando feci iſtum librum, ego pro tunc in lecto meo eram grauiter infirmus, ſic pro tanto dicebatur, quod non poſſem euadere de tali infirmitate, iſtum librum feci valde feſtinanter propter vos. & in nomine mei teſtamenti, & pro tanto voco iſtum librum nouum teſtamētum. Adhuc eſt alia ratio, quia de iure debet vocari nouum teſtamentum, quia ſicut veritas noſtræ ſalutis erat ſub vmbra cohoperta, & ſub antiquo teſtamento ſeu in veteri & fuit diſcohoperta, & aliter declarata in nouo Teſtamento dicitur illud, quod Philoſophi cælauerunt & cohoperuerunt in libris ſuis antiquis declarabo in iſto libro nouo.

INCIPIT LIBER NOVI TE-
menti & diuiditur in tres partes principales.

Prima pars loquitur de lapide Philosophorum quẽ nobis Deus dedit gratis.

Secunda pars loquitur de lapide Philosophorum, qui fit artificialiter.

Tertia pars loquitur, & ostendit transmutationem de duobus metallis magis vilibus & infirmis in duo alia metalla nobilissima, videlicet de saturno in solem, & de Ioue in lunam. Dominus noster omnipotens cui sit gloria & honor, dedit nobis duos lapides, vnum pro albo, alium pro rubeo ita abundanter quòd cibi vestri nullius sint valoris, quia quilibet eos potest accipere ad libitum voluntatis sine aliqua conditione. Et pro tanto dicit vnus Philosophus qui dicitur Alchirindus, non aperiam bursam vestram pro maioribus expensis in ista scientia, quia ille qui dat omnia bona absque diminutione sine thesauro, præparabit nobis lapidem, qui complebit desiderium vestrum, si vos scitis illum præparare: Nam iste lapis albus vel rubeus est talis, quia tenet ipse medium inter metallum & mercurium, Mercurius viuus non aliquo modo potest manere in metallo sine medio, sicut anima nulla potest manere in corpore hominis absque spiritu, qui fit mediũ inter corpus & animam. Et dicam vobis quomodo quando puer est generatus in ventre matris, ibi stat 40. diebus antequam sit formatus de omnibus membris, & de omnibus quatuor elementis: & est illa materia ita nobilis, quòd hæc est similis de natura cœli propter suam nobilitatem, seu substantiam & subtilitatem, quam in se cõtinet, & istas res nominant spiritus, quia ita dico quòd spiritus est firmatus pro tanto, quia est ista subtilis & spiritualis anima citò descendit infra per præceptum Dei & voluntatẽ ipsius Dei: & sic spiritus diffunditur per totum corpus propter naturam quã ipse habet, & tenet de corpore, & sicut de tanta est anima de corpore, nec de eo separabitur, donec spiritus

primò

primò exeat de corpore, & ſicut corpus creſcit & ingroſſat paulatim, ſic creſcit omnis ſpiritus infra per omnia membra & ingroſſatur.

Sic eſt nec plus nec minus de iſto lapide albo vel rubeo, quia ipſe eſt medium, & ſpiritus inter mercurium viuum & metallum; & remanet in perpetuum, atque tenet ſuam menſuram & defectũ, & qui ſcit illum aqua rectificare, atq; ſublimare, & perfecte in omnibus præparare, cadit vna pars de eo ſuper tantum quod marca vna de puro ſole; non deberet conſtare vltra quatuor ſolidos.

Notum ſit omnibus qui legitis iſtum librum, quòd iſte lapis benedictus vocatur minoris id eſt mercurium ſulphuris, de iſtis duabus partibus dicit Morienus Philoſophus, quod ſi duo lapides, quibus Deus dedit talem benedictionem, & virtutem, præpareris; & taliter quòd ſint ſicut butyrum, & eis detis tantum de mercurio quòd appareat ſicut venenum, & ſic remouebit nigredinẽ de plumbo, aqua rubedinem de cupro & dabit ſibi perpetuũ colorẽ. Vera præparatio iſtius lapidis talis eſt, quòd debet cognoſci de qua linea ſiue de quo genere ſit, & poſtea debes emundare per multas ablutiones & fortiter mundificare, & poſtea vnire & iungere mercurio ſublimato ſex vicibus; faciendo ſublimationem in tantũ quòd totum ſit vna res aquæ ad vnam rem peruenient: & ſic poſtea ſequuntur putrefactiones & diſſolutiones cum mercurio viuo in tantum quod liquefiat ſicut cera; & tunc eſt lapis rectificatus.

Secunda pars libri.

Hic incipit ſecunda pars huius libri, qui loquitur de lapide Philoſophorum qui factus eſt, & fieri poteſt per artem ſiue artificialiter pro tanto, quia plures non cognoſcunt illum lapidem quẽ nobis Deus dedit gratis, propter hoc inueniũtur multi de hac ſcientia qui ad finem quod poſſint iſtum lapidẽ habere, ibi faciunt maximas expenſas, & neſciunt, immò ignorant, quod ante quã de tali lapide phyſico poſſint medicinã facere, ꝙ oportet ſit ſemper de natura narrata & quando operati ſunt per longũ tempus, quo lapis eorũ eſt de tali natu-

ra, tūc ipsi credunt se totū adimpleuisse, & postea quādo ipsi faciunt suas ꝓiectiones, nullā pœnitus ꝑfectionem inueniunt causam quare, quia ibi annectant vbi deberent incipere operari cōmuniter, quando circa lapidē suum deberent putrefactionem facere, siue quando putrefactus esset, deberent sublimare eum, & mercuriū ei adiūgere, atq; omnes operationes facere, quas diximus in primo libro de lapide naturali, taliter quòd liquefiat, & se cōiungat, & tunc est medicina: nec ꝓ tūc vocatur elixir, adhuc est vna alia ratio, quare ipsi deficiunt de suo proposito & desiderio, quia quando ipsi fecerunt suum lapidem, ipsi laborant vt possint eū tingere sic quo nihil. est.n. lene, quæ perdidit suam humiditatem, per quam debeat se iungere & vnire, & de hoc dicit vnus Philosophus, spiritum minus fixum nullo modo tenebunt, & aliqui boni fecerunt, quandiu tenuerunt, nec ipsi aduertunt de lapide Philosophorum, quē nobis Deus dedit, qui pro parte est fixus, ille nullo modo teneret naturam viui mercurij & metalli: quia in natura non fixa tingit se, & vincit mercurium viuum, & quando iunctus est, sic iunctus incorporat se cum natura quæ fixa est, & per lauationes & deprehensiones fixat se vnus cum alio perfectè, retinendo humiditatem suam naturalem: sic non perdit ingressionem quod modis fit vnio artificialiter, diuersi homines separant diuersimodè de lapide Philosophorum, & volunt ipsi facere artificialiter tali modo: quia quidem accipiunt viuum mercurium, & illum tingunt & ponunt cum limatura cupri, & tantum in simul teruntur in mortario, & abluunt omnes immunditias, & tot vicibus faciunt sic, quòd totaliter mūdantur ab immunditijs. Quæ autem fecerūt ibi, & taliter præparatur illud quod possit transire per vnum pannum lineum, & oportet facere ascensiones paulatim per interualla, & cum moderatione, & postea iungunt atq; vniunt purum solem tali modo vt prius dictum est, videlicet decoquendo super ignem, & iterando atque mouendo fortiter in tantum, quòd totum possit transire per pannū lineū, & faciunt longas & prolixas decoctiones in tantum quòd totus fit lapis, & quando totū est lapis, ita sunt propè veri-

veritatem, ſicut in principio fuerunt, ratio & cauſa patet eſſe talis, quòd proportiones calidæ, frigidę, ſiccę & humidæ, non fuerunt cuſtoditæ in principio per qua cum minus ſit de vno, parum de reliquo: & quia ibi minus eſt de mercurio viuo non fixo qui retinuit ſe & iungit cum metallis in ardore ſolis propter longam decoctionem, aliquando facit aliqua metalla ad valorem eius peruenire, & pro tanto dicit Philoſophus, ſi in compoſitione lapidis fuerit maior pars ſpiritus non fixi vel de fixo, retinet ſecum meliorem partem de non fixo, ſed qui vellet deducere iſtam artem ad veritatem, & ad claritatem, oportet facere tantum per ſubtilitatē quòd non ſit in iſta compoſitione, niſi tantum de mercurio, quantum de duobus alijs corporibus, & poſtea tenere in lento igne in tantum quòd totus mercurius ſit fortificatus in ſimul, & quòd lapis ſit in parte fixus & in parte non fixus, & tunc eſſet maioris facti, & tunc oportet facere ſubtiliationem de mercurio tali modo, ſicut dictum eſt in primo libro de lapide Philoſophorum ſulphuris ſublimati, & primum ponere iſtud in vaſe pręcipitationis, & facias tot vicibus ſublimare vnū cum alio, quòd ambo remaneant in fundo, & quod totaliter non poſſit deſcendere: & tunc illa materia certitudinaliter vocata eſt vnctionis bonæ & optimæ: ſed aliqui reſtant ibi, vbi deberent facere operationes quæ in primo libro nominantur, & pro tanto non veniunt ad veritatem, adhuc aliqui incipiunt mercurium viuum purum tali modo, quo ipſi ponunt libram vnam in vaſe vitri, ſeu in vaſe vitreato, & poſtea ponunt eum in fimo equino ad putrefactionem, & ad digerendum, & ibi ponunt eum in vaſe, quod vocatur alembicus, & eſt vas vitreum de vna petia, & ponunt illum in balneo Mariæ, quæ fuit mulier Philoſophica, quæ inuenit balneum, illius fundus eſt vilis, in quo fundo eſt aqua, & infra aquam ponunt illud vas, ſcil. alembicum vitreum bene filtratum inferius de filtro taliter, quòd nulla violentia aquæ poſſit deuenire, nec attingere vſque ad vas vitreum: & poſtea fac ignem quòd viuus mercurius diſtilletur, ſicut aqua roſata, & dimittat in fundo tres lib. materiæ, quæ quidem materia erat valde nigra, &

tunc iterum dat sibi suam aquam, & sic iterum facias distillationem, & tot vicibus quòd terra illa deueniat ad albedinem. Et quando est talis dat sibi suam aquam in vase vitreo cum collo longo: & postea oportet facere illud in cinere super ignē tali modo, quod ibi stet sine ignis augumentatione & diminutione 40. dieb. Et in tempore illo mutatur in lapidem Philosophicū, & tunc postea oportet operari, vt prius dictum est.

Alij faciunt lapidem Philosophorum de arsenico sublimato, & de succo vnius herbæ, quæ vocatur virga auri: ista herba crescit iuxta Romam, & habet vnum folium longum figuratum ad modum petiosilli, & habet florem croceum & succum album, & conglutinant istam herbam cum arsenico, & congelant mercurium, & sic fit bona vnio.

Aliqui intromittunt se ad faciendū lapidem Philosophorum de animali: Immò alij de capillis, alij de sanguine, quidam de ouis, alij de testudinibus, & omnes isti operatores tenent vnum modum operandi, videlicet quòd deberent separare elementa per alembicum, & rectificari per balneū Mariæ, & quod terra deueniat ad albedinem per illam aquam, & postea iungere ignem cum oleo, & tunc vnire & iungere totum simul in fimo equino, & congelatur in lento igne, & calefacere per 40. dies, sicut dictum est, vt suprá de mercurio puro, & postea subtiliare coniungere per ascensiones & descensiones in tantum quòd intret & transmutet perfectè, adhuc est alia res de animali quā nullus Philosophus voluit nominare: quia sic dicunt & omnes insimul concordant dicentes sic, lapis noster inuenitur in omnibus locis mundi, & quælibet gens habens tam pauperes quàm diuites, ista res vocatur secundina. Illa res crescit in quocunque puero in ventre matris suæ, & vocatur ista res aliter, scilicet artifex pro tanto, quia quando mulier habuit & peperit puerum adhuc non purgata nec liberata de sua artifex, ista res valde mirabilis est, & vidimus & experti sumus de ea magna mirabilia, vnde verum est quod omnes operationes istæ nominatæ in isto secundo libro sunt de magnis expertis, & ita quilibet non potest taliter expen-

expensas sustinere, nisi sit multum diues, & frequenter accidit propter vnum negocium totum defectum deperditur, prout apparet quotidie in illis qui hodie se de tali opere intromittunt, & ratio huius operationis est talis, quod tales operationes sunt valde prolixæ & longæ, & nos sumus ita fragiles quòd bene & rationabiliter incipimus factum nostrum seu operationem nostram vsque ad somnium duorum mensium, vel triũ, propter hoc, quia videtur nobis longum, & quasi incertum dimittimus aliquando adimplere nostrum factum & operationem nostram, vel decoquimus negocia nostra minus vel parum, aut sumus negligentes in operando, in vigilando, vel in custodiendo rem nostram de excessibus quę ibi possunt euenire, sicut quando credimus totum adimpleuisse, nos sumus ita propè, sicut prius in operatione, & pro tanto bonum est accipere illud, quod Deus dedit nobis gratis, sicut dictum est in primo libro. & est tunc quod scientia de animali, vel vegetabili sit in scientia herbarum. Dominus noster dedit cuilibet lapidem Philosophorum, & non tantum lapidem Philosophorum, sed medicinam perfectam, quæ magnam virtutem habet transmutandi metallum in solem & lunam sine aliqua præparatione, sed tales non inueniunt, nisi cum magno labore & nisi valde tardè, & à fortuna magna lapis Philosophorum animalis est basiliscus.

Iste est vermis qui generatus est per putrefactionem, qui occidit homines ex suo visu, & quando ipse mortuus & combustus, & in puluerem redactus, tunc puluis istius vermis habet virtutem transmutandi lunam, venerem, saturnum, & iouem in purum atque optimum solem, & non est truffa, quia experientiam habemus.

Iste basiliscus potest fieri per artem sine magnis expensis, sed nos dimisimus hoc præparare propter periculum sui visus. Lapis Philosophorum vegetabilis, quia est de herba quæ est medicinalis ad istud opus est vna herba, quæ vocatur lunaria, & est vna alia quæ vocatur saponaria, & tertia pompia maris. Istæ tres herbæ iunguntur simul, & de eis faciatis succum, quia suc-

cus talis conuertit, & transformat mercurium viuum in solem purum pro vt multi sunt experti, sed istud adhuc non peruenit ad notitiam nostram, & pro rato nos dimittimus hic stare, nec de eo intendimus plus loqui, quod non sumus id experti.

Aliæ operationes sunt quæ à multis immò ab omnibus hominibus hodierna die cupiuntur & desiderãtur, quia sunt breues, & in pauco tempore & breui spatio potest fieri, videlicet in vno mense, vel in sex annis, & sunt operationes quæ nominantur multiplicationes, sicut est fixatio cinaprij in lunam candidam prout aliquis practicus facit in lunam & solem, & est etiam amalgamatis quilibet diuersi, & omnes operationes quæ vocantur breues sunt ita longæ & prolixæ, quod in nulla efficacia breuiter experitur, nec inuenitur aliqua veritas: & causa est pro tanto, quia mercurius nõ potest ibi manere, sed in corporibus illis sine lapide, de quo loquuti supra fuimus, scilicet in primo libro, aut sine suo simili artificialiter facto, quia est medium inter viuum mercurium & metallum, sicut prædiximus frequenter supra, quia propter defectum illius medij perdunt suas omnes operationes. Vnde si haberent notitiam istius medij, omnes operationes eorum præpararent sine magnis expensis, & pro tanto dicit Philosophus, ista scientia non est aliud, nisi opus mulierum & ludus puerorum. Et istud sufficit ad præsens quod dictum est de lapide Philosophorum qui fit artificialiter. Et sic finitur secundus liber de lapide Philosophorum artificialiter.

Tertia pars libri.

Incipit tertius liber & vltimus, qui loquitur de transmutatione duorum metallorum infirmorum & vilissimorum in duob. alijs subtilissimis secretissimè & subtiliter valdè loquuti sunt Philosophi sapientes in suis libris quando inuenerunt notitiam, scientiam, & experientiam de duobus metallis magis infirmis, & vilibus in duobus alijs nobilissimis & subtilissimis, maximè de metallo plus infirmo, quod transsubstantiatur & transmutatur in nobilissimum, videlicet de Saturno,

quia

quia eſt magis infirmus & viliſſimus inter planetas omnes totius cœli, & etiam inter omnia metalla terræ vilior transſubſtantiatur in ſolem purum. In hoc enim accipiunt Iouem, qui ſequitur Saturnum ſecundùm motum cœli, & per illam notitiam quam adinueniunt in iſtis, ipſi diſcohoperuerunt, & declarauerunt iſtam artem omnibus illis, quibus Deus dedit iſtam ſcientiam: quia bene verum eſt, quòd Saturnus eſt ſol in natura ſua profundiſſima abſcondita, & ſol eſt Saturnus in ſua natura cohoperta experta, ad hoc conueniunt & concordant omnes Philoſophi, pro tunc non deficit ſibi aliud niſi reuertere illud quod eſt cohopertum & abſconditum, ſeu infra obſcurum in ſuo corpore extra ponere, & è conuerſo quod eſt extra nobis aſſerens reuertere ab initio: quia ſine dubio ad intra eſt purus ſol & bonus in omnibus approbatis, tali modo eſt de Ioue in luna, & de hoc vidimus veritatem tranſmutatio in eorum duo corpora, videlicet in ſolem & lunam, poteſt fieri duobus modis ſine magnis expenſis. Vnus modus eſt, qui fit per potationem vnius modi medicinæ, & eſt mirabilis: Alius modus fit de ipſis tantummodo cum adiutorio ſolis ipſius cœli ſine aliqua medicina de toto mundo, niſi cum modico fermento ſolis, & de aqua pura lunæ in ſimul mixtæ & vnitæ debent eſſe, & debent quieſcere in vaſe vitreo extra ad ſolem & ad lunam, videlicet cum duobus diebus & duabus noctibus, & tunc erunt ſol & luna reſidentia, immò ſicut parui lapides, & poſtea debent poni in fimo equino, in tantum quòd iterum ſit aqua, & poſtea debet fieri lapis abſq; igne, & ſine aliquo calore, tunc materia eſt præparata, & laudetur Deus Ieſus omnipotens, & pro certo bene debet laudari, qui dedit nobis ſcientiam tranſmutandi, & transſubſtantiandi Saturnum in ſolem, non tantummodo per medicinam, immò per ſe ipſam ſine aliqua vel alia re extranea adminiſtratione, & de iſta operatione loquitur Philoſophus, & ait lapis eſt medicina vna, cui nulla res extranea coniungitur, niſi quòd tantummodo immunditiæ remoueantur ſeu deponantur, & ego declarabo iſtud opus ad laudem Dei, & in æternum ſit Deus benedi-

ctus, qui cœlauit istud opus, vbi cœlare debuit, quia sine dubio de miraculo Dei est quòd sic operatur, & tali modo.

Recipe purum Saturnum & bonum, & ponas in cocleari vel in vno alio vase aut ferreo siue de alia materia forti, & liquefac, & proijce desuper tantum de viuo mercurio, quantum est pondus suum, postea ponatur ad refrigerandum, postea tere in simul, & fac pulueres, & descende istud in lento igne, & panno in vno instrumento quod appellatur sextum barbatum. Istud est vnum descensorium, in quo est vna tegula perforata, per quam tegulam perforatam debet transire Saturnus per vnum annum in vno vase, quod positum est in fine, & Saturnus remanebit magis albus. Et tunc debes separare viuum mercurium cum bono igne & forti: & tunc inuenies Saturnum mundificatum ab omnibus immunditijs suis: & dum Saturnus est sic mundificatus debet adiungi seu vniri secum triginta tres partes de fermento puri & boni solis, & duplum de bona luna, quæ non sunt res extraneæ, hoc est, pro marco Saturni duos stirilingos, id est, denarios de puro sole. Et tali modo de luna duplicando, & debent misceri, & vniri cum viuo mercurio, ita subtiliter quòd possit transire per pannum bis vel ter duplicatum: & postea debes dare ei Saturnum paulatim modicum in simul super ignem, sic quòd viuus mercurius recedat, & venenum remaneat, & postea debes accipere eundem Saturnum & ponere intra vnum vas terreum scilicet crucibulum, & istud ponatur in furno reuerberationis, & dare sibi bonum ignem, & fortem, & mouere cum virga ferrea tantum, quòd Saturnus sit ita rubeus & coloratus sicut rosa vel scarlatum. Postea pones eum ad refrigerandum & inuenies Saturnum præparatum: & ita rubeum sicut rosa, & ita fortem contra ignem sicut sol. Et si quis sciret istum colorem vertere in corpus permanens suum, esset verissimus sol, & bonus, quia pro tunc esset Saturnus reuersus illud quod ab initio extra & è contra.

Modo incipit opus miraculosum: Tu debes accipere Saturnum, qui sic est reuersus quòd erat extra ab intra, &

tra, & è conuerſo debet præſentari ad aërem in cuius ventre erat portatus per generationem ſolis, qui eſt pater ſuus, & tunc debet ablactari de liquore terræ, quæ eſt nutrix ſua, & de iſtis perhibet teſtimonium Hermes pater Philoſophorum dicens verum ſine mendacio illud quod eſt ſuperius, videtur etiam, ſicut quod eſt inferius, & è contra, id quod videtur eſſe inferius, & apparet ſuperius. Iterum qui vult miraculum impetrare de vna ſola re, de qua pater ſuus eſt ſol, & luna mater ſua, vnicum in ſuo ventre portat, ſua nutrix eſt terra. Ad hæc dicit, tunc aſcendit de terra in cœlum, & deſcendit iterum in terra, & in ſe terra ſit perforata accipiet fortitudinem ſuperiorem, & inferiorem.

Ipſe dicit verum, quia pullulat ſuperius, & poſtea deſcendit inferius, & remanet in ſubſtantia ſolis, & quando eſt de ſubſtantia tali, tunc detur poni in digeſtione in fimo equino 40. diebus ad minus: & poſtea debet præſentari duabus noctibus lunæ, quæ eſt mater ſua in tantum, quòd ſit aqua clara, & iterum oportet purificari, vel præſentari ſoli in tantum quòd ſit lapis completus præcioſus de puro ſole naturali.

Tertij voluminis librorum Alchimicorum

FINIS.

IN TOMVM TERTIVM OPVSCVLORVM ALCHIMIAE

INDEX.

Calci-

nis la-

FINIS.